

Budsjett-innst. S. nr. 5

(1999-2000)

Innstilling fra kommunalkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2000 vedkommende rammeområde 6 Kommunal- og regionaldepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Finans- og tolldepartementet m.v. og rammeområde 7 Folketrygden

St.prp. nr. 1 (1999-2000)

Til Stortinget

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Sylvia Brustad, Aud Gaundal, Leif Lund, Bjørnar Olsen og Signe Øye, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen og Lødve Solholm, fra Kristelig Folkeparti, Olaf Gjedrem og Ivar Østberg, fra Høyre, Sverre J. Hoddevik og Erna Solberg, fra Senterpartiet, Jon Tørset, og fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen, fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2000 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen under rammeområdene 6 og 7. Komiteen viser til sitt ansvarsområde kommunal forvaltning og behandlingen av den årlige kommuneøkonomiproposisjonen, og har på denne bakgrunn funnet det formålstjenlig også å ta med generelle merknader om kommuneøkonomi i et eget kapittel.

1. GENERELLE MERKNADER OM KOMMUNEØKONOMI

Komiteen viser til at kommunene representerer folkeviljen til innbyggerne og at det derfor er et mål at økonomien i kommunesektoren må sikre lokal handlingsfrihet og mulighet til å realisere lokale prioriteringer for å sikre et levende lokaldemokrati. Kommunene og fylkeskommunene er de viktigste produsentene av velferdstjenester i samfunnet. Rammevilkårene må sette kommunene i stand til å løse de oppgavene de er pålagt. Overføringene i inntektssystemet er sentralt for å oppnå dette. Innføring av løpende inntektsutjamning er et godt grep for å utjevne inntektsveksten mellom kommunene.

Komiteen er enig i at en i større grad bør kunne omfordele skjønnsmidler. Ved tildeling av skjønnsmidler bør en spesielt vektlegge særskilte utgiftsbehov som ikke fanges opp av kostnadsnøkkelen, kommuners finansielle situasjon og nivå på korrigeret inntekt.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i kommuneøkonomiproposisjonen for 2001 om å gjennomgå retningslinjene for den fylkesvise tildelingen av skjønnsmidler til kommunene og fremme forslag som tar hensyn til nye utviklingstrekk og spesielle utslag som lavt nivå på korrigeret inntekt, særskilte utgifter som ikke fanges opp av kostnadsnøkkelen og en vanskelig finansiell situasjon."

Komiteen er positiv til at det nå igangsettes et eget forsøksprosjekt der 20 kommuner i utgangspunktet skulle kunne disponere flere øremerkede tilskudd som rammetilskudd. Komiteen har mottatt signaler fra flere kommuner som tyder på at det kommunene har fått disposisjonsrett over, etter at departementet har lagt inn sine presiseringer, er så lite at det er grunn til å stille spørsmålsteget ved hele forsøket.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til at rammene for forsøket ennå ikke er klarlagt. Dette innebærer at kommunenes budsjetter for 2000 fastsettes uten at friforsøket har innflytelse på dette.

Komiteen viser til at komiteen i fjorårets budsjettinnstilling fremmet forslag om et forsøk med frihet fra statlig sektorregelverk også utover finansieringssiden.

Komiteen mener det bør være mulig å integrere de to forsøksordningene når det nå tar lengre tid enn forutsatt.

Komiteen vil understreke at forsøksprosjektene må være reelle og at Stortingets intensjon må følges opp ved å gi kommunene full frihet til å prioritere innenfor de økonomiske overføringene og at det gis frihet fra annen regelverksstyring.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til at en har mottatt mange henvendelser fra kommuner som mener at det kommunale inntektssystemet slår uheldig ut for dem. Flertallet vil ta sikte på en grundig gjennomgang av inntektssystemet for kommunesektoren for å vurdere konsekvensene av Rattsø I og II i forbindelse med behandlingen av kommuneøkonomiproposisjonen for 2001. Siktemålet må være å få til en noe jevnere fordeling av kommunesektorens totale inntekter, med de intensjoner som lå i Rattsø-utvalget.

Regjeringen bes om å gjennomgå de økonomiske effektene på kommunenivå av en full innføring av Rattsøutvalgets forslag. Flere sider ved inntektssystemet må gjennomgås, bl.a hvilke kriterier som kostnadsnøkklene skal inneholde og vektingen av dem, Nord-Norge-tilskudd, hovedstadstilskudd, regionaltilskudd og skjønns-tilskudd. Regjeringen må også vurdere de økonomiske effektene av overgangsordningene som er tatt i bruk i forbindelse med omleggingene av inntektssystemet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Rattsø-utvalgets forslag hadde visse svakheter ved kriteriesettet som ble reflektert i ønsket om ytterligere utredning av mulige tilleggskriterier ved Stortingets behandling i 1996.

Disse medlemmer har som målsetting å forbedre de objektive kriterier slik at tapskompensasjon kan gjøres overflødig og derigjennom avvikles, og ber om at departementet vurderer dagens kriteriesett i forhold til dette.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en sak med gjennomgang og evaluering av inntektssystemet for kommunesektoren. Det må bl.a. legges vekt på å belyse hvilke økonomiske virkninger det har hatt for kommunene at deler av Rattsøutvalgets forslag er gjennomført, i forhold til det som var forutsatt i 1997. Denne gjennomgangen bør legges fram i løpet av våren 2000."

Komiteen viser til St.prp. nr. 1 (1999-2000) Kommunal- og regionaldepartementet hvor det heter:

"Det ordinære skjønn til kommunene inkluderer 310 mill. kroner som kompensasjon knyttet til særlig ressurskrevende brukere av kommunale tjenester."

Komiteen viser videre til korrespondanse mellom Arbeiderpartiets stortingsgruppe og statsråd Enoksen om kriteriene for å gi kompensasjon knyttet til særlig ressurskrevende brukere. Komiteen mener kriteriene ikke er klare nok og bør presiseres og avgrenses i forhold til den linjen departementet har lagt seg på, og vil be om at vi får en helhetlig gjennomgang av denne ordningen, slik at den blir mest mulig treffsikker og forutsigbar. Komiteen viser til at mye tyder på at ordningen ikke er blitt slik det var tenkt, og viser bl.a. til en henvendelse fra Elverum kommune som viser at brukerne i denne kommunen mener at de trenger et tilbud som koster 21,9 mill. kroner. Et foreløpig avslag fra fylkesmannen angir at skjønnsfordelingen kan bli anslagsvis 1,9 mill. kroner. Dette viser at denne ordningen er alt for dårlig for å sikre disse brukerne.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av kompensasjonsordningen for særlig ressurskrevende brukere, med sikte på at den skal bli mest mulig treffsikker og forutsigbar.

Stortinget ber også om at Regjeringen utreder en statlig toppfinansieringsordning og kommer tilbake til Stortinget med dette i kommuneøkonomiproposisjonen våren 2000."

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til eget forslag, men vil subsidiært støtte flertallsforslaget.

Dette medlem vil påpeke at tilskuddet til særlig ressurskrevende brukere nå er lagt inn i skjønnsporten. Slik systemet er nå vil tilskuddet variere sterkt fra år til år og fra kommune til kommune, avhengig av størrelsen på skjønnsrammen, hvilke andre områder som skal tilgodesees innenfor rammen, hvor mange brukere som kommer inn under ordningen og kommunenes evne til medfinansiering.

Dette medlem vil hevde at tjenester til disse brukerne er fullstendig uegnet for utøvelse av generelt skjønn. Dette er mennesker som er helt avhengig av døgnkontinuerlig hjelp og pleie, og som ofte krever spesialisert personale. Verken brukernes behov og eller behovet for stabilt og kvalifisert personell, kan sikres ved dagens finansiering.

Dette medlem vil vise til henvendelse fra Elverum kommune som viser at brukerne i denne kommunen trenger et tilbud som koster 21,9 mill. kroner. Et foreløpig anslag fra fylkesmannen angir at skjønnsfordelingen kan bli anslagsvis 1,9 mill. kroner. Dette viser at denne ordningen er alt for dårlig til å sikre disse brukerne. Ved en tenkt statlig toppfinansiert ordning med en kommunal egenandel på 600000 kroner, ville tilskuddet bli 9,1 mill. kroner. Dette viser med tall hvor kostbare disse tjenestene er og hvor minimal statens medfinansiering nå er.

Derfor må det innføres en statlig toppfinansiering og en fastsatt kommunal egenandel. Det forutsettes at det er utarbeidet og godkjente opplegg for tjenestene til den enkelte bruker.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innføre en statlig toppfinansiering for særlig ressurskrevende brukere av kommunale tjenester.

Ordningen skal forutsette en fastsatt kommunal egenandel og en statlig fullfinansiering av behov utover dette."

Komiteen mener ordningen med særskilte skjønnsmidler til kommuner som var i forkant med utbygging av sine eldreomsorgsinstitusjoner, bør opprettholdes på det nivået som ble fastsatt ved statsbudsjettet for 1999 og virke for samme tidsperiode som kompensasjonstilskuddet gjelder.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, viser til flertallsmerknader under overskriften "Spesielt om vedtak VIII i forbindelse med Budsjettt-innst. S. nr. 11 (1998-1999)" på side 22 i Innst. S. nr. 220 (1998-1999). Flertallet vil understreke at denne merkna den må følges opp når det skal fordeles penger til kommunene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil særlig peke på at kravet om egenandel knyttet til eldresatsingen har tvunget kommunene til å kutte på tilbudet til barn og unge. Dette medlem vil motsette seg slike føringer lagt på øremerkede tilskudd knytta til eldre og psykiatri.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at svært mange av velferdstjenestene i Norge produseres i kommunesektoren. Det er derfor nødvendig at kommunesektoren har levelige økonomiske rammer, slik at den i størst mulig grad kan tilby de tjenestene som befolkningen har behov for.

Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at det er behov for å styrke kommuneøkonomien til neste år ut over Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (1999-2000). Disse medlemmer mener det kan være vanskelig for kommunesektoren å oppfylle de målsettingene som er vedtatt om bedring i helsesektoren, styrking av eldreomsorgen, videreutvikling av skolesektoren og utbygging av barnehager med det statsbudsjettet Regjeringen opprinnelig la fram. Derfor går disse medlemmer inn for en styrking av kommunesektorens økonomi for 2000, slik vi forhåndsvarslet ved behandlingen av kommuneøkonomiproposisjonen for 2000.

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene vil styrke inntektene til kommunesektoren med om lag 1 milliard kroner til neste år. For blant annet å styrke kommunesektorens muligheter til å nyttiggjøre seg øremerkede midler og for å styrke skolesektoren, foreslår disse medlemmer å øke rammeoverføringene med til sammen 650 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen i tillegg inneholder følgende økninger i de øremerkede tilskuddene:

- Regionsykehustilskuddet	35 mill. kroner
- Barnehager, økt driftstilskudd for å redusere foreldrebetaling	100 mill. kroner
- Barnehager, 2000 nye plasser neste år	5 mill. kroner
- Skolefritidsordningen	100 mill. kroner
- Utlånsordning bøker i videregående skole	100 mill. kroner

Disse medlemmer er opptatt av å styrke den kommunale økonomiske handlefriheten. Dette må skje ved både å styrke kommunesektorens totale inntekter og dens frie inntekter. De siste årene har det funnet sted en økning av de øremerkede tilskuddenes andel av sektorens totale inntekter. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet ikke er imot øremerkede tilskudd til kommunene og fylkeskommunene. Slike tilskudd er nødvendige på en del områder, bla. for å nå nasjonale målsettinger. Imidlertid bør det på sikt være en målsetting både å redusere antall øremerkede tilskudd og deres andel av kommunesektorens totale inntekter.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet vil understreke Regjeringens mål om å legge til rette for god økonomi i kommunesektoren. Dette må skje innenfor en ansvarlig ramme for å unngå en ukontrollert pris, rente og lønnsvekst som vil føre til en betydelig vanskeligere situasjon for kommunene. Disse medlemmer merker seg at veksten i kommuneøkonomien hovedsa-

kelig kommer i form av øremerkede tilskudd. Det er viktig å understreke at det er et mål å redusere de øremerkede tilskuddene og at Regjeringen vil komme tilbake med forslag om å innlemme øremerkede tilskudd i inntektssystemet i kommuneøkonomiproposisjonen for 2001. Dette vil øke kommunesektorens handlingsrom og være en styrke for lokaldemokratiet.

Disse medlemmer vil likevel også understreke at det ikke bare er de øremerkede overføringene som bestemmer graden av lokalt selvstyre, selv om det er viktig. Også lover, forskrifter, rundskriv og rapporteringer virker inn på muligheten til å foreta lokale prioriteringer. Dette er Regjeringen i ferd med å utbedre gjennom prosjektet "Et enklere Norge". Disse medlemmer merker seg videre at det vil bli foretatt en ny vurdering og gjennomgang av kommunenes inntektssystem i forbindelse med evalueringen av Rattsø I og II i kommuneøkonomiproposisjonen for 2001.

Disse medlemmer vil peke på hovedtrekkene i Regjeringens opplegg for kommuneøkonomien. Regjeringen legger opp til en reell vekst i kommune-

sektoren sine inntekter i 2000 på om lag 0,5 pst. eller om lag 1p100 mill. kroner. Regjeringen vil videre trappe opp innsatsen knyttet til handlingsplanene innen eldreomsorgen og helsesektoren slik et bredt flertall på Stortinget har lagt opp til. Inntektsveksten til kommunene kommer derfor i hovedsak som øremerkede tilskudd til disse formålene.

Disse medlemmer vil også viser til at Nord-Norge tilskuddet og hovedstadstilskuddet prisjusteres. Utover dette merker disse medlemmer seg at de forutsetninger som ble lagt i Innst. S. nr. 220 (1998-1999) Kommuneøkonomien for 2000, er fulgt opp i Regjeringens forslag til budsjett. Disse medlemmer merker seg at dette blant annet innebærer at kommunenes og fylkeskommunenes skatteinntekter videreføres for 2000 på samme reelle nivå som i 1999.

Disse medlemmer viser ellers til endringer og beskrivelsen av disse i Budsjett-innst. S. 1 (1999-2000) både når det gjelder rammetilskudd, endring av øremerkede tilskudd og utregning av skattøret som resultat av budsjettforliket med Arbeiderpartiet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil påpeke at dagens måte å utøve den kommunale virksomhet på er gammeldags og alt for lite preget av evne til nytenkning og reell omstilling. Både drift og organisering av norske kommuner blir sterkt hemmet av de rådende politiske og ideologiske holdninger hos det politiske flertall i Norge. I tillegg har den tjenesteytende delen av den kommunale sektor lenge vært fanget i et jerngrep av faglige og organisasjonsmessige interesser som effektivt har forhindret og trenert høyst nødvendige omstillingsbehov. Av disse grunner er det i dag et akkumulert og prekært behov for vesentlige omstillinger på de fleste områder innen den kommunale virksomhet. Fremskrittspartiet mener denne omstillingen primært må baseres på mest mulig markedsmessige økonomiske prinsipper og en profesjonalisering av kommunenes evne til å henvende seg til innbyggerne ved å behandle dem som kunder og ikke som klienter og brukere.

Disse medlemmer konstaterer at hoveddelen av den kommunale virksomhet i dag er organisert som monopoletater der selve tjenesteproduksjonen er skjermet fra en markedsmessig konkurranse. Dette kan ikke fortsette fordi ethvert monopol over tid blir ineffektivt og lite kvalitets- og kostnadsmessig hensiktsmessig. Økt effektivitet, kostnadsreduksjon og kvalitetsøkning i kommunesektoren forutsetter at det blir fri konkurranse om å utføre de ulike former for tjenester som kommunen i dag stort sett har monopol på. En markedstilpasset kommunal sektor vil komme innbyggerne til gode gjennom reduserte skatter og avgifter og en bedret kvalitet på tilbudene.

Disse medlemmer er av den oppfatning at det innenfor de tradisjonelle kommunale oppgaver som kommunaltekniske tjenester, helse, eldreomsorg og skole er et økonomisk innsparingspotensial som kan realiseres gjennom utstrakt bruk av konkurranseutsettelse. Vel så viktig er det at man må anta at det i flere

kommuner også er et potensial for kvalitetsøkning på disse områdene ved innføring av konkurranseutsettelse. Konkurranseutsettelse betyr at kommunen mister sin enerett til å drive skoler, sykehjem, omsorgstjenester og kommunaltekniske tjenester som vann og avløp med mer. Konkurranseutsettelse medfører således at eksterne anbydere (private foretak) skal få konkurrere på lik linje med kommunens egne ansatte (organisert i egne A/S) på pris- og kvalitetskriterier om å få utføre selve produksjonsdelen av velferdsfunksjonene innen eldreomsorg, kommunaltekniske tjenester eller utdanning. Et moderne markedsrelatert velferdssystem er langt bedre egnet enn dagens foreldede monopolsystem til å møte fremtidens økende krav til så vel pris og kvalitet som krav til omfang og nivå på de kommunale velferdstilbudene.

Disse medlemmer forutsetter at inntektssystemet til kommunene endres dersom man skal innføre full konkurranseutsettelse innenfor den kommunale virksomhet. Dagens rammefinansieringssystem må derfor fjernes og erstattes av en direkte statlig finansiering av grunnleggende velferdsgoder som helse/sosialtjenester, eldreomsorg og utdanning. Det nye finansieringssystemet for den kommunale virksomhet må baseres på stykkprisprinsippet, noenlunde tilsvarende dagens innsatsfinansiering av sykehusene, som allerede har bevist sin effektivitetsøkende virkning. Finansieringsansvaret for primær oppgavene flyttes altså i sin helhet fra kommunene og over til staten. Dette nye finansieringssystemet går ut på at staten betaler en stykkpris for hver enkelt bruker av enten en omsorgstjeneste eller en skoleplass i kommunen. Et slikt finansieringssystem vil gjøre det lettere for andre enn bare det offentlige å tilby seg å utføre lovpålagte velferdstjenester til innbyggerne. Private foretak må fritt kunne konkurrere både seg i mellom og med kommunene selv om å tilby eldreomsorgstjenester eller utdanningstjenester til kommunens innbyggere. Statens oppgave begrenses således til å betale en fastsatt stykkpris til den leverandør av en spesifikk tjeneste som kunden selv velger, enten kommunen selv eller hos en privat tilbyder. I en slik skjerpet konkurransesituasjon for å tiltrekke seg kunder vil alle parter skjerpe seg og måtte konkurrere først og fremst på kvalitets- og kostnadsfaktorer. Kundene får bedre kvalitet og kommunen kan få lavere utgifter som kommer skattebetaler til gode i form av lavere skatter og avgifter. Det må understrekes at staten skal finansiere fullt ut hva tjenestene koster for kunden uansett om man velger en privat skole eller en kommunal skole til sine barn eller om man velger et kommunalt eller privat omsorgstilbud til seg selv eller sine pårørende. En sum pr. kunde (bruker) vil sikre den enkelte et likeverdig tilbud over hele landet i motsetning til dagens system der tilbudene til innbyggerne vil variere etter lokalpolitiske budsjettalderinger. Gjennom stykkprissystemet blir de nasjonale velferdsmålene sikret en likeverdig standard slik intensjonene opprinnelig var. Kommunenes ansvar blir endret fra å være leverandører til å bli bestillere av tjenester. En av kommunens viktigste oppgaver bør bli å ha tilsynskon-

troll med at lovpålagte tjenester blir utført i tråd med de lovmessige, kvalitets- og kostnadskriterier som er definert av kommunen selv. Kommunen kan således konsentrere seg langt sterkere om å kontrollere kvalitetssiden i tjenestetilbudene man yter til innbyggerne fremfor å bruke store deler av sin tid og ressurser til vanskelige økonomiske prioriteringer.

Disse medlemmer legger sterk vekt på individets rett til selv å velge fritt om man vil benytte et kommunalt eller et privat tilbud. Valgfriheten og tilbudsmangfoldet må utvikles og erstatte den gammeldagse monopoltenkningen. Kundebegrepet må fortrengte det stigmatiserende klient/ bruker begrepet som i dag brukes om de som må benytte seg av kommunal hjelp og tjenester. Den enkelte innbygger må bli betraktet som en inntektskilde for kommunen fremfor å bli betraktet som en utgiftspost. En slik kullkasting av begrepsbetydningen vil heve statusen til store grupper av hjelpetrenende mennesker i dette landet og er således et viktig bidrag for å styrke den mindreverdige posisjonen som hjelpetrenende ofte føler de har i dag.

Disse medlemmer mener det lokale selvstyre må styrkes. Men hensynet til det lokale selvstyre må ikke medføre at nasjonale målsettinger om et likeverdig og rettferdig velferdstilbud til den enkelte bruker ikke oppfylles. Det er ikke tilfredsstillende at det prioriteres svært ulikt i kommunene når det gjelder eldreomsorg eller skole slik at gamle eller unge får et svært så ulikt tilbud fra kommune til kommune. Det er et tankekors at noen kommuner bruker over 700 000 kroner mer pr. elev i skolene enn andre kommuner. Det sier seg selv at tilbudet blir dårligere i en kommune som bruker 250 000 kroner pr. elev enn i en kommune som bruker over 1000 000 kroner pr. elev. En stykkprisfinansiering vil bidra til å jevne ut disse forskjellene. Geografiske, andre regionale og lokale forhold vil imidlertid fortsatt være kriterier som vil gi en differensiert stykkpris mellom kommunene.

Disse medlemmer er bekymret for at kommunene stadig blir mer gjeldstynget samtidig som flere kommuner står foran store uløste oppgaver innen skole og eldreomsorg. De fleste kommuner må lånefinansiere all kommunal utvikling, og betjening av de stadig økende kapitalkostnadene vil utgjøre en stadig større andel av kommunenes totale kostnader. Staten må i en slik situasjon ikke pålegge kommunen enda flere reformer uten at finansieringen er sikret fullt ut.

Disse medlemmer er urolige over at forfall, mangel på vedlikehold og dårlig inneklima preger mange kommunalt eide bygg som skoler og sykehjem. Kommunene forvalter sin eiendomsmasse for dårlig og bør følgelig selge ut bygningsmasse og heller basere seg på å leie tidsmessige og egnede bygninger til sine formål av profesjonelle eiendomsforvaltere.

Disse medlemmer mener kuttene innen rammeområdet som er foreslått ikke er basert på et dårligere tilbud til innbyggerne, men ved at man reduser aktiviteter som anses som uviktige.

Disse medlemmer anser dagens kommunestruktur som uhensiktsmessig enkelte steder. Det er for

mange små kommuner som gir en lite rasjonell drift og medfører større administrative og driftsmessige kostnader enn nødvendig. Kommunesammenslåing må derfor vurderes som en høyst aktuell strategi for å hente ut besparende stordriftsfordeler i kommunesektoren. Staten bør derfor foreslå tiltak for å stimulere kommunene til frivillig sammenslåing da sammenslåing ved tvang er direkte uønsket.

Disse medlemmer er av den oppfatning at norsk distriktpolitikk er for kostbar og umulig å videreføre på dagens nivå i fremtiden. Ingen andre land bruker så mange og store økonomiske virkemidler på distriktpolitiske tiltak som Norge. Den distriktpolitiske satsningen har alt for lenge overskygget den situasjonen som byene er havnet i. Flyttemønstret kan bare marginalt påvirkes av politisk styring og det er naivt å tro at flyttestrømmen til byene kan snus bare man bruker tilstrekkelig med penger på distriktpolitiske tiltak. Når folk flytter til byene skaper dette press på både skolene og boligmarkedet og gir også betydelige sosiale utfordringer for byene. Dagens flyttemønster der folk flytter fra distriktene til mer sentrale strøk og byer vil fortsette i alle perioder med høykonjunktur. Norge trenger derfor en mer aktiv bypolitikk fremfor denne ensidige storsatsingen på en alt for kostbar distriktpolitikk som allikevel ikke virker etter hensikten.

Disse medlemmer viser til at kommunene og fylkeskommunene i 2000 budsjettet totalt sett vil få 207 mrd. kroner i inntekter. Fremskrittspartiet foretar et netto kutt på til sammen 3,666 mrd. kroner i disse inntektene. De foreslåtte kutt tilsvarer således 1,75 pst. Dette beskjedne kutt overkompenseres imidlertid ved å utløse det innsparingspotensialet som er til stede på driftssiden i kommunene ved å innføre konkurranseutsettelse som tidligere omtalt. Med Fremskrittspartiets politikk vil kommunesektoren totalt sett få en bedre økonomi enn dagens anstrengte kommuneøkonomi. Det er trolig et innsparingspotensial på fra 5-20 pst. på driftssiden i den offentlige sektor. Dette innsparingspotensialet kan best utløses ved innføring av konkurranseutsettelse. På grunn av Fremskrittspartiets store lettelser i skatter og avgifter til privatfolk vil dette resultere i lavere lønns- og prisstigning som også vil komme kommunal sektor til gode gjennom reduserte utgifter.

Beregninger utført av SSB viser at kommuner og fylkeskommuner reelt vil få styrket sin økonomi med drøye 2 mrd. kroner ved gjennomføring av Fremskrittspartiets budsjettforslag, fordi Fremskrittspartiets opplegg innebærer store besparelser i form av lavere pris- og konsumvekst.

Disse medlemmer har svært liten tro på at den politikk som regjeringen og Arbeiderpartiet nå står sammen om for kommunesektoren for år 2000 er i nærheten av å kunne løse de mange og store utfordringer og problemer som er i ferd med å tårne seg opp for norske kommuner. Disse partier står etter disse medlemmers syn for politiske løsninger som ikke er tilpasset fremtidens virkelighet og som snarere vil

forsterke det problemangfoldet som kommunene er stilt overfor fremfor å bidra til gode fremtidsrettede løsninger.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2000 foreslår å videreføre det nominelle inntektsnivået for kommunene som Regjeringen legger opp til St.prp. nr. 1 (1999-2000). Det innebærer en reell vekst i kommunesektorens inntekter på 1,1 mrd. kroner eller Hppst. I tillegg vil Høyres budsjettalternativ gi kommunene økt økonomisk handlefrihet i forhold til Regjeringens forslag, ved at Høyres budsjettopplegg vil gi en prisstigning som ligger opp mot en H pst. under Regjeringens opplegg, som følge av lavere avgifter. Lavere skatter vil i tillegg kunne gi mer moderate lønnskrav, som også vil gi økt økonomisk handlefrihet for kommunesektoren. En lavere prisstigningstakt legger til rette for et lavere rentenivå. For hvert prosentpoeng rentenivået reduseres, vil kommunesektoren spare om lag 450pmill. kroner.

Disse medlemmer foreslår for 2000 å videreføre de kommunale skatteinntektene på samme nivå som i 1999. Regjeringen foreslår å redusere kommunenes skatteinntekter med 4pmsd. kroner gjennom redusert skattøre. Dette er skuffende og svekker kompensasjonen som kommunesektoren fikk da selskapsskatten ble gjort om fra kommunal til statlig skatt. Da omleggingen av selskapsskatten ble gjennomført skulle det kommunale skattøre økes. Regjeringen sviker sine løfter og svekker kompensasjonen som kommunene ble lovet. Dette svekker ytterligere stimulansen for kommunene til å legge forholdene til rette for lokal næringsutvikling. Reduksjonen av det kommunale skattøre bidrar til å svekke den lokale skatteforankringen. Videre reduseres forutsigbarheten for kommunene.

Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til St.prp. nr. 60 (1997-1998) der det står på side 175:

"Hensynet til det lokale selvstyret tilsier at finansieringen av kommunesektoren bør ha en sterk lokal forankring. Det innebærer bl.a. at lokale skatteinntekter bør utgjøre en stor del av kommunesektorens inntekter. Regjeringen ønsker å redusere kommunesektorens avhengighet av overføringer og foreslår at skattenes andel av kommunesektorens inntekter skal øke fra om lag 47 prosent i 1997 til om lag 50 prosent."

Disse medlemmer viser til at Høyres forslag om å opprettholde skatteinntektene for kommunen medfører reduserte bevilgninger over rammetilskuddet på til sammen 4pmsd. kroner. Disse medlemmer viser videre til at Høyres budsjettopplegg innebærer endringer i skattegrunnlaget for inntektsskatten. Høyres budsjettopplegg nøytraliserer disse virkningene for kommunene gjennom direkte reduksjoner i andre offentlige utgifter. Da disse elementer ikke blir vedtatt er skattøren ikke justert for å reflektere dette. Dermed blir sammenligningsgrunnlaget av den reelle virkningen på kommuneøkonomien av disse medlemmers opplegg synlig i forhold til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer ønsker at en større del av rammeoverføringene skal tildeles etter objektive kriterier. Veksten i overføringene til kommunene kommer i hovedsak som øremerkede tilskudd. Det er viktig at den veksten som kommer i de frie inntektene kommer over innbyggertilskuddet som alle kommuner og fylkeskommuner får. Derfor foreslår Høyre i sitt budsjettalternativ å videreføre regiontilskuddet, Nord-Norge-tilskuddet, skjønnstilskuddet og hovedstadstilskuddet på 1999-nivå. Beløpet Regjeringen foreslår å øke tilskuddene med på disse postene, vil Høyre overføre til innbyggertilskuddet.

Disse medlemmer vil understreke at kommunenes muligheter til å gi et tilfredsstillende tjenestetilbud ikke bare avhenger av utviklingen i inntektene, men i stor grad også av evnen til å omstille og effektivisere eksisterende kommunal virksomhet. For en sektor som disponerer en så stor del av samfunnets ressurser, er det viktig at den kontinuerlig søker å utnytte ressursene bedre. En produktivitetsøkning på 1pmsd. ville for eksempel innebære en gevinst for kommunene i størrelsesorden 2pmsd. kroner. Konkurransetsetting har vist seg som et effektivt virkemiddel for å oppnå bedret produktivitet. Kommunenes Sentralforbund har i en rapport utført av SNF (Stiftelsen for Næringslivsforskning) fastslått at det er mulig å spare mellom 20-30pmsd. i kommunenes budsjetter, med den samme kvalitet og omfang i tjenesteproduksjonen. Det forutsetter at kommunene er villig til konsekvent å konkurransetsette.

Disse medlemmer mener at innsatsstyrt finansiering vil bidra til økt effektivitet i helsevesenet. Pasienten vil ikke lenger være en utgift, men tvert imot en kilde til inntekt for sykehusene. Disse medlemmer vil øke den innsatsstyrte finansieringsordningen for sykehus fra 50 til 60 pst. Disse medlemmer viser til at Høyre i Budsjett-innst. SpI (1999-2000) foreslo å overføre 2,2 mrd. kroner fra rammeoverføringen til fylkeskommunene til innsatsstyrt finansiering.

Disse medlemmer mener det er viktig å redusere regelstyringen overfor kommunene og viser til at de i Dokument nr. 8:9 (1998-1999) fremmet forslag om å nedsette et offentlig utvalg etter modell fra "næringslovutvalget" for å gjennomgå lover, regler og andre reguleringer som begrenset kommunenes handlefrihet på de enkelte sektorene. Disse medlemmer konstaterer at departementet etter at Høyre fremmet dette forslaget revurderte sitt standpunkt om at det ikke var nødvendig med en ny gjennomgang av sektorregelverket som staten bruker til å styre kommunene med. Disse medlemmer har registrert at foreløpig er prosjektet "Et enklere Norge" uten konkrete resultater.

Disse medlemmer vil vise til den sterke økningen i øremerkede tilskudd til kommunene som har funnet sted de siste årene. Denne veksten har gått på bekostning av de frie inntektene. Omfanget av øremerkede tilskudd reduserer kommunenes handlefrihet og muligheten til å velge de løsninger som passer best lokalt. Høyre vil på denne bakgrunn foreslå at Regjeringen i

kommuneøkonomiproposisjonen for 2001 omgjør de nedenforstående øremerkede tilskudd til frie inntekter:

- Kap. 221 post 63 - Tilskudd til skolefritidsordningen
- Kap. 221 post 66 - Tilskudd til lønn, leirskoleopplæring
- Kap. 221 post 67 - Tilskudd til musikk- og kulturskoler
- Kap. 234 post 60 - Tilskudd til formidling av reformlæringer
- Kap. 322 post 61 - Tilskudd til fylkeskommunale kulturoppgaver
- Kap. 326 post 60 - Mobil bibliotekjeneste og biblioteklokaler
- Kap. 610 post 60 - Tilskudd til forebyggende og kompetansegivende tiltak
- Kap. 705 post 60 - Rekruttering med mer av helsepersonell
- Kap. 705 post 61 - Turnustjeneste, videreutdanning m.v.
- Kap. 705 post 62 - Bedriftsintern utdanning m.v.
- Kap. 1330 post 60 - Avgiftskompensasjon rutebiler
- Kap. 1427 post 60 - Kommunal naturforvaltning
- Kap. 1427 post 60 - Tilskudd til interkommunale friluftsråd

Disse medlemmer vil understreke at Høyres alternative budsjett gir kommunene det samme nominelle inntektsnivået som med Regjeringens forslag. I tillegg får kommunene større handlefrihet og mer for pengene.

Disse medlemmer vil vise til forslag utover rammeoverføringene Høyre har fremmet i sitt alternative budsjett og som styrker områder under kommunenes og fylkeskommunenes ansvarsområde:

1. Bevilgningen til etterutdanning av lærere i grunnskolen og den videregående skolen økes med 250 mill. kroner.
2. Det bevilges 125 mill. kroner til økt timetall i grunnskolen.
3. Tilskuddet til private barnehager økes med 227 mill. kroner.
4. Regionsykehustilskuddet økes med 90 mill. kroner.
5. Skolefritidsordningen kuttes med 100 mill. kroner.

I sum representerer dette en styrking med om lag 600 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil hevde at Regjeringens opplegg for år 2000 er lite framtidsrettet og i strid med det landet trenger. Det nye tusenåret kan ikke møtes med dårligere skoletilbud, dyrere barnehager og en fraværende strategi for

å rekruttere og beholde kvalifisert personell i skole og helse- og sosialomsorg. En svekket offentlig sektor vil også medvirke til at forskjellen mellom folk øker, stikk i strid med det Regjeringen har varslet de ville rette opp i.

Dette medlem vil peke på at kommunesektoren har ansvaret for de viktigste områdene som vedkommer hverdagen til folk: Skole, helse, omsorg, kultur, samferdsel og støtte til livsopphold. Disse tjenestene er avgjørende for folks levkår og er nødvendig infrastruktur for næringslivet. Dette er derfor områder Sosialistisk Venstreparti prioriterer høyt.

Dette medlem vil vise til at Regjeringen ikke har oppfylt lovnadene fra Voksenåsenklæringen, der de lovet å minske gapet mellom de oppgaver kommunesektoren er pålagt, og de økonomiske vilkårene som er gitt. Opplegget for 2000 gjør dette spriket bare større. Situasjonen i norsk økonomi kan ikke godtgjøre en så stram kommuneøkonomi. Norsk økonomi er sterk, men skjevfordelingen mellom folk og mellom offentlig og privat forbruk øker. Dette medlem vil peke på at offentlige utgifter som del av BNP har falt fra ca. 52 pst. i 1992 til ca. 46,5 pst. i 1999.

Sosialistisk Venstrepartis opplegg for kommuneøkonomien skal sikre bl.a.:

- En framtidsrettet satsing på barn og unge gjennom skole, barnehage og kultur.
- Legge til rette for lønns- og arbeidsgiverpolitikk i kommunesektoren som kan rekruttere og beholde nok kvalifiserte fagfolk (herunder egenandel til å gjennomføre etter- og videreutdanningsreformen i kommunal sektor).
- Redusere skatt på sykdom og behov, lavere egenandel i helsevesenet og lavere foreldrebetaling i barnehager og i skolefritidsordninger.
- Bedre inntektsfordelingen og minske forskjellene mellom folk ved å tilby bedre kvalitet og økt tilgang på kommunale tjenester. Fellesskapet må få større del av BNP.
- Øke kommunalsektorens frie inntekter slik at kommunene kan innrette sine tjenester mer i tråd med lokale behov og tilpasninger.
- Sette kommunene i stand til å medvirke til økt boligbygging for unge og vanskeligstilte.

Dette medlem går inn for en rekke tiltak som vil styrke kommunenes økonomi og evne til å gi gode tjenester til befolkningen. En viser til omtale under de enkelte rammeområdene. De viktigste forslagene er:

- 0,25 prosentpoeng lavere arbeidsgiveravgift	245 mill. kroner
- Psykisk helse (voksne og barn)	135 mill. kroner
- Rusforebyggende tiltak	45 mill. kroner
- Inneklimateiltak i skolen	215 mill. kroner
- Senking av elevtall i ungdomsskolen	415 mill. kroner
- Opptrappingsplan lønn	1 000 mill. kroner
- Skolefritidsordninger	140 mill. kroner
- Barnehager	715 mill. kroner
- Tilskudd 1p000 pr. elev i grunnskolen	155 mill. kroner

Det samla opplegget i Sosialistisk Venstrepartis budsjettforslag vil gi kommunesektoren en vesentlig økning i de øremerkede tilskuddene, samtidig som det blir gitt rom for å utnytte de øremerkede tilskuddene uten egenandeler og dermed unngå behovet for kutt i tjenestene. Samtidig gir profilen, med økning i rammetilskudd/utgiftsutjevning, en bedre fordeling mellom kommunene og fylkeskommunene enn det som ligger inne i Regjeringas forslag til statsbudsjett.

Dette medlem vil vise til at kommuneøkonomiproposisjonen for 2000 blir vist til at kommunesektoren sin del av arbeidsstyrken må, med samme nivå på tjenestene som i dag, ha en økning på i underkant av 1 prosentpoeng. Dersom en tar hensyn til vedtatte reformer, må denne delen av arbeidsstyrken økes med i underkant av 2 prosentpoeng fram til 2010. Dette tilsvarer ca. 85000 årsverk. Dette er vesentlig mer enn det makroøkonomiske fremskrivninger for hele økonomien gir rom for. Det vil også føre til knivskarp konkurranse om kvalifisert arbeidskraft i åra som kommer. Kommunesektoren står overfor enorme oppgaver i å rekruttere og beholde nok helsepersonell og lærere.

Dette medlem vil hevde at de trange offentlige budsjettene gjør det umulig for kommunesektoren å ha den nødvendige offensive lønns- og arbeidsgiverpolitikk som må til for å utføre oppgavene og samtidig fremstå som en attraktiv arbeidsgiver. Det blir ført en usammenhengende og lite målrettet politikk fra Regjeringa for å kunne gjennomføre vedtatte reformer.

Dette medlem mener rammene til de frie inntektene i kommunesektoren må økes betydelig, og i tillegg må det i 2000 legges inn en lønnspost på 1 mrd. kroner. Dette skal være første trinn i en opptrappingsplan for å bedre lønns- og arbeidsforholdene i kommunesektoren.

Dette medlem vil vise til at rammetilskudd/utgiftsutjevningen blir økt i Sosialistisk Venstreparti sitt forslag til statsbudsjett med 30599 mill. kroner, fordelt på 10191 mill. kroner til fylkeskommunene og 20408 mill. kroner til kommunene. I tillegg øker de øremerkede statlige overføringene innenfor kommuneoppgjøret med 2,1 mrd. kroner. Sosialistisk Venstreparti reduserer sektorens kostnader med bl.a. redusert arbeidsgiveravgift i størrelsesorden 245 mill. kroner.

Dette medlem vil peke på at tilskottet til særlig ressurskrevende brukere nå er lagt inn i skjønnsporten.

Slik systemet er nå, vil kompensasjonen variere sterkt fra år til år, avhengig av størrelsen på skjønnsramma, hvilke andre område som skal dekkes innenfor skjønnet, hvor mange brukere som skal ha tilskudd og kommunene sin evne til egenfinansiering. Tjenester til disse brukerne er fullstendig uegnet for skjønn. Tilbudet må være stabilt og ikke variere fra år til år.

Dette medlem vil derfor øg i år fremme forslag om en statlig toppfinansiering som skal følge brukeren for tjenester til særlig ressurskrevende brukere.

Dette medlem mener ordninga med løpende inntektsutjevning er et stort fremskritt, men vil påpeke at enkelte kommuner vil tape på at inntektsutjevninga for budsjettårene 1998 og 1999 ikke ble kompensert fullt ut.

Dette medlem viser til at mange kommuner hevder at intergreringstilskuddet ikke dekker de faktiske utgifter. Brev fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) av 9. november 1999 til Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe viser at den anslåtte underfinansieringen på bevilgningene til undervisning over KUFs budsjett er på 270 mill. kroner i 1999. Satsene har ikke vært regulert siden 1995. Denne underfinansieringen har pågått i flere år og påvirker den generelle kommuneøkonomien svært negativt og øker kommunenes vansker med å bosette flyktninger.

Dette medlem vil peke på at Regjeringa lar være å følge opp vedtak om økt satsing på boligbygging for unge og vanskeligstilte og gjør det vanskelig for kommunen å løse sin oppgave med å skaffe et tilstrekkelig antall rimelige utleieboliger.

Dette medlem vil peke på at EFTA dommen om differensiert arbeidsgiveravgift har kjent ordninga ulovlig som statsstøtte. Dette er, sammen med kommuneøkonomien, en bærebjelke i distriktpolitikken. Regjeringa må så snart som mulig gjøre rede for de langsiktige virkningene dommen vil få for den differensierte arbeidsgiveravgifta og norsk distriktpolitikk. Videre må Regjeringa legge fram en strategi for å kunne opprettholde støttenivået utover 2003.

Dette medlem vil også i år fremme forslag om å øke desentraliseringa av beslutningsmyndighet til lokalforvaltninga, og at distriktpolitiske virkemidler i større grad enn i dag skal kunne disponeres fritt av kommuner og fylkeskommuner.

2. RAMMEOMRÅDE 6 KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET, ARBEIDS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET OG FINANS- OG TOLLDEPARTEMENTET

Oversikt over budsjettkapitler og poster¹⁾ i rammeområde 6

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>			
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)	178 861 000
	1	Driftsutgifter	136 949 000
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	21 712 000
	22	KOSTRA-rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene.	14 700 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 500 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
502		Valguttgifter	4 274 000
	1	Driftsutgifter	4 274 000
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)	1 027 260 000
	1	Driftsutgifter	216 260 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	811 000 000
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)	1 777 700 000
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 662 700 000
	62	Kommunale innvandrertiltak	11 000 000
	70	Analyse av ressursbruk	1 600 000
	71	Kunnskapsutvikling	21 500 000
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	62 000 000
	73	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	18 000 000
	74	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	900 000
522		Senter mot etnisk diskriminering	5 090 000
	1	Driftsutgifter	5 090 000
523		Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene	3 000 000
	1	Driftsutgifter	3 000 000
526		Nasjonale minoriteter	2 500 000
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	2 500 000
530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)	234 600 000
	1	Driftsutgifter	230 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700 000
531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)	63 200 000
	1	Driftsutgifter	54 700 000
	21	Oppdrag	6 100 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 400 000
532		Produktregisteret (jf. kap. 3532)	10 300 000
	1	Driftsutgifter	10 300 000
533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 3533)	62 650 000
	1	Driftsutgifter	60 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter	700 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	750 000
	70	Tilskudd til Norsk Brannvern Forening	500 000
534		Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.	9 200 000
	1	Driftsutgifter	9 200 000
535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535)	24 900 000
	1	Driftsutgifter	24 900 000
536		Arbeidsmiljøtiltak	16 400 000
	21	Forsknings- og utredningsoppdrag m.m., <i>kan overføres</i>	7 500 000
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	5 100 000
	70	Tilskudd til forskning og informasjon	3 800 000
537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537)	51 100 000
	1	Driftsutgifter	51 100 000
538		Tilskudd til Norsk Elektroteknisk Komité	2 600 000
	70	Grunnbevilgning	2 600 000
540		Sametinget (jf. kap. 3540)	100 734 000
	50	Sametinget	100 734 000
541		Tilskudd til samiske formål	1 886 000
	70	Tilskudd til samiske formål	1 886 000
550		Lokal næringsutvikling	153 540 000
	60	Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres</i>	26 000 000
	61	Kommunale næringsfond	127 540 000
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner	508 000 000
	51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, kan nyttes under kap. 2424 post 51 ...	259 000 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
	55	Etablererstipend, fond	108 000 000
	57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond	60 000 000
	58	Regionale samordningstiltak, fond	81 000 000
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling	321 000 000
	53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	94 000 000
	54	Program for vannforsyning, fond	68 000 000
	55	SIVA, fond	36 000 000
	56	Omstilling og nyskaping, fond	92 000 000
	57	Næringshager, fond	31 000 000
580		Bostøtte	1 623 000 000
	70	Bostøtte, overslagsbevilgning	1 623 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak	707 000 000
	60	Handlingsprogram for Oslo indre øst	50 000 000
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i>	135 000 000
	73	Tilskudd til opplysning, informasjon m.m.	5 500 000
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	480 500 000
	78	Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, <i>kan overføres</i>	36 000 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	1 931 000 000
	60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 497 800 000
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	433 200 000
587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587)	25 725 000
	1	Driftsutgifter	25 725 000
<i>Arbeids- og administrasjonsdepartementet</i>			
1590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)	1 829 738 000
	1	Driftsutgifter	1 588 153 000
	21	Spesielle driftsutgifter	1 402 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	240 183 000
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)	1 014 281 000
	21	Evaluerings- og utviklingstiltak m.v., <i>kan overføres</i>	19 864 000
	60	Sysselsetting i offentlig virksomhet, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 292 000
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 71</i>	120 334 000
	71	Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70</i>	856 088 000
	72	Opplæringstiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	4 367 000
	73	Jobbskapingsprosjekter, <i>kan overføres</i>	12 336 000
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede	2 479 136 000
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	212 220 000
	71	Integrering i ordinært arbeidsliv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og kap. 1591 post 71</i>	646 546 000
	72	Skjermmede tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 579 291 000
	73	Skjermmede tiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	41 079 000
<i>Statsbankene</i>			
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	331 000 000
	1	Driftsutgifter	214 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000
	70	Tilskudd til Husbankens risikofond	40 000 000
	72	Rentestøtte	73 000 000
		Sum utgifter rammeområde 6	14 499 675 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)	569 084 000
	2	Gebyr nødvisum	84 000
	4	Diverse inntekter	569 000 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)	62 000 000
	1	Tilbakevendning for flyktninger	62 000 000
3530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 530)	16 715 000
	1	Arbeidervern	2 000 000
	2	Bibliotek tjenester	15 000
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	3 700 000
	5	Tvangsmulkt	800 000
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	10 200 000
3531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531)	8 500 000
	1	Inntekter av laboratorievirksomhet	1 200 000
	2	Informasjon, kurs og tjenesteyting	1 100 000
	3	Oppdrag	6 200 000
3533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 533)	42 400 000
	2	Gebyrer	37 900 000
	3	Sertifiseringsinntekter	4 500 000
3535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535)	16 000 000
	1	Tilfeldige inntekter	300 000
	3	Oppdragsforskning	15 700 000
3537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 537)	45 000 000
	1	Gebyr m.v. for tilsyn med elektriske anlegg	45 000 000
3587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587)	9 485 000
	4	Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett	9 485 000
4590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 1590)	42 323 000
	4	Salgsinntekter m.m.	323 000
	80	Innfordret misbruk av dagpenger	38 000 000
	81	Innfordret misbruk av attføringsytelser	4 000 000
4591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591)	1 612 000
	2	Opplæringstjenester	1 612 000
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)	30 671 000
	1	Gebyrer	28 964 000
	4	Tilkjente saksomkostninger	103 000
	9	Salg av datatjenester	1 542 000
	10	Husleie, tjenesteboliger	62 000
5326		SIVA (jf. kap. 2426)	3 000 000
	71	Låneprovisjon	3 000 000
<i>Renter og utbytte m.v.</i>			
5613		Renter fra SIVA	50 490 000
	80	Renter	50 490 000
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)	4 829 000 000
	80	Renter	4 829 000 000
		Sum inntekter rammeområde 6	5 726 280 000
		Netto rammeområde 6	8 773 395 000

¹⁾ 90 poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet

2.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 6

2.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 19. oktober 1999 fått tildelt kapitler under rammeområde 6 Kommunal- og regionaldepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Finans- og tolldepartementet, jf. Innst. S. nr. 2 (1999-2000). Ved Stortingets vedtak 26. november 1999 er netto utgiftsramme for rammeområde 6 fastsatt til kr 8 773 395 000, jf. Budsjett-innst. S. I. (1999-2000).

Komiteen har fire avvikende forslag til bevilgninger under rammeområde 6, som er i samsvar med den vedtatte rammen. Disse framgår av tabell 1 under kap. 2.2.

2.1.2 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumpartiene hvor det er enighet om påplussinger på viktige områder som kommuneøkonomi, utleieboliger og arbeidsmarkedstiltak. Disse økningene er helt nødvendige, og vil bidra til en styrking av vel-

ferdstjenestene i kommunesektoren, bla. innenfor sektorer som barn og oppvekst, skole og eldreomsorg. Økt tilskudd til utleieboliger vil kunne bidra til bygging av flere nye utleieboliger til neste år. Dette er positivt for boligsøkende ungdom og vanskeligstilte, men er bare starten på en helt nødvendig opptrappingsplan for nøkterne og rimelige utleieboliger.

Disse medlemmer mener det også er viktig med en aktiv regional- og distriktpolitikk. Disse medlemmer viser til at den totale bevilgningsrammen til regional- og distriktpolitikk etter budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumpartiene fortsatt ligger 85 mill. kroner over nivået for 1999-budsjettet. Disse medlemmer viser videre til at påplussinger som berører distriktpolitikken under andre departementer mer enn oppveier justeringene under rammeområde 6 som følge av budsjettavtalen. Disse medlemmer legger også til grunn at budsjettavtalens økning i kommunenes inntekter på om lag 1 mrd. kroner har en positiv betydning for det kommunale tjenestetilbudet, også i distriktskommuner.

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumpartier innebærer en økning av bevilgningene til arbeidsmarkedstiltak med 357 mill. kroner.

Disse medlemmer mener at nivået for arbeidsmarkedstiltak var alt for lavt i Regjeringens forslag. Disse medlemmer er derfor fornøyd med at budsjettavtalen med Sentrumpartiene har gjort det mulig å øke antall tiltaksplasser med 3p500 i forhold til regjeringens opplegg. Disse tiltakene vil gi tilbud om aktive tiltak til oppsagte og permitterte og sikre flere arbeidsplasser i utsatte næringer neste år. Disse medlemmer mener at dette var helt nødvendig for å kunne holde på og utvikle kompetansen i disse næringen og i lokalsamfunnene.

Disse medlemmer viser til at vi for tiden har svært mange asylsøkere og flyktninger i asylmottak. Disse medlemmer mener at det er behov for en gjennomgang av asyl- og flyktningepolitikken for å finne ut hvor problemene er. Disse medlemmer mener at skal vi lykkes med integreringspolitikken her i landet er det viktig at vi samarbeider med innvandrersorganisasjonene. Disse medlemmer mener at tilskuddene til disse organisasjonene må økes.

2.1.3 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet mener at hovedmålet i distriktpolitikken må være å opprettholde bosettingsmønsteret og få til ei positiv og sunn samfunnsutvikling i hele landet. Disse medlemmer ser en stabil bosetting som en viktig forutsetning for å kunne realisere viktige samfunns mål knyttet til ressursutnyttelse, miljø, velferd og trivsel.

Disse medlemmer er fornøyd med at flyttestrømmen er redusert det siste året, men mener likevel det er viktig å iverksette tiltak for å redusere den ytter-

ligere. For å nå dette målet er det viktig blant annet å legge til rette for desentralisering av arbeidsplasser og kapital. Dersom den sterke sentraliseringen ikke reduseres, vil det føre til en utarming av distriktene og samtidig øke miljø- og velferdsproblemene i de sentrale områdene. En god distriktpolitikk er derfor også en god politikk for de sentrale strøk. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at Regjeringen har grepet fatt i denne utfordringen og støtter Regjeringens satsing på den brede distriktpolitikken.

Disse medlemmer er også enige i Regjeringens fokusering på ungdom og kvinner som viktige tilflyttere eller tilbakeflyttere til distriktene.

Disse medlemmer vil peke på sammenhengen mellom høgt aktivitetsnivå innen flere sektorer i et begrenset geografisk område og inflasjon og negativt flyttemønster.

Disse medlemmer mener derfor det vil være viktig å spre aktivitetene, både for å sikre ei sunn økonomisk utvikling og gjøre det attraktivt å bo i distriktsnorge og gi muligheter til bred framtidig verdiskaping.

Disse medlemmer mener det er viktig at alle har mulighet til å disponere en god bolig i et godt bomiljø. Boligpolitikken er sentral når det gjelder fordeling, levekår, velferd, trivsel og ei bærekraftig utvikling. Disse medlemmer viser til at Regjeringen i årets budsjett har foreslått en økt satsing på tiltak som skal bedre boforholdene for særlig vanskeligstilte. Disse medlemmer vil også understreke viktigheten av at Husbanken kan spille ei aktiv rolle både i grunnfinansieringen av boliger og gjennom tilskuddsordninger for bygging av spesielle boliger som det er særskilt behov for.

Disse medlemmer støtter Regjeringens hovedmål om en regulert innvandring, beskyttelse av flyktninger, likestilling, deltakelse og integrering i et flerkulturelt samfunn. Disse medlemmer vil peke på at Regjeringen arbeider med å myke opp deler av regelverket på utlendingsfeltet og en raskere saksbehandling. Viktige mål er også å sikre kvalitet og effektivitet i mottaksapparatet og i bosetting av flyktninger i kommunene. Disse medlemmer mener det er viktig at alle, uavhengig av opprinnelse og kjønn, skal ha like rettigheter, plikter og muligheter til å kunne delta aktivt i samfunnet og bruke sine ressurser. Derfor er disse medlemmer glade for Regjeringens arbeid for å utvikle et samordnet kvalifiseringstilbud til nyankomne flyktninger og innvandrere.

Disse medlemmer mener også det er viktig å motarbeide alle former for rasisme og diskriminering i samfunnet.

2.1.4 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets forslag til statsbudsjett for 2000 der det fremgår at partiet styrker de viktigste kjerneområdene som eldreomsorg, sykehus, samferdsel, politi, forsvar og utdanning samtidig som

det oppnås betydelige skatte- og avgiftslettelser for folk flest.

Disse medlemmer ser det som sine viktigste oppgaver innenfor fylkes- og kommunepolitikken å bidra til en bedre helse- og eldreomsorg, styrke den enkelte innbyggers valgfrihet gjennom konkurranseutsettelse, skape bedre og mer likeverdige kommunale tilbud samt å redusere skatte- og avgiftsnivået.

Disse medlemmer mener også det er helt nødvendig med en omlegging av finansieringssystemet fra rammeoverføringer til et stykkprissystem.

Disse medlemmer vil også understreke den store betydningen av en mer aktiv politikk for å tilrettelegge for økt boligbygging, særlig i pressområdene rundt de store byene. Plan- og bygningslovgivningen bør i denne forbindelse forenkles og den strenge holdningen til arealdisponering må liberaliseres vesentlig.

Disse medlemmer legger stor vekt på å opprettholde et godt fungerende nærings- og arbeidsliv med høy grad av verdiskapning for å skape et solid fundament for finansieringen av velferdssamfunnet og velferdskommunen.

Disse medlemmer er bekymret over den mangel på gründer-virksomhet og nyetablering som er tilfelle i Norge. De kompliserte og stadig skjerpede offentlige krav til å etablere seg eller drive en bedrift gjør at stadig færre velger, eller orker, å starte for seg selv. Dette er et stort faresignal da vi vet at bedrifter opphører og skiftes ut i et raskt tempo. Fremskrittspartiet ser på seg selv som det eneste partiet som virkelig kjemper for et enklere Norge der målet er å gjøre det lettere å starte opp og drive bedrifter rundt om i hele landet inklusive distriktene.

Disse medlemmer ønsker en langt sterkere satsing på samferdsel og da først og fremst i form av et betydelig bedre veisystem i Norge. Bosetting og samferdsel henger nøye sammen. Den beste distrikts- og bypolitikken norske politikere kan føre, er en langt sterkere satsing på både stamveinettet og det øvrige riksveinettet.

Disse medlemmer anser økt satsing på et bedre veisystem for en langt bedre distriktpolitisk strategi for å tilstrebe et noenlunde uforandret bosettingsmønster enn en massiv overføring til landbrukssektoren. Et godt utbygd veisystem bør derfor bli den viktigste pilaren i distriktpolitikken og ikke landbruket.

Disse medlemmer er opptatt av den etableringsfiendtlige holdningen mange kommuner legger for dagen i sitt syn på enkeltmannsforetak ved å anvende den såkalte antikontaktør-klausulen. På denne måten stimuleres slett ikke enkeltmennesket til å bryte ut av arbeidstakertilværelsen og til å starte for seg selv for derved å bidra til økt nyetablering.

Disse medlemmer ser på fylkeskommunen som et unødvendig forvaltningsnivå og går inn for å nedlegge fylkeskommunen, men beholde fylkesmannen.

Disse medlemmer viser til sine øvrige merknader i denne innstilling hva gjelder begrunnelsene for

Fremskrittspartiets prioriteringer innenfor den budsjetttramme Fremskrittspartiet foreslår.

2.1.5 Hovedprioriteringer fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslår en satsing som styrker grunnlaget for bosettingen og et levedyktig næringsliv i distriktene, samtidig som distriktenes avhengighet av særskilte offentlige støtteordninger reduseres. I sin distriktpolitikk prioriterer Høyre økt veibygging, økt satsing på forskning og utdanning og bedre rammevilkår for små og mellomstore bedrifter. Denne satsingen skjer på bekostning av direkte subsidier til utvalgte bedrifter, næringer og geografiske områder. Høyre foreslår mindre til direkte distriktsstøtte, men mer til generelt bedre rammevilkår for næringslivet i hele landet. Dette gjelder særlig satsing på en effektiv infrastruktur og bedre rammevilkår gjennom lavere skatter og avgifter. Dette er den beste oppskriften på å opprettholde et robust og mangfoldig Distrikts-Norge. Et lønnsomt næringsliv er fundamentet for all annen samfunnsaktivitet, det gjelder i høyeste grad også i distriktene.

Derfor foreslår Høyre å redusere bevilgningene til lokal og regional næringsutvikling for å finansiere en kraftig satsing på veiutbygging.

Disse medlemmer konstaterer at det er et betydelig press på boligmarkedet i de større byene. En gruppe som kommer i en vanskelig situasjon av den grunn er studentene. Derfor har Høyre i sitt alternative budsjett foreslått at det skal bygges 1000 nye studentboliger i 2000.

Disse medlemmer går imot Regjeringens forslaget om å redusere kompensasjonsgraden fra 60 til 30 prosent i overgangsordningen som ble innført ved samordningen av bostøtteordningene.

Disse medlemmer konstaterer med tilfredshet at arbeidsledigheten er lav. Derfor fant Høyre i sitt budsjettalternativ å kunne redusere bevilgningene til arbeidsmarkedstiltak. På grunn av det høye sysselsettingsnivået har det oppstått press i arbeidsmarkedet og enkelte bransjer opplever mangel på arbeidskraft og lønnspress. Det er av den grunn nødvendig å bedre fleksibiliteten i arbeidsmarkedet. Det er derfor nødvendig å tillate utleie av arbeidskraft og privat arbeidsformidling. Videre bør bestemmelser i arbeidsmiljøloven og sysselsettingsloven mykes opp slik at mulighetene til midlertidige ansettelser og økt bruk av overtid kan bli bedret.

Disse medlemmer vil arbeide for at fylkeskommunen nedlegges som selvstendig politisk og administrativt nivå i offentlig forvaltning, og at fylkeskommunens nåværende oppgaver fordeles mellom staten, kommunene og private.

Disse medlemmer viser til at Høyres prinsipale budsjettforslag under rammeområde 6 og 7 er inntatt i denne innstillingen.

2.1.6 Hovedprioriteringer fra Sosialistisk Venstreparti

Komiteen sitt medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på at Sosialistisk Venstreparti innenfor sitt alternative budsjett for 2000 har prioritert bolig og bomiljøtiltak, i tillegg til kommuneøkonomien, innenfor kommunal og regionaldepartementets budsjett.

Dette medlem vil i tillegg vise til forslag fremmet under rammeområde 6 i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett om å øke bevilgningen på kap. 581 post 75 Tilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger med 800 mill. kroner. Dette vil gi 3p000 flere utleieboliger og økte bevilgninger til byfornyelse og boligkvalitet med 10 mill. kroner.

Dette medlem viser også til forslag under Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett om bygging av ytterligere 1p000 flere studentboliger.

Dette medlem har videre merket seg at Regjeringen ikke oppfyller egen målsetting om ikke å rapportere tiltak for flyktninger som U-hjelp. Dette medlem fremmer derfor forslag om å avslutte denne praksisen, og fase ut bruken av U-hjelpsmidler i Norge i løpet av 3 år.

Dette medlem vil vise til at Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett økte antall tiltaksplasser på linje med forliket. Dette medlem vil peke på at det er særlig grunn til å øke innsatsen for yrkeshemmede, fordi antall yrkeshemmede uten arbeid ikke gikk ned da arbeidsledigheten for andre grupper gikk ned. Også blant innvandrere er arbeidsledigheten ennå svært høy. I Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett foreslo vi å øke bevilgningene på kap. 1592 post 72 med 40 mill. kroner (1p000 tiltaksplasser for yrkeshemmede), og til styrking av arbeidsmarkedsetaten foreslo Sosialistisk Venstreparti å øke kap. 1590 post 1 med 10 mill. kroner.

Dette medlem mener distriktpolitiske hensyn må inn i vurderingen av alle saker. Kommuneøkonomi og redusert arbeidsgiveravgift er bærebjelkene i norsk distriktpolitikk. En svekket kommuneøkonomi river grunnlaget vekk for annen satsing. Gode offentlige tjenester er en forutsetning for å få til ny næringsetablering. Desentralisering av makt og reell utflytting av beslutninger er nødvendig for å få dette til. Samordning på statlig nivå vil aldri gi nok rom for lokale valg og tilpasninger. Dette medlem viser for øvrig til forslag under de enkelte kapitler.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjettopplegg foreslår at ramme 6 settes til netto 10p044p395p000 kroner, som er 1p271p000 kroner mer enn det beløp som følger av Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 med tilleggsproposisjon.

2.1.7 Subsidiære prioriteringer innenfor den vedtatte rammen

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer eget forslag til disponering av den vedtatte budsjettamme, se tabell 1.

Disse medlemmer tydeliggjør her at det er mulig å iverksette store og meget effektive tiltak også innenfor vedtatt ramme.

Disse medlemmer foreslår en mangedobling av innsatsen for å hjelpe flyktninger hjem til sine hjemland i erkjennelsen av at dette er en meget bedre ressursanvendelse enn det vil være å beholde flyktningene i Norge. I sine hjemland vil ikke flyktningene ha de problemer med språk og integrering som de har i Norge. Å hjelpe flyktninger hjem er den mest humane og fremtidsrettede måte å drive flyktningepolitikk på.

Disse medlemmer finner også rom for en kraftig økning av tilskuddet til omsorgs- og sykehjemsplasser. Dette vil sette kommunene i stand til å ferdigstille flere omsorgsboliger og sykehjemsplasser, og det vil sette dem i stand til å gjøre det raskere slik at behovet for plassene dekkes raskere.

Disse medlemmer viser til de merknadene til kapittel 2.2.34, og foreslår en ytterligere økning av ressursene til spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at for rammeområde 6 ville vårt prinsipale budsjettforslag gitt en lavere ramme enn det komiteen har fått til disposisjon etter stortingsflertallets vedtak.

Disse medlemmer mener det er unaturlig å fremme et "lekebudsjett" hvor de midler som flertallet har fordelt til rammeområde 6 omfordeles utover de prioriterte som fremgår av Høyres prinsipale forslag.

Disse medlemmer fremmer derfor forslag om å disponere rammeområde 6 i tråd med de prioriterte som fremgår av vårt prinsipale forslag.

Dette innebærer at vårt forslag avviker fra flertallsforliket i Budsjett-innst. S. I (1999-2000) på følgende punkt:

Kap. 521 post 70	+ 4 mill. kroner
Kap. 550 post 61	- 72 mill. kroner
Kap. 552 post 54	+ 23 mill. kroner
Kap. 580 post 70	+ 45 mill. kroner

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at for Sosialistisk Venstreparti er bolig et hovedsatsingsområde. I forhold til behovene er bevilgningene alt for små. Dette rammer unge vanskeligstilte og innvandrere hardest. Dette medlem kan ikke støtte flertallets kutt på dette område og vil derfor subsidiært støtte det opprinnelige budsjettanslag i forliket som ble inngått i finanskomiteen mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene, jf. Budsjett-innst. S. I (1999-2000).

2.1.8 Oppsummering av fraksjonenes omprioriteringer innenfor den vedtatte rammen

Komiteen viser til at i samsvar med forretningsordenens § 19 femte ledd, jf. Innst. S. nr. 243 (1996-1997), skal bare de forslag som summerer seg til den

rammen for rammeområde 6 som er vedtatt ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I (1999-2000) tas opp til votering ved behandling av denne innstillingen.

Komiteen viser videre til at det av tabell 1 framgår at forslagene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, samt Fremskrittspartiets forslag, Høyres forslag og Sosialistisk Venstrepartis forslag, summerer seg til den nettosum som er vedtatt for rammeområde 6 ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I (1999-2000).

Komiteen viser til at flertallsforslaget fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet er ført opp under komiteens tilråding under kap. 5, mens forslagene fra henholdsvis Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti er ført opp under forslag fra mindretall under kap. 4 i innstillingen.

Nedenfor er det i tabellen gitt en oversikt over de ulike fraksjonenes forslag til beløp innenfor den vedtatte ramme under rammeområde 6.

Avvik fra Regjeringens forslag i parentes. 90-postene inngår ikke i kapitlene.

2.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 6

Fraksjonenes forslag til disponering av rammeområde 6 (innvandring, regional utvikling, bolig og arbeid), samt forslag fra Regjeringen. Bare poster med avvik fra Regjeringens forslag er med. Avvikstall i parentes. Tall i tusen kroner.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	Ap, KrF og Sp	FrP	H	SV
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)	1 027 260	977 260	777 260	977 260	977 260
	1	Driftsutgifter	216 260	216 260	166 260	216 260	216 260
					(-50 000)		
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	811 000	761 000	611 000	761 000	761 000
					(-50 000)	(-200 000)	(-50 000)
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)	1 777 700	1 720 700	2 316 700	1 720 700	1 716 700
	60	Integreringstilskudd	1 662 700	1 591 700	1 591 700	1 591 700	1 591 700
					(-71 000)	(-71 000)	(-71 000)
	72	Tilbakevending for flyktninger	62 000	72 000	690 000	72 000	72 000
					(+10 000)	(+628 000)	(+10 000)
	73	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	18 000	22 000	0	22 000	18 000
					(+4 000)	(-18 000)	(+4 000)
530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)	234 600	236 600	234 600	234 600	234 600
	1	Driftsutgifter	230 900	232 900	230 900	230 900	230 900
					(+2 000)		
540		Sametinget (jf. kap. 3540)	100 734	101 234	50 734	100 734	100 734
					(+500)	(-50 000)	
	50	Sametinget	100 734	101 234	50 734	100 734	100 734
					(+500)	(-50 000)	
550		Lokal næringsutvikling	153 540	153 540	0	81 540	153 540
					(-153 540)	(-72 000)	
	60	Tilskudd til utkantkommuner	26 000	26 000	0	26 000	26 000
					(-26 000)		
	61	Kommunale næringsfond	127 540	127 540	0	55 540	127 540
					(-127 540)	(-72 000)	
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner	508 000	473 000	39 000	473 000	473 000
					(-35 000)	(-469 000)	(-35 000)
	51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond	259 000	239 000	39 000	239 000	239 000
					(-20 000)	(-220 000)	(-20 000)
	55	Etablererstipend, fond	108 000	108 000	0	108 000	108 000
					(-108 000)		
	57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond	60 000	60 000	0	60 000	60 000
					(-60 000)		

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	Ap, KrF og Sp	FrP	H	SV
	58	Regionale samordningstiltak, fond	81 000	66 000	0	66 000	66 000
				(-15 000)	(-81 000)	(-15 000)	(-15 000)
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling	321 000	298 000	130 000	321 000	298 000
				(-23 000)	(-191 000)		(-23 000)
	53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	94 000	94 000	44 000	94 000	94 000
					(-50 000)		
	54	Program for vannforsyning, fond	68 000	45 000	28 000	68 000	45 000
				(-23 000)	(-40 000)		(-23 000)
	55	SIVA, fond	36 000	36 000	16 000	36 000	36 000
					(-20 000)		
	56	Omstilling og nyskaping, fond	92 000	92 000	42 000	92 000	92 000
					(-50 000)		
	57	Næringshager, fond	31 000	31 000	0	31 000	31 000
					(-31 000)		
580		Bostøtte	1 623 000	1 623 000	1 623 000	1 668 000	1 623 000
						(+45 000)	
	70	Bostøtte	1 623 000	1 623 000	1 623 000	1 668 000	1 623 000
						(+45 000)	
581		Bolig- og bomiljøtiltak	707 000	750 500	757 000	757 000	757 000
				(+43 500)	(+50 000)	(+50 000)	(+50 000)
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger	480 500	524 000	530 500	530 500	530 500
				(+43 500)	(+50 000)	(+50 000)	(+50 000)
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	1 931 000	1 931 000	2 731 000	1 931 000	1 931 000
					(+800 000)		
	60	Oppstartingsstilskudd	1 497 800	1 497 800	2 147 800	1 497 800	1 497 800
					(+650 000)		
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	433 200	433 200	583 200	433 200	433 200
					(+150 000)		
1590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)	1 829 738	1 799 738	1 549 738	1 799 738	1 799 738
				(-30 000)	(-280 000)	(-30 000)	(-30 000)
	1	Driftsutgifter	1 588 153	1 588 153	1 338 153	1 588 153	1 588 153
					(-250 000)		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	240 183	210 183	210 183	210 183	210 183
				(-30 000)	(-30 000)	(-30 000)	(-30 000)
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)	1 014 281	1 371 281	978 281	1 371 281	1 371 281
				(+357 000)	(-36 000)	(+357 000)	(+357 000)
	71	Opplæringstiltak, drift	856 088	1 213 088	820 088	1 213 088	1 213 088
				(+357 000)	(-36 000)	(+357 000)	(+357 000)
1592		Spesielle arbeidsmarkeds-tiltak for yrkeshemmede	2 479 136	2 479 136	2 727 676	2 479 136	2 479 136
					(+248 540)		
	70	Formidlingstiltak	212 220	212 220	232 220	212 220	212 220
					(+20 000)		
	71	Integrering i ordinært arbeidsliv	646 546	646 546	696 546	646 546	646 546
					(+50 000)		
	72	Skjermede tiltak, drift	1 579 291	1 579 291	1 729 291	1 579 291	1 579 291
					(+150 000)		
	73	Skjermede tiltak, investeringer	41 079	41 079	69 619	41 079	41 079
					(+28 540)		
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	331 000	291 000	291 000	291 000	291 000
				(-40 000)	(-40 000)	(-40 000)	(-40 000)
	70	Tilskudd til Husbankens risikofond	40 000	0	0	0	0
				(-40 000)	(-40 000)	(-40 000)	(-40 000)
		Sum utgifter	14 499 675	14 667 675	14 667 675	14 667 675	14 667 675
				(+168 000)	(+168 000)	(+168 000)	(+168 000)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	Ap, KrF og Sp	FrP	H	SV
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)	569 084	533 084	533 084	533 084	533 084
	4	Diverse inntekter	569 000	533 000	533 000	533 000	533 000
				(-36 000)	(-36 000)	(-36 000)	(-36 000)
		Sum inntekter	5 726 280	5 690 280	5 690 280	5 690 280	5 690 280
				(-36 000)	(-36 000)	(-36 000)	(-36 000)
		Sum netto	8 773 395	8 977 395	8 977 395	8 977 395	8 977 395
				(+204 000)	(+204 000)	(+204 000)	(+204 000)

Hva angår de kapitler som ikke er omtalt under har komiteen ingen merknader, og slutter seg til Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (1999-2000).

Programkategori 13.10 Administrasjon m.m.

2.2.1 Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet

Det foreslås bevilget krp178 862 000.

Komiteen har merket seg at tilskudd til nasjonale minoriteter er flyttet til nytt kap. 526, videre har komiteen merket seg at drift av kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene er overført til nytt kap. 523 fra 2000.

Komiteen viser til at skjønnskuttet på 10 mill. kroner for 2000 til videreutvikling og videreføring av arbeidet om utvikling og bruk av data som styringsinformasjon i egen planlegging og styring videreføres som øremerkede midler.

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet viser til sitt prinsipale budsjettforslag med taloppsett og merknader, jf. vedlegg 1, der Framstegspartiet reduserer dette kapitlet med 9 mill. kroner, fordelt på post 1 med 7 mill. kroner, post 21 med 1 mill. kroner og post 71 med 1 mill. kroner.

Desse medlemene meiner at det er mogleg gjennom effektivisering og rasjonalisering å redusere det offentlege byråkratiet for å få fleire ressursar til aktiv tenesteproduksjon og til politiske prioriteringar.

Programkategori 13.20 Innvandring

2.2.2 Generelle merknader om programkategori 13.20 Innvandring

Komiteen legger vekt på at en hurtigere asylbehandling i UDI og Justisdepartementet kan redusere driftsutgiftene til statlige asylmottak. Komiteen viser til at det er forholdsvis store variasjoner knyttet til driften av asylmottak, og mener det bør være mulig å effektivisere driften av disse noe.

Komiteen viser til at det pr. 15. november 1999 oppholdt seg 13 379 mennesker i asylmottak rundt omkring i landet. En rapport fra SINTEF viser at det på mange mottak her i landet er kritikkverdige forhold. Pas-

sivitet er ikke et godt utgangspunkt for integrering og mestring av en ny livssituasjon. Dette problemet må tas på alvor raskt.

Komiteen viser til at det er i gang flere evalueringssjakt og ulike forsøk innen programkategori 13.20 Innvandring.

Komiteen mener at det er behov for en bred gjennomgang av asyl- og innvandringspolitikken her i landet. Komiteen mener at dagens situasjon der flyktninger må vente i åtte til ti måneder på første asylavhør og at mindreårige barn blir sittende i asylmottak i over ett år er utilfredsstillende. Komiteen vil be om at man raskt foretar en analyse av hva som er flaskehalsene i behandlingen slik at målrettede tiltak kan settes inn for å få behandlingstiden ned. Ventetid for avhør må kortes ned, tilbakesendelse for de som har fått avslag, og utflytting til kommunene for de som skal bli, må skje raskere. Regjeringen må også avklare ansvaret i det enkelte departement og samordne dette.

Komiteen vil be Regjeringen legge fram sak for Stortinget med en gjennomgang og evaluering av asyl-, innvandrings- og integreringspolitikken. Regjeringen må dessuten avdekke tidsbruken og situasjonen for bosetting. Videre må Regjeringen gjennomgå hvilke behov som eksisterer for ulike investeringstiltak, eksempelvis i boliger, barnehager og skole, i forbindelse med asylmottak og bosetting av flyktninger og asylsøkere. Regjeringen må også gjennomgå de kompensasjonsordningene som eksisterer for kommunene når asylsøkere og flyktninger bosettes med sikte på å avdekke om det er forhold som bør forbedres.

Videre ber komiteen Regjeringen om en gjennomgang av forholdene rundt mindreårige som kommer hit til landet og søker asyl med det mål å bli gjenforenet med sin familie. Komiteen mener at vi skal ha en human asylpolitikk, men mener at vi ikke kan godta at barn brukes til en omgåelse av regelverket.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, mener også at det ikke kan godtas at et stort antall mindreårige bare forsvinner fra asylmottak uten at UDI vet hvor de blir av og at det må innføres en kontrollordning som gir en oversikt over situasjonen.

Flertallet vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram for Stortinget en gjennomgang og evaluering av asyl-, innvandrings- og integreringspolitikken.

Evalueringen må inneholde avdekking av flaskehalsar i:

- saksbehandlingen av søknader
- bosetting i kommuner.

Gjennomgangen må omfatte kompensasjonsordningene som eksisterer for:

- asylmottak
- bosetting i kommuner
- norskopplæring for voksne
- enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til budsjettavtalen hvor det er enighet om å redusere bevilgningene under enkelte av postene under kap. 520 Utlendingsdirektoratet og kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere. Flertallet viser til at det er usikkerhet knyttet til antallet personer som vil søke asyl til neste år, men at Regjeringen nå antar at antallet vil bli noe lavere enn da forslaget til statsbudsjett for 2000 ble utarbeidet i sommer/høst. Det synes således å være forsvarlig å redusere enkelte av disse postene. Flertallet vil påpeke at dersom situasjonen endrer seg, må Regjeringen komme tilbake til dette i Revidert nasjonalbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at det vil være en god løsning å samle mest mulig av asyl- og innvandrings spørsmål inn under ett departement.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at tallet på asylsøkere som har kommet til Norge de siste par årene har økt, spesielt har situasjonen i Kosovo medført behov for ekstra innsats fra norske myndigheter. Men også tilstrømmingen fra andre land har vært økende. Dette medfører utfordringer i forhold til blant annet saksbehandling og bosettingstid. Disse medlemmer merker seg at bosetting, og spesielt bosetting av mindreårige, vil være et satsingsområde for 2000. Videre at det skal satses på effektiv utlendingskontroll og raskere saksbehandling. Disse medlemmer viser til at ventetiden på første asylavhør må reduseres, og er tilfreds med at Regjeringen har bedt Stortinget bevilge mer midler for å intensivere asylavhørene. Disse medlemmer ber Regjeringen arbeide for at enslige mindreårige bosettes raskere i kommunene, slik at tiden i mottak for disse reduseres. Disse medlemmer ber Regjeringen vurdere hvordan bosetting i kommunene kan skje raskere enn i dag.

Disse medlemmer er tilfreds med at det utvikles et samordnet kvalifiseringstilbud for nyankomne flyktninger og innvandrere.

Den store oppbyggingen av mottaksplasser som har skjedd i 1999 har foregått i høyt tempo. Disse medlemmer vil derfor understreke at det må være et mål for 2000 å sørge for at denne mottaksdriften kvalitetssikres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre konstaterer at UDI har vist en god evne til å raskt å bygge opp og ned kapasiteten på mottakssiden. Disse medlemmer viser til at prosedyrene i denne forbindelse er blitt kritisert av Riksrevisjonen pga. mangel på rutiner for priskonkurranse/ anbudsutsetting ved opprettelse av mottak. Disse medlemmer er innforstått med at i gitte tilfeller kan slike krav forsinke etableringer, men forutsetter at departementet etablerer rutiner som imøtekommer Riksrevisjonens påpekninger innenfor den tidsramme som er til rådighet.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet vil vise til Framstegspartiet sitt handlingsprogram der partiet vil avgrense talet på fjernkulturelle som får opphald i Noreg, til 1000 personer pr. år. Dette talet omfattar dei som får opphald på humanitært grunnlag, familiegjenforeining og flyktningar. Dette for å få ei betre integrering, slik at dei uheldige sidene som har si årsak i ein feil politikk, for ettertida vil verte fjerna.

Desse medlemmene meiner at Noreg skal føre en restriktiv politikk når det gjelder å innrømme asyl med flyktningstatus.

Desse medlemmene meiner at busetting av flyktningar og asylsøkjara i større omfang skal avgjerast ved folkerøysting.

Desse medlemmene er elles av den meining at det er ein klår føresetnad at flyktningar og asylsøkjara som har fått opphaldsløyve i Noreg, skal reise attende til sine respektive heimland så snart tilhøva tilseier at ein kan det.

Desse medlemmene meiner derfor at repatrieringspolitikken må vere meir aktiv enn det den er i dag.

Desse medlemmene meiner at integreringspolitikken er totalt mislukka.

Desse medlemmene vil i den samanheng vise til all kriminalitet som blir utført av flyktningar og asylsøkjara.

Desse medlemmene meiner at lover og forvaltningsmessig praksis som favoriserer flyktningar og asylsøkjara må fjernast.

Disse medlemmene meiner at offentleg støtte til organisasjonar og foreiningar med etnisk bakgrunn eller felles heimland som medlemskriterium bør stoppast.

Desse medlemmene meiner vidare at alle skal ha same rettar og plikter i høve til fellesskapet i Noreg, utan omsyn til etnisk bakgrunn.

Desse medlemene meiner at ved å sikre dette må ulike grupper av asylsøkjalar respektere dei grunnleggjande lover, reglar og normer som det norske samfunn byggjer på.

Desse medlemene meiner at særkostnader med basis i individuelle krav ikkje skal dekkjast av det offentlege.

Desse medlemene vil vidare vise til at Framstegspartiet meiner det er sær viktig å hjelpe flyktningar, men at det best kan skje ved at hjelpa vert kanalisert til dei geografiske og kulturelle nærømråda.

Desse medlemene fryktar at innvandring av asylsøkjalar i det omfang ein har hatt i dei seinare år, vil føre til alvorlege motsetnader mellom folkegrupper, samt auka vald og kriminalitet i Noreg, noko vi ser klåre teikn på alt i dag.

Desse medlemene meiner at Noreg i dag fører en feil asyl-, flyktning- og innvandringspolitikk, som er til skade for innvandrarane sjølve og deira familiar og det norske samfunn.

Desse medlemene er av den meining at skal ein få til ein meir human innvandrings- og integreringspolitikk til det beste for alle, må ein følgje Framstegspartiet sin politikk. Det vil samstundes føre til store økonomiske innsparingar.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil understreke at vår grunnholdning er at Norge skal sikre at personer som reelt trues av forfølgning i henhold til internasjonale kriterier skal få asyl i Norge. Den internasjonale situasjonen innebærer at flyktningestrømmer vil variere og at det derfor er viktig å legge opp til et fleksibelt mottaksapparat. Situasjonen i 1998 og 1999 viser hvordan behovet raskt kan endre seg.

Disse medlemmer viser til at Høyre ved budsjettbehandlingen for 1999 fikk gjennomslag for en styrking av kapasiteten i UDI til å behandle søknader om arbeidstillatelse i de tilfeller det forelå et faktisk tilbud om arbeid. Disse medlemmer konstaterer at saksbehandlingstiden på dette området er gått drastisk ned, og at tiltaket således har vært en suksess. Disse medlemmer forutsetter at man fortsatt organiserer arbeidet slik at saksbehandlingstiden på disse områder ikke går opp igjen.

Disse medlemmer viser for øvrig til sitt alternative budsjettopplegg hvor Regjeringens budsjettopplegg er lagt til grunn med de senere behovslagsendringene som er fremlagt. Disse medlemmer vil vise til at det er behov for å øke innsatsen knyttet til norskopplæring for innvandrere og flyktninger og vil peke på at Høyres prinsipielle budsjettforslag medførte en styrking av dette tiltaket med 50 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil hevde at framtidens samfunn vil være flerkulturelle, og vår politikk når det gjelder innvandring og integreringspolitikk må ha dette som positivt utgangspunkt. Vår politikk må bli mer åpen og inkluderende. Den generelle politikken må redusere

konflikter, skape arenaer for fellesskap og bidra til at alle personer får samme reelle mulighet til å prøve sine evner.

Dette medlem mener det er viktig at regelverket rundt innvandring og integrering må innrettes slik at det signaliserer en positiv holdning til mennesker som vil bo en tid i Norge. Nå kan en få inntrykk av at en er mest innstilt på at alle som ønsker å komme til Norge kan mistenkes for å ha vondt i sinne.

Dette medlem vil vise til at Regjeringen varsler at de ønsker å åpne for en begrenset innvandring. Dette medlem er positivt til økt innvandring, men er skeptisk til en modell der Norge plukker ut velutdannede spesialiserte eller fagfolk vi har akutt behov for i det norske arbeidsmarkedet, og lar kun disse være her i landet så lenge vi har bruk for dem.

Dette medlem vil derfor gå inn for at Regjeringen utreder en ordning med økt innvandring basert på en kvote som fastsetter antall innvandrere pr. år, der personer som ønsker opphold i Norge kan søke. En mulighet er å tildele kvoter til land slik at en oppmuntrer innvandring fra land det pr. i dag ikke er mange innvandrere fra. Utvelgelse foregår for eksempel ved loddtrekning og baseres ikke på behov i arbeidsmarkedet eller behov hos den som søker. Regler for en slik ordning må regulere rettigheter og plikter til den som får opphold. Det kan være grunn til å se på erfaringer med Green card i USA som også regulerer innvandring på lignende måte.

Dette medlem vil komme tilbake med eget forslag om dette.

2.2.3 Kap. 520 Utlendingsdirektoratet

Det foreslås bevilget krp1 027 260 000.

Komiteen har merket seg at antall behandlede saker i UDI har økt og at denne økningen først og fremst er søknader om asyl. Dette har krevd økt innsats når det gjelder etablering, veiledning og oppfølging av nye mottakerapparat. I tillegg kommer økonomistyring og koordinering av det voksende mottakerapparatet. Komiteen vil vise til at Utlendingsdirektoratet (UDI) i 2000 vil få tilført flere nye arbeidsoppgaver som krever økt innsats. Dette innebærer blant annet overføring av ansvaret for å intervju asylsøkerne ved ankomst til landet fra politiet til UDI. Det skal også legges til rette for at Norge fra oktober 2000 skal kunne knyttes til Schengen-samarbeidet. Komiteen har merket seg at dette medfører endringer i kravene til både behandling av visum- og asylsøknader og at driftsutgiftene til blant annet nye ansettelse, opplæring, og EDB-investeringer vil øke.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har videre merket seg at opprettelsen av en egen klagenemnd i utenlandssaker/asylsaker medfører behov for en administrativ styrking av UDI.

På bakgrunn av dette ser flertallet det som viktig å styrke driftsbudsjettet til Utlendingsdirektoratet.

Komiteen har merket seg at den gjennomsnittlige oppholdstida i mottakene for flyktninger og asylsøkere har økt. Dette har bidratt til økte utgifter for de statlige mottakene. Komiteen har også merket seg at dette medfører en belastning for den enkelte asylsøker og at det derfor er en prioritert oppgave å redusere oppholdstiden for asylsøkere og flyktninger i statlige mottak.

Komiteen har merket seg at mange kommuner har ment at den statlige kompensasjon til vertskommuner for mottak med ikke-kommunal driftsoperatør, har vært for lav til å dekke de faktiske utgiftene. Denne kompensasjonen skal dekke de gjennomsnittlige utgiftene til helse, barnevern, tolk og administrasjon i forbindelse med statlige mottak. Komiteen støtter derfor at satsene for tilskuddet økes med 21,5ppst. i gjennomsnitt.

Komiteen viser til forslaget om å få en gjennomgang av asyl- og innvandringsproblematikken hvor spørsmålet om kompensasjon til kommunene vil være et tema.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil vise til at SINTEF i vår gjorde en undersøkelse om forholdene på norske asylmottak som avslørte store mangler ved driften. Å bo i mottak kan være tilleggsbelastning for mennesker i en vanskelig situasjon. Lang ventetid er aller verst. Rapporten må tas på alvor og dette arbeidet må forbedres. Spesielt vil disse medlemmer rette oppmerksomhet mot enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger. I 1999 kom det 474 enslige mindreårige til Norge. Av disse er bare 194 bosatt i en kommune innen den tidsfristen Regjeringen har satt som mål. Alenebarna er sårbare og trenger raskt å komme inn i en mest mulig normalisert tilværelse for å kunne bygge opp tilhørighet og sosiale bånd som en ramme rundt livet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener at Regjeringen må ta initiativ til å komme i dialog med kommunene slik at enslige mindreårige blir raskere integrert i kommunene. Flertallet støtter utvidelsen av begrepet "enslige mindreårige" fra 18 til 20 år slik Regjeringen foreslår.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet, har merket seg at Regjeringen i St.prp. nr. 1 (1999-2000) skriver at i bosettingsarbeidet vil hensynet til at flyktningene skal kunne bo så nær familie og slekt som mulig, bli lagt sterk vekt på også i år 2000. Dette flertallet mener at slike krav må kunne vike i noen tilfeller og i perioder for å få bosatt innvandrene snarest mulig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Budsjett-innst. S. 51 (1999-2000). Flertallet foreslår i tråd med dette å redusere kap. 520, post 21 med 50p000p000 kroner. Flertallet understreker at reduksjonen er en følge av endringer i antatte forutsetninger i ankomststallene. Det har derfor ikke konsekvenser for mottaksdriften. Regjeringen må komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett dersom situasjonen endrer seg.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet vil hevde at UDI bør igjennom en effektiviserings- og rasjonaliseringsprosess for på den måten å spare midlar.

Desse medlemmene er overtydd om at potensial for store innsparingar er stort. Kva kostar ikkje den lange sakshandsamingstida på asylsøknader det norske samfunn.

Desse medlemmene viser elles til finansinnstillinga og Framstegspartiet sitt forslag til alternativt budsjett der det går fram at Framstegspartiet meiner at en kan spare 250 mill. kroner på dette kapitlet, fordelt på postane 1 og 21 med hhv. 50 og 200 mill. kroner. I tråd med dette har desse medlemmene ført opp ein reduksjon på 250 mill. kroner i sitt forslag til disponering av rammeområde 6.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til fellesmerknad fra Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Sosialistisk Venstreparti i Budsjett-innst. S. nr. 5 (1998-1999), der det tas til orde for en form for formalisert samarbeid mellom staten og kommuner som på kort tid kan være parat til enten til å drive mottak i egen regi eller å bistå private driftsoperatører med å opprette mottak. Behovet for antall plasser varierer sterkt og en kan ikke overlate til tilfeldighetene om det lar seg gjøre å opprette det nødvendige antall plasser eller ikke. Det må være egnethet til oppdraget som avgjør hvor et mottak skal ligge, og ikke at det tilfeldigvis finnes et nedlagt hotell eller en nedlagt skole i en kommune som avgjør. Mange nye driftsoperatører har liten eller ingen erfaring, og det kan ta tid å etablere nødvendig samarbeid med vertskommunene.

Dette medlem vil vise til det store behovet for kompetanse som skal til for å håndtere den akutte situasjonen flyktninger er i. Spesielt gjelder dette barn. Å komme i gang med aktivitet og oppfølging raskt er meget viktig. Både ved tilbakevending til hjemlandet og ved varig opphold her i landet, vil kvaliteten på mottaket kunne være avgjørende for å lykkes videre. Slik kompetanse er ikke tilstede i alle kommuner og kan heller ikke mobiliseres på kort varsel.

For å sikre at plutselige økninger i behovet for antall plasser i asyl- og flyktningemottak kan håndteres bedre enn i dag, vil dette medlem foreslå at det opprettes paratkommuner som på kort varsel kan etablere asylmottak. Hvor stort dette behovet er og nivået på bered-

skapen når det gjelder kompetanse og kvalitetskrav bør kunne klarlegges slik at spørsmålet senest blir avklart i budsjett for 2001.

Dette medlem vil fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede en ordning med parat-kommuner som en beredskapsordning for opprettelse av akuttmottak av flyktninger."

Dette medlem vil vise til St.prp. nr. 20 (1999-2000) der Regjeringen i utgangspunktet foreslår tilleggsbevilgning på 10,5 mill. kroner for å finansiere det økte mottaket av asylsøkere og for å redusere ventetid i mottak. Dette medlem vil påpeke at dette viser at behovet for økt innsats er tilstede og ikke tilstrekkelig finansiert innenfor dagens rammer og satser. Det er også grunn til å minne om overslagsbevilgninger som knyttes til antall personer som forventes å komme til landet og at det er vanskelig å anslå dette tallet korrekt. Forlikets nye anslag for redusert antall flyktninger er derfor en usikker innsparing og det må påregnes at det trengs tilleggsbevilgning til dette formålet i løpet av året.

Dette medlem vil støtte forlikets bevilgning til økt tilbakevending og til redusert bruk av U-hjelpsmidler i Norge.

2.2.4 Kap. 3520 Utlendingsdirektoratet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, har merket seg at visse innenlandske utgifter i forbindelse med mottak av asylsøkere og flyktninger kan godkjennes som offisiell utviklingshjelp i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver. Flertallet støtter derfor forslaget om at deler av de spesielle driftsutgiftene for statlige mottak blir rapportert inn som utviklingshjelp.

Komiteen viser til Budsjett-innst. S. 1 (1999-2000). Komiteen foreslår dermed, i tråd med reduksjonen på kap. 520 post 21, å redusere kap. 3520 post 4 med 36 000 000 kroner.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet mener at utgifter til flyktninger i Norge bør bokføres som utviklingshjelp, og viser til at slike utgifter kan rapporteres som utviklingshjelp i høve til statistikkdirektivet til OECD/DAC. Etter samlikning med andre land sine utgifter vil det vere naturleg å følge statistikkdirektivet.

Desse medlemene viser til sitt alternative statsbudsjett, taloppsettet i vedlegg 1, der vi foreslår ein auke i inntektene med 100 mill. kroner på post 4.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til generelle merknader under rammeområde 6, der Sosialistisk Venstreparti går imot å bruke U-hjelpsmidler til å finansiere tiltak for flyktninger i Norge. Slik bruk av midler svekker nød- og

konfliktdependende arbeid i ustabile og fattige områder verden over, og kan på denne måten medvirke til økt flyktningsstrøm.

Dette medlem vil vise til at både Regjeringen og flertallet har endret sin politikk på dette området, fra å slutte seg til at opphold for flyktninger i Norge ikke skal finansieres av U-hjelpsmidlene, til nå enda en gang å foreslå det samme. Regjeringen følger heller ikke opp sine lovnader om utfasing av denne bruken av midlene.

Dette medlem viser til at økningen i denne bruken av U-hjelpsmidler nå er kommet opp i 565 mill. kroner, til tross for at alle parti, med unntak av Fremskrittspartiet, har gått imot slik praksis.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Praksisen med å bruke U-hjelpsmidler til å finansiere opphold for flyktninger må opphøre, og fases ut i løpet av perioden 2000-2003."

2.2.5 Kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Det foreslås bevilget kr 1 777 700 000.

Post 60 Integreringstilskudd

Det overordnede målet med integreringstilskuddet er å bidra til rask og god bosetting av flyktninger. Kommuner som bosetter flyktninger mottar et tilskudd pr. år pr. person i fem år. Beregningsutvalgets kartlegging for 1998 viser at tilskuddet ikke dekker kommunenes gjennomsnittlige utgiftsnivå. På grunn av dette foreslår Regjeringen å øke satsen for integreringstilskuddet fra kr 290 000 til kr 300 000. Økningen skjer ved at tilskuddssatsen for år 1 og 3 økes med kr 5 000 pr. person. Det totale bevilgningsforslaget på denne posten er på kr 1 662 700 000.

Komiteen har merket seg at det er blitt en økning i tiden fra ordinær oppholds-og/eller arbeidstillatelse er gitt, eller at innreisestillatelse er innvilget, til bosetting skjer.

Komiteen er også kjent med at det høsten 1998 ble satt i gang en evaluering av Integreringstilskuddsordningen for å kartlegge i hvilken grad denne fyller målsettingen om en effektiv ressursbruk og en rask og god bosetting av flyktningene. Komiteen mener at å lykkes på dette området vil være viktig for å unngå unødige problemer og motsetninger i flyktning- og innvandrerepolitikken.

Komiteen ser svært positivt på at vi har fått en ordning med nivåbasert norskopplæring for voksne innvandrere, og er opptatt av at denne opplæringen må være så god som mulig. Tilskuddsordningen er en viktig faktor med hensyn til kvantitet og kvalitetssikring av undervisningen. Komiteen viser til at dette temaet skal tas opp i utredningen som er omtalt foran under kap. 2.2.2.

Komiteen viser til budsjettinnstillingen for 2000 fra kirke-, undervisnings- og forskningskomiteen, hvor det foreslås en økning for 2000.

Komiteen viser til at de statlige bevilgninger til norskopplæringen for voksne flyktninger i mange år har vært underfinansiert, og kommunene er nå i en situasjon hvor de må subsidiere drift av norskundervisning til flyktninger.

Komiteen er av den oppfatningen at en av forutsetningene for å klare seg i det norske samfunn for flyktninger og asylsøkere er gode norskkunnskaper. Dette er en investering både for flyktningene og for det norske samfunn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, mener at utgiftene til norskundervisning med kvalifiserte lærere i større grad må være et statlig ansvar. Det bør derfor legges opp til en opptrappingsplan for tilskuddsordninger til norskundervisning. Flertallet ber om en gjennomgang av denne problematikken i Revidert nasjonalbudsjett, og at man i budsjettet for 2001 kommer tilbake med midler og en eventuell opptrappingsplan.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt prinsipale forslag til budsjett hvor denne posten var foreslått økt med 50 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til brev fra Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet til Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe av 9. november 1999 der det går fram at kommunene ikke fullt ut får dekket sine utgifter til undervisning av flyktninger og innvandrere. For å gi 100 pst. statlig finansiering av kommunale utdanningsutgifter knyttet til flyktninger og innvandrere, må de statlige utgiftene økes med om lag 270 mill. kroner. Satsene er ikke prisjustert på flere år og det fører til at kommunen har måttet finansiere mange hundre millioner av egne frie inntekter til utgifter som er et statlig ansvar. Dette bidrar selvsagt sterkt til å gjøre bosettingsarbeidet vanskeligere enn nødvendig.

Dette medlem mener Regjeringen må legge inn en statlig fullfinansiering av disse utgiftene i Revidert nasjonalbudsjett.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er kjent med at en del vertskommuner for statlige mottak har problemer med å finne egnede lokaler til undervisning i kommunen. Flertallet er enig i at hovedansvaret for undervisning fortsatt skal være kommunens. Flertallet mener dog at i de tilfeller der kommunen ikke har egnede lokaler, er det rimelig at mottaket er behjelpelig med å stille lokaler til disposisjon der slike finnes.

Flertallet er positive til at det nå er igangsatt forsøksprosjekter i til sammen 16 kommuner for å prøve ut alternativer til dagens kvalifisering og inntektssikring for nyankomne flyktninger og innvandrere. Flertallet har merket seg at disse forsøkene skal videreføres til neste år og deretter evalueres.

Flertallet mener at flere kommuner bør få delta i slike prøveprosjekter og ber Regjeringen komme tilbake til det så snart som mulig.

Flertallet mener at dersom de enkelte innvandrerne får bedre hjelp til raskere å kvalifisere seg, slik at de er i stand til å komme i arbeid og være vanlige skattebetalere, så vil både den enkelte og kommunen være tjent med dette.

Komiteen viser til Budsjett-innst. S. I (1999-2000). Komiteen foreslår i tråd med dette å redusere kap. 521 post 60 med 710000000 kroner. Komiteen vil påpeke at dette er et resultat av endret anslag på ankomst av asylsøkere og høyere tilbakevending av flyktninger. Utgiftsreduksjonen skyldes endringer i antatte forutsetninger og vil derfor ikke ha konsekvenser i forhold til satsene på integreringstilskuddet til kommunene.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet viser til sitt alternative budsjettforslag der Framstegspartiets budsjettering av dette kapitlet baserer seg på eit mottak av 1000 kvoteflyktningar, samt større overføringar frå staten til kommunane, slik kommunane vert sette i stand til å gjennomføre eit vellukka statleg fullfinansiert integreringsarbeid. Desse medlemene viser til at Framstegspartiet sitt prinsipale forslag er å redusere denne posten med 350 mill. kroner. Desse medlemene viser elles til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 5 (1998-1999).

Post 62 Kommunale innvandringstiltak

Tilskuddsordningen er avgrenset til å omfatte de 12 kommunene i landet med størst innvandrerbefolkning. Formålet med ordningen er å bidra til aktiv deltakelse, mangfold, dialog og samhandling gjennom å stimulere ulike tiltak, lokale aktiviteter og frivillig innsats. Bevilgningen foreslås videreført med 11 mill. kroner i 2000.

Komiteen støtter Regjeringens forslag om å videreføre bevilgningen på 11 mill. kroner til de 12 kommunene i landet som har størst innvandrerbefolkning.

Komiteen ser det som viktig at dette tilskuddet spesielt blir nyttet til tiltak overfor kvinner og barn for å lette deres deltakelse i samfunnet og også at nyankomne innvandrere blir gitt spesiell oppmerksomhet, slik at de så raskt som mulig kan bli aktive deltakere i nærmiljøet.

Komiteen støtter Regjeringens forslag.

Post 71 Kunnskapsutvikling

I 2000 vil de foreslåtte midlene på 21,5 mill. kroner bli bevilget til videreføring av igangsatte program-

mer og prosjekter, og til evaluering innenfor virksomhetsområdet. Utover dette vil prioritet bli gitt til ny innsats på områder som er svakt dokumentert.

Komiteen ser det som viktig at vi sikrer god kunnskap om hvordan vår flyktninge- og innvandrerpolicy fungerer. Skal utviklingen av et flerkulturelt samfunn kunne skje på en mest mulig positiv og friksjonsfri måte, er vi avhengige av kunnskapsinnhenting og fortløpende vurdering av tiltak og innsats. Komiteen er av den formening at vår innsats overfor flyktninger må ta utgangspunkt i at de svakeste grupper får størst prioritet, og komiteen har merket seg at det er igangsatt to prosjekter om enslige mindreårige flyktingers situasjon.

Komiteen støtter Regjeringens forslag.

Post 72 Tilbakevending for flyktninger, kan overføres

Formålet med tilskuddsordningen er å legge til rette for å motivere flyktninger for tilbakevending når forholdene ligger til rette for det. Posten omfatter både individuell støtte ved tilbakevending og støtte til tilbakevendingssprosjekter, som i forslaget for 2000 fordeler seg med hhv. 51 mill. kroner og 11 mill. kroner. Det vil bli lagt vekt på at andre grupper enn bosniere skal få tilgang til informasjon om hjemlandet. Tilbakevending til Kosovo vil være særlig prioritert.

Komiteen er kjent med at det er flere faktorer som er avgjørende for om flyktninger vender tilbake til sitt opprinnelige hjemland. Viktigste er de aktuelle forhold i hjemlandet, men også hvordan barnas fremtidsmuligheter vurderes er av stor betydning. Komiteen ser bevilgningen på denne posten som et viktig bidrag i arbeidet med å legge til rette for vellykket tilbakevending. Komiteen avventer rapport om prosjektet om tilbakevending og reintegrering i Bosnia-Hercegovina. Den kunnskapen som her kan fremskaffes, er etter komiteens mening av stor betydning i arbeidet for å utvikle gode tilbakevendingssprogrammer også for andre grupper flyktninger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Budsjett-innst. S. 1 (1999-2000). Flertallet foreslår i tråd med dette å øke kap. 521 post 72 med 10 000 000 kroner. I tråd med økt anslag i tallet på tilbakevendte øker utgiftene til individuell støtte til tilbakevending.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet viser til at Framstegspartiet ønsker en mykere aktiv repatrieringspolitikk enn den som er blitt ført til nå.

Desse medlemmene vil peike på viktigheten av en aktiv repatrieringspolitikk til det beste for flyktningene og asylsøkerne selv og deira hjemland. Desse medlemmene viser til Framstegspartiet sitt alternative statsbudsjett for 2000 der vi aukar denne posten med

50 mill. kroner på post 72. Desse medlemmene viser ellers til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 5 (1998-1999).

Desse medlemmene har i sitt framlegg til disponering av rammeområde 6 ført opp ei auking av post 72 med 628 mill. kroner.

Post 73 Tilskudd til innvandrersamfunn og annen frivillig virksomhet

Tilskuddet over denne posten fordeles over følgende ordninger: tilskudd til landsdekkende organisasjoner (åtte i 1999), tilskudd til lokale innvandrersamfunn og tilskudd til frivillig virksomhet i lokalsamfunn. I tillegg til disse ordningene ble det i 1998 fordelt kr 80 000 til finske organisasjoner i de tre nordligste fylkene. Bevilgningen til landsdekkende organisasjoner foreslås økt med 0,5 mill. kroner til 7,5 mill. kroner, mens tilskuddet til den to-delte tilskuddsordningen til lokale formål foreslås videreført på fjorårets nivå, dvs. med 10,5 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, ser målsettingen for denne tilskuddsordningen som viktig i arbeidet for å motvirke diskriminering og rasisme og fremme positiv dialog mellom innvandrersamfunnene, myndighetene og andre frivillige organisasjoner.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, mener at Norge må ta integrering på alvor. Norge er og blir et flerkulturelt samfunn. Det må også gjenspeile seg i tilskuddsordningen til innvandrersamfunnene.

Dette flertallet mener at arbeidet innvandrersamfunnene gjør er viktig dersom vi skal lykkes med integreringen og kampen mot rasisme her i landet. Flertallet vil derfor øke bevilgningen til innvandrersamfunnene med 3 mill. kroner.

Dette flertallet har merket seg at prosjektet Internasjonalt Hus i Stavanger er et helt nytt konsept for å integrere innvandrerne her i landet som det er interessant å forsøke. Her vil en koble organisasjoner og institusjoner som har rettet blikket ut mot verden sammen med innvandrere og flyktningemiljøet. Dette flertallet mener at dette vil skape fellesfølelse, hvor alle uansett bakgrunn har mulighet til å delta i samfunnsbyggingen og hvor innvandrerne kan stimuleres til deltakelse på nye arenaer.

For å komme i gang med et slikt forsøksprosjekt vil dette flertallet bevilge 1 mill. kroner for år 2000. Den totale økningen på denne posten blir dermed på 4 mill. kroner i forhold til Regjeringens bevilgningsforslag.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet vil vise til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 5 (1998-1999).

Desse medlemene viser vidare til at frivillige organisasjonar etter Framstegspartiet si meining i hovudsak bør kunne drives utan offentleg støtte.

Desse medlemene vil dessutan peike på at innvandrorganisasjonane med statlege tilskot over tid systematisk har dreve direkte og bevisst desinformasjon om Framstegspartiet både innanlands og utanlands. Dette bør diskvalifisere dei frå overføringar frå skattebetalarane sine pengar.

Desse medlemene vil og peike på at dei fleste organisasjonane som får tilskot ikkje oppfyller kravet om å vere landsdekkjande. Likevel får desse kvart einaste år tilskot.

Desse medlemene meiner det hadde vore meir realt av Regjeringa når ein først ikkje legg vekt på eigne oppsette kriterier for tildeling av statstilskot, at ein endra dei i tråd med praksisen.

Desse medlemene er av den meining at desse organisasjonane ikkje har krav på stønad og viser i den samanheng til finansinnstillinga og Framstegspartiet sitt alternative budsjett der denne posten er nulla.

Desse medlemene gjer følgjande framlegg:

"Stortinget ber Regjeringa tildele midlar på kap. 521 post 73 Støtte til landsdekkjande organisasjonar, kun til medlemsbaserte organisasjonar."

Desse medlemene har i sitt forslag til disponering av rammeområde 6 ført opp ein reduksjon på 18 mill. kroner under post 73.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til at innvandrorganisasjoner gjør et godt arbeid for å bidra til integrering og gjensidig respekt og forståelse mellom nordmenn og innvandrere. Disse medlemmer vil peke på at det er et økt behov for å styrke arbeidet mot voldsproblemer blant innvandrere og å hjelpe til for å skaffe motkrefter i innvandrermiljøene mot tvangsgifte eller sterkt press for aksept av arrangerte ekteskap. Disse medlemmer viser til at det er behov for å ha et langt mer aktivt forhold til disse problemene enn det Regjeringen så langt har vist.

Disse medlemmer går inn for å øke denne posten med 4 mill. kroner for å dekke prosjekter og støtte til organisasjoner som arbeider med de ovennevnte problemene. Disse medlemmer mener departementet innenfor den økte rammen må vurdere om prosjektet Internasjonalt Hus i Stavanger er et slikt unikt prosjekt at det bør tildeles midler i en oppstartingsfase.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til merknad under kap. 2.1.7 og støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

2.2.6 Kap. 3521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Komiteen slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, finansinnstillinga og til sine merknader under kap. 520, 521 og 3520. Desse medlemene vil auke repatrieringstakta og har derfor lagt inn i sitt alternative budsjett auka inntekter på 50 mill. kroner som er inntekter frå U-hjelpea.

2.2.7 Kap. 522 Senter mot etnisk diskriminering

Det foreslås bevilget kr5090000 til drift av senteret, som har to hovedoppgaver: Vederlagsfri rettshjelp og dokumentasjon og overvåking av situasjonen mht. art og omfang av diskriminering.

Komiteen slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet er ueinige i opprettinga av senteret og meiner det bør nedleggjast. Desse medlemene viser til finansinnstillinga og Framstegspartiet sitt alternative forslag til statsbudsjett der det vert gjort framlegg å redusere dette kapitlet med 5,090 mill. kroner på post 1.

Etter desse medlemene si meining er det det ordinære rettsapparat som må handsame desse sakene på lik line med liknande saker som gjeld diskriminering i samfunnet.

2.2.8 Kap. 523 Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene

Det foreslås bevilget kr3000000 til drift av sekretariatet for Kontaktutvalget og til utgifter i forbindelse med møter og konferanser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet meiner at dette utvalet ikkje har levert bidrag som har vore til nytte utover det å møtast. Desse medlemene er av den meining at det er møtet mellom den einskilde innvandrar og lokale innbyggjarar i lokalsamfunna som kan skape positive bidrag til beste for ein fredeleg sameksistens mellom menneska som skal bu og leve saman i lokale samfunn.

Desse medlemene viser i denne samanheng til finansinnstillinga og Framstegspartiet sitt alternative budsjett der dette kapitlet er sett i null.

Programkategori 13.21 Nasjonale minoriteter

2.2.9 Kap. 526 Nasjonale minoriteter

Det foreslås bevilget kr2 500 000.

Komiteen støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteen sine medlemmer frå Framstegspartiet viser til sine generelle merknader under programkategori 13.20 og til sine merknader under kap. 522 og 523. Desse medlemmene viser vidare til finansinnstillinga og Framstegspartiet sitt alternative statsbudsjettforslag der kap. vert foreslått redusert med 2,5 mill. kroner.

Programkategori 13.30 Arbeidsmiljø og sikkerhet

2.2.10 Generelle merknader om programkategori 13.30 Arbeidsmiljø og sikkerhet

Komiteen konstaterer at næringsstrukturen er i stadig endring. Økningen av virksomheter er stor innenfor tjeneste- og servicenæringer og kunnskapsbasert virksomhet. Endringene på arbeidsmarkedet reiser nye problemstillinger når det gjelder organisering av arbeidsmarkedet i forhold til fleksibilitet, mobilitet, arbeidsmiljø og sikkerhet. Komiteen merker seg at et arbeidslivsutvalg for tiden jobber med å klargjøre behovene for økt fleksibilitet kombinert med trygge arbeidsforhold i framtidens arbeidsliv og et annet utvalg er nedsatt for å analysere hvordan forhandlings-systemet og regelverk omkring lønnsforhandlingene fungerer. Videre arbeides det med en forenkling av regelverket på HMS-området.

Komiteen viser til at om lag 35000 nordmenn i år blir skadet på arbeidsplassen som en følge av arbeidsulykker og dårlig arbeidsmiljø. Enda flere blir sykemeldt eller i verste fall uføretrygdet, som følge av miljøproblemer på arbeidsplassen. Komiteen vil peke på at hovedansvaret for HMS ligger på den enkelte arbeidsplass, mens Arbeidstilsynet har ansvaret for oppfølging og kontroll. Det er derfor viktig at vi har et Arbeidstilsyn som fungerer. Komiteen mener at dersom vi blant annet skal få ned sykefraværet, og arbeide for at færre blir uføretrygdet, er det viktig at vi har et godt arbeidsmiljø på arbeidsplassene.

Komiteen legger stor vekt på å trygge forholdene i arbeidslivet med sikte på å redusere antall ulykker, belastningsskader og yrkesrelaterte sykdommer. Arbeidet for å skape et bedre arbeidsmiljø i industrien og i bygg- og anleggsgagnene bør prioriteres sterkere.

Komiteen viser i denne sammenheng til at det i en undersøkelse utført av Kreftregisteret, Institutt for epidemiologisk kreftforskning, er påvist at kreftrisikoen er høyere enn normalt for de som arbeider i silisiumkarbidindustrien. Årsaken er den støveksponeringen disse utsettes for. Samtidig er det ønskelig med fokus på kreftfaren forbundet med støveksponering for de ansatte i bygge- og anleggsbransjen som ofte utsettes for store støvplager i forbindelse med isolasjonsarbeider med mineralull.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om nærmere å undersøke og redegjøre for kreftfaren for ansatte i bygg- og anleggssektoren og i silisiumkarbid-industrien i forbindelse med den store grad av eksponering av støv

disse arbeidstakere utsettes for. Regjeringen bes komme med forslag for å minske kreftrisikoen for de som arbeider innefor virksomheter i de nevnte bransjer."

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at de store endringene i arbeidslivet og de ulike arbeider som er igangsatt på dette området, må samles og sees under ett for å utvikle en helhetlig arbeidslivspolitikk for det 21. århundre. Dette medlem vil vise til behovet for en stortingsmelding på dette området.

2.2.11 Kap. 530 Arbeidstilsynet

Det foreslås bevilget krp234 600 000.

Etaten består av Direktoratet for arbeidstilsynet og 13 distriktskontor. Arbeidstilsynets overordnede mål er å medvirke til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for alle med trygge tilsettingsforhold og meningsfylt arbeid for den enkelte.

Komiteen mener Arbeidstilsynet skal være en garantist for at vi har et godt arbeidsmiljø i Norge. Derfor må Arbeidstilsynet ha rimelige ressurser til å utføre det arbeidet de er pålagt og at det blir utført inspeksjoner ute på arbeidsplassene. Komiteen vil påpeke at det er viktig at Arbeidstilsynets organisasjon innrettes slik at kontroll og veiledning ute i bedriftene blir prioritert.

Komiteen viser til at det er en generell tendens til økt omstilling og omorganisering i norsk arbeidsliv. Det reises stadig større krav til økt effektivitet både i det private næringslivet og i stat og kommune. Komiteen er enig i at mobiliteten og endringene i arbeidslivet reiser mange problemstillinger og utfordringer for arbeidsmiljøet og sikkerheten. Komiteen har merket seg at Oljedirektoratet har erfart at det kan oppstå interessekonflikter mellom de mål som er satt for sikkerheten og arbeidsmiljøet og forretningsmessige mål når lønnsomheten i prosjekter reduseres.

Komiteen ser positivt på det arbeidet som Regjeringen har nedsatt i to utvalg på arbeidsmiljø- og arbeidsrettsområdet for å utrede eventuelle behov for endringer i regelverket på området. Målet må være å ha et regelverk som er enkelt og forståelig.

Komiteen mener at arbeidet med forsterket tilsyn må fortsette overfor de mest utsatte gruppene i arbeidslivet, som til nå ikke har vært igjennom dette tiltaket.

Komiteen viser til en rapport fra Arbeidstilsynet som omhandler resultater fra en landsdekkende kontrollaksjon på 925 institusjoner innen alders- og sykehjemmene med til sammen 70000 ansatte, der det fremgår at omkring halvparten av disse arbeidsplassene ikke har oversikt over forhold som kan gi helse-skader for de ansatte. Komiteen mener arbeidet på denne sektoren må prioriteres.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, mener det er viktig at Arbeidstilsy-

net har tilstrekkelige midler for å ivareta sitt arbeid. Inspeksjoner ute i bedriftene som kan redusere antall ulykker, sykefravær, belastningsskader og yrkesrelaterte sykdommer bør prioriteres.

Flertallet mener derfor det er behov for å øke dette kapitlet med 2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett i finansinnstillingen der det fremmes forslag om kutt under dette kapittel på 30 mill. kroner for år 2000.

Disse medlemmer begrunner dette syn i at bedriftenes egne systemer for internkontroll innen områdene helse, miljø og sikkerhet stadig bør videreutvikles og dermed redusere behovet for omfang og detaljnivå for arbeidstilsynets egen kontrollvirksomhet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til merknad under kap. 2.1.6.

2.2.12 Kap. 531 Statens Arbeidsmiljøinstitutt

Det foreslås bevilget krp63 200 000.

Komiteen ser på tiltak for å bedre arbeidsmiljø og redusere yrkesrelaterte skader og sykdommer, og hindre ulykker på arbeidsplassen som overordnet viktig.

En god og målrettet innsats på dette feltet er av stor betydning når det gjelder å sikre trygge og gode arbeidsplasser. Komiteen er av den oppfatning at det er ved å satse på forskning og forebyggende tiltak på dette området at man kan redusere sykefravær og yrkesskader og derigjennom store samfunnsmessige kostnader, samtidig som den enkeltes trivsel og livskvalitet økes. Komiteen ser det som viktig at de mest utsatte bransjer får høyeste prioritet.

Komiteen er kjent med at det utstyret STAMI har i dag, er gammelt og umoderne og at de har behov for å få fornyet sitt vitenskapelige utstyr i takt med den teknologiske utviklingen for å kunne levere troverdige forskningsresultat og for å holde seg i forskningsfronten på sitt område. Komiteen støtter Regjeringens forslag om å styrke budsjettet med 1,8 mill. kroner i år 2000 som et første skritt til å få fornyet det vitenskapelige utstyret.

Komiteen har for øvrig ingen merknader og slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

2.2.13 Kap. 532 Produktregisteret

Det foreslås bevilget krp10 300 000.

Komiteen har merket seg at den nye faremerkeforskriften utvider deklarasjonsplikten for råstoffer til produksjon og gjør at Produktregisteret får inn bedre

data om fordeling på bransjer som bruker slike stoffer og produkttyper.

Komiteen har merket seg at tilrettelegging av opplysninger ut fra registrerte data slik at myndigheter og andre kan få tilgang på riktig informasjon, er et hovedmål for virksomheten. Komiteen støtter at dette arbeidet tillegges vekt. Komiteen er kjent med og enig i at slik tilrettelegging ikke skal medføre at forretningshemmeligheter spres, men vil legge vekt på registerets oppgave i å allmenngjøre opplysningene slik at all relevant informasjon blir offentlig tilgjengelig. Registeret tilgang på informasjon må være et viktig redskap i arbeidet for å minske bruk og risiko ved bruk av stoffer med skadelige virkninger på miljø og helse.

Komiteen slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

2.2.14 Kap. 533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern

Det foreslås bevilget krp62 650 000.

Komiteen uttrykker bekymring over at de nasjonale målsettinger for reduksjon i antall bygningsbranner fortsatt ikke er nådd selv om det er registrert en nedgang de to siste årene. Arbeidet for å minske tap av liv og få ned skadeomfanget på bygninger og materiell som følge av brann må bli mer effektivt slik at Norge minst kommer på linje med gjennomsnittet for andre europeiske land.

Komiteen vil også påpeke det storulykkespotensialet ved eventuelle branner som ligger i flere norske veitunneler med stor trafikk. Arbeidet med å sikre norske veitunneler mot farlige branner må være svært betryggende. I denne sammenheng er det viktig å understreke at det er de lokale brannmyndigheter som har ansvaret for å kontrollere at brannsikkerheten i tunneler er tilfredsstillende. Dette arbeidet må utføres på en grundig måte.

Komiteen er også kjent med at det årlig transporteres 10 millioner tonn farlig gods på norske veier og jernbaner. Den store mengde gods av denne kategori gjør at det må utføres et kontinuerlig sikkerhetsarbeid på dette området for å unngå alvorlige ulykker under transport av giftige og brannfarlige varer.

Komiteen viser til at alle brannvesen skal bistå dersom det inntreffer ulykker til sjøs.

Komiteen viser i den forbindelse til at kommunene Oslo, Larvik, Bergen, Bodø og Kristiansand for budsjettårene 1995-96 fikk overført midler til et særskilt beredskap for alvorlige brann- og ulykkesituasjoner til sjøs. Hensikten var en styrket brannsikkerhet.

Komiteen har merket seg at det for 1998 bare forelå avtale med Oslo, Larvik og Kristiansand og at det for i år ikke foreligger slik avtale om særskilt beredskap med noen kommuner og at det for neste år er det bare Larvik som har sagt seg villig til å inngå en slik avtale.

Komiteen er bekymret for at denne situasjonen vil kunne svekke sikkerheten til sjøs langs kysten.

Komiteen vil på denne bakgrunn vise til brev fra kommunal- og regionalministeren av 29. november 1999 der han opplyser at de kommuner det ikke foreligger avtale med vil kunne få tildelt ekstra midler etter søknad til DBE for å beholde en fortsatt særskilt beredskap ved ulykkesituasjoner til sjøs.

Komiteen vil understreke at den særskilte beredskapen ved branner og andre ulykker til sjøs i de 5 kommunene skal opprettholdes i tråd med Stortingets forutsetninger om en styrket brannberedskap til sjøs.

Komiteen slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til at felles kontroll i 1999 av containertransport på norske veier og havner gjennomført av Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern, Sjøfartsdirektoratet, Kystverket, Tollvesenet, Statens vegvesen og Utrykningspolitiet, påviste alvorlige mangler og feil av vesentlig betydning for sikkerheten, ved så vel containere som kjøretøyer. Videre viser flertallet til at det likeens ble gjennomført en kontroll av at ulike kjemiske produkter er deklarerert, merket og registret og brukt i samsvar med regelverket. Også denne kontrollen viste store mangler. Dette er alvorlige opplysninger og om en virksomhet med stor risiko og farlighetsgrad.

Flertallet viser til proposisjonen og ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med denne saken på egnet måte.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til side 59 i St.prp. nr. 1 (1999-2000) fra Kommunal- og regionaldepartementet, hvor det vises til at samarbeidet mellom tilsynsmyndighetene på HMS-området har vist en positiv utvikling og at tilbakemeldingene fra næringslivet viser at samordningsarbeidet oppfattes som positivt. Disse medlemmer vil vise til at to eksempler står omtalt i proposisjonen:

Blant annet har Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern, Sjøfartsdirektoratet, Kystverket, Tollvesenet, Statens vegvesen og Utrykningspolitiet gjennomført en felles kontroll av containertransport på norske veier og havner. Denne samordningen av tilsynsmyndighetene var vellykket og påviste alvorlige feil og mangler av vesentlig betydning for sikkerheten, ved såvel containerne som kjøretøyene. Disse medlemmer ser denne samordningen som svært virksom og mener derfor at det bør gjennomføres flere slike felles kontroller.

Videre vises det til at Arbeidstilsynet, Statens forurensningstilsyn, Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern og Produktregisteret gjennomførte en felles aksjon i juni 1999, for første gang, for å kontrollere at ulike kjemiske produkter er deklarerert, merket, registrert og brukt i samsvar med regelverket. Kontrollen avdekket store feil om mangler som igjen viser at slik felles samordning av tilsynsmyndigheten har positiv effekt ved at den fører til en mer effektiv kontroll.

Disse medlemmer ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med denne saken på egnet måte.

2.2.15 Kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet

Det foreslås bevilget krp24 900 000.

Komiteen har ingen merknader og slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets forslag til statsbudsjett i finansinnstillingen der det skjæres ned med 5 mill. kroner under dette kapittel.

Disse medlemmer mener det er behov for å redusere de offentlige utgiftene og at en del av oppgavene under dette kapittel må kunne finansieres av næringslivet selv ut fra egeninteresser.

2.2.16 Kap. 536 Arbeidsmiljøtiltak

Det foreslås bevilget krp16 400 000.

Tiltakene under dette kapitlet har som formål å etablere og spre kunnskap på arbeidsmiljø- og sikkerhetsområdet.

Komiteen ser som et nødvendig utgangspunkt i arbeidet for å skape godt arbeidsmiljø og trygge arbeidsforhold at man har kunnskap om de faktiske forhold på de ulike arbeidsplassene og kunnskap om hva som fremmer helse og trivsel og hva som kan være sykdomsfremkallende og belastende. Komiteen støtter derfor Regjeringens forslag til bevilgning for å videreføre forskningsprogrammet "Helse i arbeidslivet", og til igangsetting av et forskningsprogram innen bl.a. risiko og kost- nytteanalyser i forhold til prioritering av tilsyn og regelverk.

Komiteen vil også vise til det arbeidet "Ren utvikling" gjør for å bekjempe svart arbeid. Komiteen har merket seg at Regjeringen ser på dette tiltaket som innholdsmessig vellykket. Komiteen mener det er viktig å bidra til at dette arbeidet kan fortsette.

Komiteen slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett der det foreslås å redusere dette kapitlet med 2 mill. kroner.

Disse medlemmer legger vekt på å skjære ned på de offentlige utgiftene. De oppgaver som ivaretas under dette kapittel vil ikke bli vesentlig redusert som en følge av de foreslåtte kutt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at etter ny kirkelig lovgivning fra 1996 har kirken arbeidsgiveransvar for egne ansatte. Stortingets forutsetning var at kirken som arbeidssted skulle ligge på samme nivå når det gjelder arbeidsmiljø, rettssikkerhet, trygghet, forvaltning osv. som annen offentlig virksomhet.

Disse medlemmer mener det er behov for å kartlegge arbeidsmiljøet på kirkelig sektor. Kirken har spesielle utfordringer knyttet til små enheter, ustrukturert arbeid, psykisk vanskelige arbeidsoppgaver, ure-

gelmessig arbeidstid m.v. som det er grunn til å anta innebærer slitasjeproblemer for de tilsatte. Det er også nødvendig å få belyst spørsmål omkring sivil status og homofiles situasjon. Det vil være av stor interesse å få kartlagt hvilken rolle disse spørsmål spiller i utviklingen av de ansattes rettigheter og et forsvarlig arbeidsmiljø i kirken. Disse medlemmer vil også peke på den spesielle situasjon kirken er i når det gjelder unntak fra likestillingslovens §2 for enkelte stillinger.

Disse medlemmer ser derfor behov for en bredt anlagt arbeidsmiljøundersøkelse på kirkelig sektor. Prosjektet omfatter også prester som del av det lokale arbeidsmiljø. Disse medlemmer legger vekt på at det er enighet mellom partene på kirkelig sektor om behovet for en slik gjennomgang. En gjennomføring av prosjektet må skje i samarbeid med Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon og arbeidstakerorganisasjonene.

2.2.17 Kap. 537 Produkt- og elektrisitetstilsynet

Det foreslås bevilget krp51 100 000.

Komiteen ser det som viktig at forbrukerne har trygghet for at det stadig økende mangfold av elektriske apparater og produkter som i dag tilbys er kontrollerte og godkjent i henhold til gjeldende lov- og regelverk.

Komiteen har merket seg at i nær 40 pst. av alle bygningsbranner i Norge er brannårsaken elektrisitet. På denne bakgrunn er det grunn til å styrke både kontrollen med og bevisstheten generelt rundt bruk og installasjon av elektriske produkter slik at disse i mindre grad fremstår som brannkilde.

Komiteen slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Programkategori 13.40 Samiske formål

2.2.18 Generelle merknader om programkategori 13.40 Samiske formål

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, merker seg at Sametinget neste år tilføres flere oppgaver blant annet ved at sekretariatet for Samisk utdanningsråd overføres til Sametinget. Flertallet ser det som viktig å styrke Sametinget som en viktig aktør i utviklingen av det samiske samfunn. Videre er det viktig å styrke samordningen mellom departementene og sikre gode rutiner for samarbeid mellom departementene og Sametinget.

2.2.19 Kap. 540 Sametinget

Det foreslås bevilget krp100 734 000.

Sametinget fordeler bevilgningen etter egne prioriteringer med de føringer som er lagt i Stortingets budsjettvedtak og tildelingsbrevet fra departementet.

Sametinget har oppnådd økt innflytelse og selvstendighet i budsjettssammenheng ved at det fra 1999 fikk

unntak fra bevilgningsreglementets § 4 om bruttobudsjettering, jf. forslag til romertallsvedtak. Erfaringene med nettobudsjettering er så langt gode.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Sametinget er den viktigste premissleverandøren for myndighetenes samepolitikk. Flertallet mener at politikken som føres i størst mulig grad bør være basert på samenes egne prioriteringer.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at Regjeringen ønsker å bidra til å øke Sametingets myndighet, styrke samisk språk og informasjonsarbeid og samiske kvinners stilling innen reindriften. Dette flertallet viser i denne sammenheng til at Sametinget, ved at det fra 1999 fikk unntak fra bevilgningsreglementet §4 Om bruttobudsjettering, har oppnådd økt innflytelse og selvstendighet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at oppgavene og sekretariatet til Samisk utdanningsråd vil bli overført Sametinget fra 1.januar 2000.

Flertallet har merket seg at Regjeringen foreslår at forvaltningen av Samisk spesialbibliotek overføres fra Kulturdepartementet til Sametinget fra 2000. Flertallet er enig i dette.

Flertallet har videre merket seg at forvaltningen av tilskuddet til samiske barnehager planlegges overført til Sametinget fra 1.januar 2001.

Flertallet viser til at samisk og norsk er likeverdige språk. Flertallet mener at aktiv bruk av samisk språk er et sentralt element i den videre utviklingen av samisk kultur.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Sametingsrådet fordeler tilskudd til Sametingets politiske grupperinger og til samiske organisasjoner. Formålet med støtten er å styrke det økonomiske grunnlaget for den politiske aktiviteten i Sametinget. Dette flertallet har merket seg at reglene for tildeling av støtte bidrar til at nye grupper eller partier som er representert på Sametinget, og som ikke har mottatt organisasjonsstøtte faller urimelig dårlig ut.

Dette flertallet er kjent med at Sametinget har vedtatt å sette i gang et arbeid hvor bl.a. støtten til samiske hovedorganisasjoner og støtten til politiske grupperinger vurderes slått sammen. Dette flertallet støtter dette arbeidet, og ber departementet påvirke

Sametinget til å etablere ordninger som styrker det økonomiske grunnlaget til de politiske grupperingene i Sametinget. Dette flertallet ber samtidig departementet om å styrke tildelingen til det samepolitiske arbeidet i Sametinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2001.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, foreslår å øke Sametingets budsjett-ramme med 0,5 mill. kroner for å styrke de grupperingene som driver samepolitisk arbeid i Sametinget. Midlene fordeles av Sametinget.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til merknad under kap. 2.1.7.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt standpunkt om at Sametinget bør nedlegges. Dette syn har sin bakgrunn i frykten for at en positiv forskjellsbehandling basert på etniske og kulturelle kriterier i seg selv skaper et stort potensial for konflikter.

Disse medlemmer er bekymret for en utvikling i Finnmark der sentrale myndigheter på en uheldig måte bidrar til å øke spenningene mellom den samiske og den øvrige befolkningen i fylket.

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringens offisielle politikk synes å være gradvis å øke Sametingets innflytelse over utviklingen over store deler av Finnmark. Økt samisk makt og innflytelse bidrar til å tilspisse konfliktsituasjonen i den opphetede debatten om retten til land og vann i Finnmark.

Disse medlemmer mener det beste er at alle skal ha lik rett til land og vann i Finnmark da dette er den beste og mest rettfærdige løsningen for alle som bor i dette store fylket. Prinsippet om lik rett til alle er det utgangspunktet som er det minst konfliktskapende alternativet for Finnmark, når det gjelder spørsmålet om rettighetene til land og vann.

Disse medlemmer har i sitt forslag til disponering av rammeområde 6 ført opp en reduksjon på 50 mill. kroner på kap. 540.

2.2.20 Kap. 541 Tilskudd til samiske formål

Det foreslås bevilget krp1 886 000.

Komiteen har merket seg at Regjeringen viderefører bevilgningen til kvinnerettede tiltak i reindriftsnæringen for år 2000. Komiteen er enig i dette og støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 540 Sametinget post 50, samt til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett der det kuttes med 1 mill. kroner til dette formål.

Programkategori 13.50 Regional- og distriktpolitikk

2.2.21 Generelle merknader om programkategori 13.50 Regional- og distriktpolitikk

Generelt om regional- og distriktpolitikk

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at hovedmålene i regional- og distriktpolitikken ligger fast. Flertallet er enig i at den statlige virkemiddelbruken skal fremme utviklingen av et konkurransedyktig næringsliv regionalt og gjøre distriktene til reelle lokaliseringsalternativ for næringslivet og reelle bosettingsalternativ for befolkningen. Flertallet viser til at det kommunale inntektssystemet skal bidra til å skape trygghet for at kommunene også i distriktene er sikret et tjenestetilbud som er likeverdig med landet for øvrig.

Flertallet har merket seg at St.prp. nr. 50 (1998-1999) Utjanningsmeldinga viser at det har skjedd en vesentlig utjevning av levekårene i forholdet mellom by og land. Flertallet viser imidlertid til at ulemper som lange avstander, dårlig legedekning osv. fortsatt skaper betydelige problemer mange steder.

Flertallet mener at et levende Distrikts-Norge har stor egenverdi. Flertallet viser til at det å opprettholde bosettingen har stor betydning for livskvaliteten for mange enkeltmennesker, familier og lokalsamfunn.

Flertallet viser til at det i stor grad er utnyttelsen av naturressurser som har lagt grunnlaget for det bosettingsmønsteret og velferdssamfunnet vi har i dag. Flertallet mener det fortsatt ligger store muligheter for økt verdiskaping i det etablerte næringslivet i distriktene. Flertallet vil imidlertid peke på at den viktigste utfordringen i kampen om bosettingsmønsteret etter hvert blir "kampen om kompetansen". Det gir derfor, etter flertallets mening grunn til bekymring når forskning viser at distriktenes næringsliv ligger vesentlig under gjennomsnittet når det gjelder andelen ansatte med høyere utdanning. Flertallet er derfor enig i at virkemiddelbruken i sterkere grad må rettes inn mot tiltak som kan bidra til at distriktene ikke blir hengende etter i utviklingen av nye kunnskapstunge virksomheter. Flertallet mener det er viktig at den offentlige tilretteleggingen, også innenfor distriktpolitikken, konsentreres om kompetanseutvikling og opplæring for det næringslivet og de typene bedrifter vi skal leve av om 10-20 år.

Flertallet er enig med Regjeringen i at et viktig innsatsområde i den distriktpolitiske satsingen er den brede distriktpolitikken. Flertallet mener at en samlet og helhetlig offentlig innsats er viktig for utviklingen i distriktene. Flertallet har merket seg at Regjeringen er i ferd med å revidere gjeldende retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og tjenesteproduksjon, og at disse ventes å være ferdig i løpet av 1999.

Flertallet viser til avtale mellom regjeringspartiene og Arbeiderpartiet om statsbudsjettet for år 2000. Flertallet har merket seg at avtalen omhandler til-

taksplan for oppsagte og permitterte ved offshoreverftene og i leverandørindustrien. Flertallet viser til at situasjonen innen petroleumssektoren og leverandørindustrien i særdeleshet er en stor utfordring. Dette gjelder ikke bare for bedriftene og den kommunen som bedriftene er lokalisert i, men for hele regioner. Flertallet vil påpeke at i tillegg til de tiltakene avtalen mellom regjeringspartiene og Arbeiderpartiet innebærer, er det viktig at det lokalt og regionalt er en offensiv for å videreutvikle næringslivet. Dette gjelder flere steder og flertallet vil bl.a. vise til at den reduserte aktiviteten ved Aker Verdal vil berøre Verdal kommune og nabokommunene sterkt. Flertallet er kjent med at det i lengre tid har vært dialog mellom kommunen, tiltaks- og utviklingsapparatet og Nord-Trøndelag fylkeskommune om satsing og prioritering av tiltak som kan gi grunnlag for ny næringsutvikling. Flertallet viser til at ett av tiltakene er dypvannskai på Verdal. Flertallet mener derfor at Regjeringen bør bidra til at en finansieringsplan kan foreligge i løpet av 1. halvår 2000.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet er tilfreds med at Regjeringens budsjettforslag fortsetter arbeidet med den distriktpolitiske snuoperasjonen. Den langsiktige målsettingen for dette arbeidet er å tilrettelegge for en reell valgfrihet til å bosette seg i distriktene. Det forutsetter et konkurransedyktig næringsliv og et godt kommunalt tjenestetilbud. Disse medlemmer anser det derfor viktig å satse på kunnskapsbaserte virksomheter, strategisk fokusering på ungdom, kvinner og tilbakeflyttere/innflyttere. I tillegg til satsingen på den brede distriktpolitikken som innebærer en samlet og helhetlig innsats for en positiv utvikling i distriktene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at Norge er blant de land som bruker mest penger for å opprettholde bosettingen ute i distriktene.

Disse medlemmer mener allikevel at den tunge sentraliseringstrenden vil fortsette. Fraflyttingen fra distriktene til byene har ikke har latt seg bremse eller stanse selv om Regjeringen i Voksenåsen-erklæringen har erklært at flyttestrømmen skal snus.

Disse medlemmer vil peke på at mulighetene for å skaffe seg arbeid som er tilpasset den kompetanse og utdanning en person har er den mest avgjørende faktoren for den økende mobiliteten i folket.

Disse medlemmer viser til at flyttestrømmen også er blitt forsterket ved at kvinnene har gått ut i arbeidslivet. Allikevel er det verken ønskelig eller realistisk å ville gå tilbake til det gamle mønsteret der bare mannen i familien hadde lønnet arbeid.

Disse medlemmer vil også peke på at arbeidsledighet og svingninger i konjunktorene er sterkt medvirkende årsaker til et endret flyttemønster i moderne tid.

Disse medlemmer mener bygdene må gjøres mere attraktive som bosettingsalternativ. I denne sammenheng er både konsesjons- og odelslovgivningen et mektig hinder for å tiltrekke nye mennesker til distriktene. Konsesjons- og odelslovgivningen avfolker langsomt bygdene ved effektivt å utestenge de mennesker som ønsker å erverve seg et småbruk eller et gårdsbruk ute på landet. Dagens lovgivning forhindrer også at kapital tilflyter landbruket og sementerer en driftsstruktur basert på småskala-prinsippet. En slik småskalastruktur i norsk landbruk blir uten konkurranseevne i en fremtid preget av stadig større frihandel av matvarer over landegrensene. Dette vil forsterke distriktenes problemer ytterligere.

Disse medlemmer mener derfor det er helt feil å satse på landbruket som den viktigste pilaren i distriktpolitikken. Distriktene trenger økonomisk vekst basert på nyetableringer og entreprenørskap motivert ut fra bedriftsøkonomiske vurderinger, ikke støttebaserte vurderinger. Lokale fortrinn kan imidlertid best utnyttes først når de infrastrukturelle forutsetninger er tilstede.

Disse medlemmer mener derfor at den beste formen for regional- og distriktpolitikk er et godt utbygd stamvei- og riksveinett.

Disse medlemmer mener dagens regional- og distriktpolitikk er basert på helt urealistiske målsettinger og at de distriktpolitiske strategier og virkemidler det politiske flertall hyller i stor grad fortøner seg som et sløseri med samfunnets ressurser.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker en annen innretning i distriktpolitikken enn det Regjeringen legger opp til. En distriktpolitikk med hovedvekt på selektiv næringsstøtte og offentlige programmer vil ikke bidra til å oppnå de distriktpolitiske målsettingene. Skal det oppnås en positiv utvikling innen bosetting og sysselsetting kreves en annen distriktpolitikk.

I sin distriktpolitikk prioriterer Høyre økt veibygging, økt satsing på forskning og utdanning og bedre rammevilkår for små og mellomstore bedrifter. Et lønnsomt næringsliv er fundamentet for all annen samfunnsaktivitet, det gjelder i høyeste grad også i distriktene. Denne satsingen skjer på bekostning av direkte subsidier til utvalgte bedrifter, næringer og geografiske områder. Dette er den eneste oppskriften på å opprettholde et robust og mangfoldig Distrikts-Norge.

Store avstander og spredt bosetting gjør Norge som nasjon avhengig av gode transportløsninger. En effektiv infrastruktur er avgjørende for at det skal være mulig for bedrifter i Distrikts-Norge å være konkurransedyktige. Høyre satser på veiutbygging fordi gode kommunikasjoner knytter landsdelene sammen og gir effektive transportårer ut av landet. Dette er god distriktpolitikk og god næringspolitikk. På det næringspolitiske området har Høyre prioritert å stimulere til nyetablering gjennom å styrke såkornfondene under SND.

Sysselettingen og bosettingen i distriktene er også avhengig av at befolkningen har et kvalitativt godt utdanningstilbud. Høyres økte satsing på utdanning og forskning er et viktig bidrag for å skape en bedre utvikling i Distrikts-Norge.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til sine merknader i Innst. S. nr. 5 (1998-1999) og til forslag i forbindelse med de distriktpolitiske redegjørelsene i 1998 og 1999 om å desentralisere deler av SND og desentralisere myndighet til fylker og kommuner på områder som arbeidsmarked, samferdsel og næringsutvikling.

Dette medlem vil vise til at Sosialistisk Venstrepartis utdanningssatsing vil være det viktigste bidraget til å utvikle hele Norge. I områder som trenger utviklingsimpulser vil utdanning og kompetanseheving være av avgjørende betydning. Teknologisatsing som gjør det mulig å få desentralisert opplærings- og utdanningstilbud blir svært viktig. Lik tilgang og pris på digital motorveg i hele landet vil være en forutsetning for utdanning og bedriftsetablering i distriktene.

Dette medlem vil spesielt vise til at det er menneskene som er den viktigste ressursen, også i distriktene. Derfor er det helt avgjørende at arbeidsmarkedspolitikken ikke taper distriktene for folk, men arbeider etter retningslinjer som tar hensyn til, og virker i samme retning som de distriktpolitiske virkemidlene. Det blir av avgjørende betydning at det blir satt fart på arbeidet med å etablere servicekontorer og at statlige etater blir pålagt å bidra aktivt til dette.

Dette medlem mener distriktpolitiske hensyn må inn i vurderingen av alle saker. Kommuneøkonomi og redusert arbeidsgiveravgift er bærebjelkene i norsk distriktpolitikk. En svekket kommuneøkonomi river grunnlaget vekk for annen satsing. Gode offentlige tjenester er en forutsetning for å få til ny næringsetablering. Desentralisering av makt og reell utflytting av beslutninger er nødvendig for å få dette til. Samordning på statlig nivå vil aldri gi nok rom for lokale valg og tilpasninger.

Dette medlem mener at egne distriktpolitiske virkemidler rettet både mot personer, næringer og geografiske områder må settes inn. Sosialistisk Venstreparti er fornøyd med volumet i Regjeringens satsing, men mener at det svært detaljerte regelverket og de mange ulike ordningene gjør arbeidet byråkratisk og regelorientert framfor målrettet.

Dette medlem vil vise til sitt forslag angående kap. 2425 post 51 om å overføre disse SND fondsmidlene i sin helhet til fylkeskommunene. Hensikten er å samle og styrke virkemidlene som legges bak de lokale prioriteringene.

Dette medlem mener at flest mulig av de distriktpolitiske virkemidlene må legges som helhetlige bevilgningsrammer som kommuner og fylkeskommuner kan disponere mye friere enn i dag, utfra lokalt vedtatte planer og behov.

Dette medlem vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag om at hoveddelen av de distriktpolitiske virkemidlene legges inn i bevilgningsrammer som i sin helhet disponeres av kommuner og fylkeskommuner etter vedtatte planer og lokale behov."

Dette medlem vil peke på at verftsneringen trenger å utvide sin kompetanse og sine arbeidsområder. Vi vet at gullalderen for de store, arbeidskrevende oppdragene innen oljeindustri er over, og at en omstilling i næringen er nødvendig. Dette medlem vil understreke at fremtiden for verftsneringen ligger i å fremskaffe energi til verden uten bruk av ikke-fornybare energiformer, en industri som produserer miljøvennlig energiteknologi. Dette er fremtidens industri, og dette er en virksomhet norsk verftsindustri har mulighet til å bli en del av, hvis det satses riktig nå. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstreparti sitt alternative budsjett, med en bevilgning på 1000mill. kroner i utviklingstilskudd gjennom SND og 1500mill. kroner i investeringsstøtte for utvikling av alternative energiformer.

Endring i virkeområdet for differensiert arbeidsgiveravgift

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at Norge den 20. mai 1999 av EFTA-domstolen ble pålagt å oppheve differensieringen i arbeidsgiveravgiften overfor enkelte næringer. Flertallet viser til at Regjeringen, for å begrense skadevirkningene ved de næringsavgrensningene EFTA-dommen medfører, så langt det er praktisk mulig vil kompensere de næringer og områder som rammes. Flertallet vil understreke at de kompensasjonstiltak som Regjeringen har foreslått skal bidra til å bedre infrastrukturen, styrke næringslivets konkurransevne og fremme regional utvikling. Det er etter flertallets mening viktig å vurdere bevilgningene til infrastrukturtiltak og reduserte transportkostnader ut over den enkelte bedrifts eller kommunes grenser. Flertallet har i den forbindelse merket seg Regjeringens forslag om å iverksette et eget program på 30 mill. kroner årlig over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett for å bedre lønnsomheten i verftsneringen. Flertallet vil understreke betydningen av at det innenfor programmet også legges til rette for kompetanseutvikling og oppbygging av regionale kunnskapsmiljø i områder hvor verftene befinner seg. Flertallet vil dessuten peke på at tilskudd til nødvendige investeringer bør prioriteres. Dette vil medføre at flere blir sysselsatt i en vanskelig periode. Dessuten vil bedriftene bli mer konkurransedyktige. Flertallet støtter derfor Regjeringens program for kompenserende tiltak.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, har merket seg at ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift kan føres videre etter dommen i EFTA-domstolen. En forutsetning er at ordningen blir tilpasset EUs regler for transportstøtte. Regjeringen har i det reviderte forslaget bl.a. lagt til grunn tallmateriale fra Transportøkonomisk institutt, og ytterligere omfattende materiale som fører til at 39 distriktskommuner får nedsatt arbeidsgiveravgift, mens 14 kommuner kommer inn under høyeste avgiftssats. Etter at dette ble kjent har de 14 kommunene lagt frem et omfattende materiale som viser at ekstrakostnadene for transport i mange av kommunene er høyere enn fordelene med nedsatt avgift som disse har hatt til nå.

Dette flertallet konstaterer at ESA etterser at EFTA-dommen blir fulgt, og slutter seg til de prinsippene som ligger til grunn for Regjeringens forslag. Det er viktig at disse prinsippene blir fulgt på et mest mulig objektivt grunnlag når kommuner blir plassert i ulike avgiftssoner. En vurdering av reelle transportkostnader fundert på kjennskap til lokale forhold må legges til grunn, i tråd med EUs regelverk. Dette flertallet mener at den nye ordningen må være robust for å unngå påstander om konkurransevridning.

Dette flertallet er kjent med at både næringslivet og den offentlige sektor i de 14 kommunene etter justeringen blir påført uforutsette utgifter på om lag 245ϰmill. kroner. Særlig er det grunn til å legge vekt på at en ikke har hatt anledning til å tilpasse seg et høyere avgiftsnivå i god tid på forhånd. Dette flertallet er også kjent med at flere av disse kommunene er minsteinntektskommuner med synkende folketall. Selv om de aktuelle områdene i det nye opplegget kan være sentrumsnære, er kommunikasjonene mange steder svært lite tilfredsstillende. Ferjeutgifter og bompenger påfører næringslivet høye transportkostnader. Ut fra behovet for å avklare den notifikerte endringen snarest, vil dette flertallet stille seg bak Regjeringens forslag, men ber Regjeringen følge omstillingen i de berørte kommunene nøye og komme tilbake med forslag til kompenserende tiltak i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett.

Dette flertallet viser til at slike kompensasjonstiltak ble gitt i de bransjene som måtte opp i høyeste avgiftssone etter EFTA-dommen i vår, og mener tilsvarende kompenserende tiltak kan settes inn frem til nytt virkeområde fastlegges fra og med 1. januar 2004.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett komme med forslag om ulike kompensasjonstiltak som kan bedre infrastruktur, styrke kompetansen i det lokale næringsliv og fremme regional utvikling som ledd i en omstilling til høyere avgift. Flertallet ser det som viktig at denne ekstrainsatsen kommer i til-

legg til dagens bevilgninger. På dette grunnlag vil flertallet slutte seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets holdning til differensiert arbeidsgiveravgift har vært at dette er det eneste distriktpolitiske virkemiddelet partiet faktisk aksepterer, men at Fremskrittspartiet også mener at inntekter fra arbeidsgiveravgiften skal erstattes av en helse- og pensjonspremie til Folketrygden.

Disse medlemmer finner Regjeringens opplegg uholdbart på flere måter.

For det første rammer de nye soneinndelingene svært skjevt ved at nabokommuner innen samme fylke ender opp med forskjellig sats for arbeidsgiveravgift, noe som kan få konsekvenser for konkurransen om arbeidskraften og føre til økte utgifter for dem som over natten får økt avgift.

For det andre blir det svært mange koblinger mellom arbeidsgiveravgiften og andre innsatsområder for subsidiering av distriktene, noe som kompliserer bildet ytterligere.

Etter disse medlemmers skjønn vil den optimale løsning være et flatere system. Regjeringen har ikke redegjort for alternative løsninger på ESA-dommen, noe som gjør det umulig gjennom en statsbudsjettbehandling å komme opp med en alternativ løsning. Videre blander regjeringen ESA-dommen sammen med sine egne ønsker om distriktpolitisk satsning.

ESA-dommen tilsier at Norge er forpliktet til å foreslå gjennomføring av endringer snarest mulig og etter departementets vurdering er dette tidspunktet 1. januar 2000.

Disse medlemmers vurdering er at Stortinget utsetter behandlingen av dette i påvente av en ytterligere redegjørelse fra Regjeringen om alternative gjennomføringer og at man inntil videre går inn for å forlenge dagens ordning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres merknader om differensiert arbeidsgiveravgift i Budsjett-innst. S. nr. 1 (1999-2000) hvor det skrives:

"Komiteens medlemmer fra Høyre er uenige i Regjeringens forslag til endringer i soneinndelingen for differensiert arbeidsgiveravgift. Disse medlemmer konstaterer at det er utøvd et betydelig skjønn fra Regjeringens side i forslaget til endret soneinndeling. Disse medlemmer etterlyser objektive kriterier for hvilke kommuner som får hhv. høyere eller lavere avgift.

Disse medlemmer mener Regjeringen med sin håndtering av ny soneinndeling for differensiert arbeidsgiveravgift har satt Stortinget i en tvangssituasjon. Eventuelle justeringer i det foreslåtte opplegget fra Stortingets side vil kreve notifikering til ESA før endelig vedtak kan fattes. Disse medlemmer konstaterer at det nye systemet i så fall ikke kan tre i kraft fra 1. januar 2000. Ifølge Finansdepartementets brev til Høyres stortingsgruppe 9. november "kan det ikke ventes at ESA vil ha noen toleranse overfor et arbeidsgiverved-

tak for 2000 som ikke bringer den norske ordningen i overensstemmelse med ESA vedtak (...) Sanksjonene fra ESAs side kan bestå i at det, enten på eget initiativ eller etter klage fra konkurrenter til dem som mottar ulovlig støtte, pålegger Norge å etterkreve all støtte som da eventuelt gis. Det vil si å etterkreve avgift etter høyeste sats fra alle arbeidsgivere. Videre kan ESA bringe saken inn for EFTA-domstolen med anklage om traktatbrudd fra norsk side. Landet vårt bør ikke bringes i en slik situasjon".

Disse medlemmer viser til at dette legger sterke begrensninger på Stortingets behandling av saken og mener Regjeringen på et tidligere tidspunkt burde gitt Stortinget anledning til å vurdere det foreslåtte opplegget. Med en slik fremgangsmåte kunne nødvendige vedtak for å harmonisere soneinndelingen av den differensierte arbeidsgiveravgiften med EØS-avtalens regelverk for regionstøtte blitt fattet på bakgrunn av en reell vurdering i Stortinget. Disse medlemmer mener dette i utgangspunktet tilsier at saken sendes tilbake til Regjeringen. Etter en vurdering der det er lagt vekt på mulige sanksjoner fra ESAs side som følge av en forskyvning av tidspunktet for iverksettelse av den justerte soneinndelingen, vil disse medlemmer likevel unnlate å fremme tilbakesendelsesforslag.

Disse medlemmer viser til at bompenger og ferjeutgifter utgjør betydelige transportkostnader for næringslivet, også i mange sentrumsnære kommuner. Det er derfor viktig at disse kostnadene inkluderes i beregningen av næringslivets samlede transportkostnader som ligger til grunn for forslaget til ny soneinndeling. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen i det reviderte forslaget til ny soneinndeling har tatt hensyn til ferjeutgifter og bompenger. Dersom det ikke skulle være tilfelle ber disse medlemmer Regjeringen foreta en ny vurdering av hvilke kommuner som må få høyere sats og deretter notifisere eventuelle endringer til ESA. Disse medlemmer er samtidig opptatt av at det reviderte forslaget til ny soneinndeling ikke fører til urettmessig konkurransevridende støtte mellom næringslivet i forskjellige kommuner, og derfor er tilstrekkelig robust mot klager og søksmål fra kommuner eller næringsdrivende som mener de utfra objektive kriterier burde vært tilkjent lavere avgiftssats."

Disse medlemmer vil understreke behovet for at det differensierte arbeidsgiveravgiftssystemet baserer seg på objektive kriterier. Dette vil være et hinder mot nye rettssaker som fører til at kartet må endres og at prosessen leder til plutselige og helt uforutsigbare endringer for enkelt kommuner og næringsliv. Når departementet ikke vil offentliggjøre hvilke faktiske kriterier de har lagt til grunn, ei heller hvordan ulike kommuner rangeres på ulike indikatorer, gir dette svært dårlig grunnlag for å vurdere robustheten i det nåværende opplegget. Presselekkasjer tyder på at Regjeringen ikke har basert seg på objektive indikatorer. Regjeringen kan derfor ha lagt grunnlaget for ytterligere dommer i EFTA-domstolen som vil kreve endringer i ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift. Disse medlemmer forutsetter at etter år 2003 vil Regjeringen behandle saken på en helt annen måte med respekt for folkestyret og de politiske demokratiske prosessene i Norge.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke alvoret i at hele ordningen

med differensiert arbeidsgiveravgift som statsstøtte ble kjent ulovlig i EFTA-domstolen 20. mai 1999. Ordningen kan midlertidig videreføres etter EFTAs retningslinjer for transportstøtte fram til 2003. Regjeringen sier i proposisjonen at Norge er forpliktet til å gjennomføre de endringene i arbeidsgiveravgiften som ESAs vedtak nå krever. EUs regelverk for støttenivå, innretning og geografisk virkeområde, har med dette fått direkte virkning på og styring over norsk politikk på dette viktige området. Dette er fundamentale og prinsipielle endringer som tar ordningen ut av nasjonale hender og overfører beslutningene i EU.

Dette medlem vil påpeke at tilhengerne av EØS-avtalen og EU-medlemskap førte folk bak lyset når de til tross for advarsler fra Nei-siden, forsikret at den differensierte arbeidsgiveravgiften kunne bestå uendret. Dette har nå vist seg å være feil.

Dette medlem ber Regjeringen om snarest å klargjøre den mer langsiktige virkningen dette vil få for den differensierte arbeidsgiveravgiften og norsk distriktpolitikk og legge fram forslag til strategi for å kunne opprettholde ordningen og støttenivået utover 2003.

Dette medlem viser til at endringene på kort sikt fører til at enkelte stedbundne og noen andre næringer faller helt ut som støtteberettiget. Regjeringen har et opplegg som foreløpig vil dempe noe av virkningen av disse endringene ved at en tar i bruk støttesatsene for bagatelmessig støtte som kan bety maksimalt 270000 kroner pr. år.

Dette medlem vil støtte slik bruk av virkemidlene.

Dette medlem viser til at Regjeringen også har revidert opplegget for hvilke kommuner som hører inn under de ulike avgiftssoner. Det er utarbeidet ulike indikatorer, gjort sammenligning med EUs regler for transportstøtte og gjort en politisk vurdering som i hovedsak går ut på å gi lette til indre østland, fjellregioner og svake kystkommuner, mens andre kommuner som Regjeringen antar har en mer positiv økonomisk og demografisk utvikling har fått økning i avgiftssatsene. 39 kommuner får lavere avgift, 14 kommuner får høyere. Kommuner som kommer dårligere ut etter endringen, forespeiles større del av årets skjønnsramme som en form for kompensasjon.

Dette medlem er enig i hovedretningen på endringene, men finner ikke grunnlag for å si at alle kommuner som har fått økning, er vekstkommuner.

Dette medlem vil påpeke at kompensasjon gjennom skjønnsrammen ikke treffer bedriftene og derfor ikke er målrettet slik arbeidsgiveravgiften er. Skjønnsrammen også er svært liten i forhold til alle formål som skal hensyntas og dette vil gjøre kompensasjonen gjennom skjønnet for liten og upåregnelig.

Dette medlem vil påpeke at Sosialistisk Venstrepartis rammer for kommunesektoren kunne gjort denne situasjonen lettere og bygget opp nødvendig infrastruktur med utdanning, helse, samferdsel, bolig og tekniske tjenester

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest å klargjøre de langsiktige virkningene EFTA-dommen vil få for den differensierte arbeidsgiveravgiften og norsk distriktspolitikk."

"Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til strategi for å kunne opprettholde den geografiske differensieringen av arbeidsgiveravgiften og dagens støttenivå etter år 2003."

2.2.22 Kap. 550 Lokal næringsutvikling

Det foreslås bevilget kr153 540 000.

26 mill. kroner foreslås bevilget til post 60 Tilskudd til utkantkommuner. En del av midlene vil bli fordelt mellom fylkeskommunene, mens en del av rammen avsettes til departementets arbeide med utkantsatsingen. 3 mill. kroner overføres til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet slik at både menn og kvinner blir omfattet av ordningen med nedskrivning av studielån i Indre Namdal.

127,54 mill. kroner foreslås bevilget til post 61 Kommunale næringsfond. Tilskudd til kommunale næringsfond omfattes av forsøksordningen med å tildele øremerkede tilskudd som rammetilskudd i 20 kommuner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at Regjeringen viderefører ordningen med muligheter til tilskudd til tiltak for å redusere en sterk nedgang i folketallet i utkantkommuner. Flertallet har videre merket seg at nedgangen i bevilgningen til kommunale næringsfond skyldes forsøket med å tildele øremerkede tilskudd som rammetilskudd i 20 kommuner. Tilskuddet til kommunale næringsfond er et av de tilskuddene som omfattes av forsøksordningen. Flertallet har for øvrig ingen merknader og slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine generelle merknader i Budsjett-innst. S. nr. 5 (1999-2000) samt til Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag i finansinnstillingen der man foreslår å fjerne bevilgningene under dette kapittel.

Disse medlemmer mener bedrifter i distriktene må få beholde mer av den verdiskapingen de står for selv og at Fremskrittspartiets skatte- og avgiftspolitik overfor næringslivet vil sette bedriftene bedre i stand til selv å sette av penger på egne fond til utvikling, investeringer og vedlikehold.

Disse medlemmer forutsetter også at det er kommunenes egen oppgave å finansiere kommunale næringsfond, og at dette i så fall må prioriteres av de respektive kommunestyre. Disse medlemmer har i sitt forslag til disponering av rammeområde 6 ført opp en reduksjon under kap. 550 på 153,54 mill. kroner,

fordelt med 26 mill. kroner under post 60 og 127,54 mill. kroner under post 61.

Komiteens medlemmer fra Høyre ser kommunale næringsfond som et lite egnet virkemiddel for å bidra til en mer positiv næringsutvikling i distrikts-Norge. Høyre ser utbygging av infrastruktur, økt forskningsinnsats og et redusert skatte- og avgiftsnivå som langt mer avgjørende for næringsutviklingen i distriktene.

Disse medlemmer vil derfor foreslå å redusere bevilgningen til dette formålet med 72 mill. kroner.

2.2.23 Kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner

Det foreslås bevilget kr508 000 000.

Under post 51 Tilrettelegging for næringsutvikling, fond foreslås bevilget kr259000000. Målet med bruken av disse midlene er å forbedre næringslivets rammebetingelser ved å legge til rette for næringsutvikling ved investeringer i infrastruktur og utviklingsprosjekter. Det foreslås at rammen for etablererstipend (post 55) settes til 108 mill. kroner. Av dette kan inntil 10 mill. kroner sattes av til nettverkskreditprosjekter og 13 mill. kroner kan nyttes til etablererstipend for ungdom i alderen 18-29 år. På post 57 Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond, er det foreslått bevilget 60 mill. kroner. Formålet er å gi norske regioner anledning til å delta i EUs grenseregionale samarbeidsprogram INTERREG for å bedre vilkårene for næringsutvikling, verdiskaping og sysselsetting i grenseregionene. Det foreslås en bevilgning over post 58 Regionale samordningstiltak, fond, på 81 mill. kroner. Målet med bevilgningen er å få til en bred samordnet offentlig innsats på tvers av sektorgrenser og forvaltningsområder for å bidra til å opprettholde bosettingsmønsteret og utvikle robuste bo-, service- og arbeidsmarkedsregioner.

Post 51

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at midlene vil bli benyttet overfor den særskilte satsingen overfor utkantkommuner. Flertallet har merket seg at støtte til kvinne- og ungdomsprosjekter vil bli prioritert gjennom mulighet for bruk av høyere støttesatser, dvs. støtte inntil 75 pst. av prosjektets kapitalbehov mot normalt 50pst.

Flertallet har merket seg at departementet har revidert retningslinjene for bevilgningen og at de nye retningslinjene tar større hensyn til at ulike regioner har ulike forutsetninger for nærings- og lokalsamfunnsutvikling. Dette vil etter flertallets mening gi grunnlag for en mer fleksibel bruk av bevilgningen.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Budsjett-innst. S. I (1999-

2000). Dette flertallet foreslår i tråd med dette å redusere kap. 551 post 51 med 20 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 550 og til Fremskrittspartiets budsjettalternativ der post 51 reduseres med 220 mill. kroner. Disse medlemmer har ført opp tilsvarende reduksjon i sitt forslag til disponering av rammeområde 6.

Disse medlemmer viser også til sine generelle merknader vedrørende regional- og distriktpolitikken og vil i tillegg peke på at det er de generelle rammevilkårene som er de viktigste for å stimulere til etablering av bedrifter og ikke først og fremst de offentlige støtteordningene.

Post 55

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt forslag til disponering av rammeområde 6 ført opp en reduksjon under post 55 med 108 mill. kroner.

Post 57

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt forslag til rammeområde 6 ført opp en reduksjon under post 57 med 60 mill. kroner.

Post 58

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Budsjett-innst. S. I (1999-2000). Flertallet foreslår i tråd med dette å redusere kap. 551 post 58 med 15 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 550 og til Fremskrittspartiets budsjettalternativ der dette kapittel kuttes med 81 mill. kroner. Disse medlemmer har ført opp en tilsvarende reduksjon i sitt forslag til disponering av rammeområde 6.

2.2.24 Kap. 552 Nasjonale program og tiltak for regional utvikling

Det foreslås bevilget kr 331 000 000.

Målet med innsatsen under dette kapitlet er å bidra til økt kompetanseheving, omstilling og nyskaping i næringslivet i distriktene gjennom særskilte nasjonale

program. De konkrete tiltakene skal være forankret i den enkelte region, basert på strategier som bedrifter, kunnskapsmiljøer og nasjonale og regionale myndigheter har samarbeidet om. Program for vannforsyning skal bidra til å forbedre vannkvaliteten i kommunene.

Post 53

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets forslag til statsbudsjett der det fremgår at det kuttes 191 mill. kroner under dette kapittel.

Disse medlemmer tar prinsipielt avstand fra støttebaserte særordninger med en selektiv innretning og som kanaliseres gjennom et byråkratisk system som ikke innehar noen næringsfaglig kompetanse. Offentlige finansielle støtteordninger som er spesielt innrettet mot det å skulle utvikle næringslivet i distriktene resulterer ofte i mislykkete investeringer og er således et sløseri med fellesskapets ressurser.

Disse medlemmer mener næringsetableringer fortrinnsvis bør finansieres gjennom det ordinære private finansmarkedet og ikke via skattebetalernes konto. Disse medlemmer har i sitt forslag til rammeområde 6 ført opp en reduksjon under post 53 på 50 mill. kroner.

Post 54

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Budsjett-innst. S. I (1999-2000). Flertallet foreslår i tråd med dette å redusere kap. 552 post 54 med 23 mill. kroner.

Flertallet viser til at det i 1995 ble startet opp et program for vannforsyning som skulle vare i 5 år. På grunn av at behovet for utbedringer har tatt noe lengre tid og at det fortsatt ikke er dekket ved utgangen av 1997, går Regjeringen inn for at programmet skal forlenges i ytterligere 5 år.

Flertallet mener derfor at det er forsvarlig å redusere bevilgningen i år 2000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt forslag til disponering av rammeområde 6 ført opp en reduksjon på 40 mill. kroner under post 54.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil understreke viktigheten av at næringsmiddelindustrien har tilgang på vann av høy kvalitet. Høy vannkvalitet er viktig for alle husstander, institusjoner og bedrifter. For næringsmiddelindustrien er vannkvaliteten avgjørende for produktkvalitet og oppfyllelse av nasjonale og internasjonale bestemmelser. Mange næringsmid-

delbedrifter, hvorav en stor del befinner seg i distrikts-Norge, har dårlig vannkvalitet og må få bedret denne for å unngå nedleggelse. Mange av de samme bedriftene sliter tungt økonomisk og har ikke økonomisk bæreevne til å bære de kostnadene som kvalitetsbedringer av vannet medfører. Derfor har programmet for vannforsyning vært et nødvendig bidrag for å hjelpe mange næringsmiddelbedrifter til å få bedre vann.

Når regjeringspartiene og Arbeiderpartiet i budsjettforliket reduserer bevilgningen til bedring av vannkvaliteten rammer det særlig næringslivet i distriktene. Dette er kutt Høyre ikke kan støtte, og disse medlemmer vil støtte Regjeringens forslag til bevilgning på dette området.

Post 55

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at Regjeringen foreslår å opprette et inkubatorprogram som en del av satsingen på utvikling av forskningsbasert næringsliv og som kan gjennomføres i ulike innovasjonsmiljøer. Erfaringene med tilsvarende program i andre land har vært positive. Flertallet viser til at det nå utvikles kunnskapsparker knyttet opp til høyskole- og universitetsmiljøer. Kunnskapsparken går dermed inn som en naturlig del av infrastrukturen i det regionale innovasjonssystemet i de enkelte fylker. Flertallet vil understreke at retningslinjene for midlene utformes slik at de spesielt tilgodeser forsknings- og kunnskapsparker, næringsmiljøer med spesielt interessant kompetanse og spesielt kompetanseintensiv virksomhet, som eksempelvis sykehus.

Flertallet vil understreke at retningslinjene for midlene utformes slik at de spesielt kommer disse kunnskapsparkene til gode. Flertallet har merket seg at det skal legges særlig vekt på utvikling av inkubatorer innenfor det distriktpolitiske virkeområdet, og det skal utvikles opplegg som sikrer klare distriktpolitiske effekter av nyetableringer i inkubatorene. Flertallet vil understreke at det er viktig at retningslinjene for bruken av og områdene hvor disse midlene skal kunne brukes blir så fleksibelt utformet at de virkelige gir resultater.

Flertallet viser til proposisjonen og slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt forslag til disponering av rammeområde 6 ført opp en reduksjon på 20 mill. kroner under post 55.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett la opp til en forsterket innsats for å bistå bedrifter og gründere i den kritiske idé-, oppstart- og kommersialiseringsfasen bl.a. gjennom å styrke såkornfondene med 260 mill. kroner

utover Regjeringens forslag. Disse medlemmer konstaterer at forliket mellom regjeringspartiene og Arbeiderpartiet innebærer at denne satsingen ikke får flertall. Disse medlemmer slutter seg derfor til Regjeringens forslag om å opprette et inkubatorprogram.

Disse medlemmer vil understreke at retningslinjene for programmet må utformes slik at ressursene spesielt blir rettet inn mot kunnskapsparkene som er knyttet opp til høyskole- og universitetsmiljøer. Disse medlemmer konstaterer at mange av de aktuelle miljøene, også i distriktene, ligger utenfor det distriktpolitiske virkeområdet, og vil understreke at også disse må kunne inngå i inkubatorprogrammet.

Post 56

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt forslag til disponering av rammeområde 6 ført opp en reduksjon på 50 mill. kroner på post 56.

Post 57

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt forslag til disponering av rammeområde 6 ført opp en reduksjon på 31 mill. kroner på post 57.

Programkategori 14.10 Bolig og bomiljø

2.2.25 Generelle merknader om programkategori 14.10 Bolig og bomiljø

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det overordnede målet for boligpolitikken er at alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø. Det innebærer god boligdekning og god boligfordeling. Det skal være god kvalitet på bygninger og anlegg, botrygghet og god og effektiv saksbehandling i kommunene.

Flertallet understreker betydningen av at det tas økt hensyn til miljøvennlig ressursbruk, og at Husbanken må vektlegge satsingen på byggeskikk, slik at også intensjonene med Statens byggeskikkutvalg, som utgår fra 31. desember 1999, kan følges opp.

Flertallet viser til at det er nødvendig med en større satsing for en sosial boligbygging. Med begrepet sosial boligbygging menes en boligbygging slik at det

skal være mulig for de fleste å etablere seg innenfor økonomisk fornuftige rammer, og det skal legges til rette for at de som er sosialt vanskeligstilte skal kunne få disponere bolig på linje med befolkningen for øvrig.

Flertallet viser i den forbindelse til at det i St.meld. nr. 50 (1999-2000) Utjevningmeldinga, der det sies at over 6 av sosialhjelpsklientene har dårlige boforhold, og at det fra Byggforsk er fremkommet tall om at det i Norge i dag er om lag 600 000 bostedsløse.

Flertallet mener det nå må tas politisk grep for større styring av boligmarkedet. Flertallet viser til Innst. S. nr. 100 (1998-1999) der en samlet komité mener det bør legges klare føringer på hvordan vi kan gå inn med konkrete tiltak for å avhjelpe den akutte situasjonen for de unge og vanskeligstilte, og samtidig mente komiteen at det var nødvendig å se på helheten i boligmarkedet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, mener budsjettforliket er et godt grunnlag for nødvendig satsing på sosial boligbygging. Økt satsing på studentboliger vil frigjøre rimelige boliger som i dag brukes av studenter, til andre grupper.

Dette flertallet viser også til økt satsing på utleieboliger, og mener dette vil være en god start på en opptrappingsplan.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til svarbrev til komiteen fra kommunal- og regionalministeren datert 29. oktober 1999 om skredsikring i Hammerfest. Disse medlemmer mener at Regjeringen må følge opp rasproblematikken der dette hindrer en nødvendig byutvikling. Disse medlemmer ber om at rasproblematikken ses på i en større sammenheng der blant annet krav til sikring og hvem som skal bære det økonomiske ansvaret tas opp.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det primært er en privat oppgave å skaffe en bolig, men erkjenner at boligpolitikken alltid vil måtte inneholde elementer av sosial karakter. Målrettede ordninger som bostøtte og etableringslån er begge ordninger som er rester av en sosial boligpolitikk visse grupper fortsatt har et behov for.

Disse medlemmer mener vanskeligstilte må vies en spesiell oppmerksomhet i boligmarkedet, dog med visse begrensninger.

Disse medlemmer er overbevist om at den nye Plan- og bygningsloven bør forenkles da den av flere anses som et hinder for en effektiv fungerende bygg- og anleggssektor.

Disse medlemmer vil foreslå at Regjeringen foretar en evaluering av om hvorvidt intensjonene med den nye Plan- og bygningsloven, om å redusere antall skader, feil og mangler på grunn av slurv i byggebransjen, synes å være innfridd.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en evaluering av om hovedintensjonene i den nye Plan- og bygningsloven synes å være innfridd. Evalueringen skal utføres i løpet av neste år og skal etterprøve om antall skader, feil og mangler som en følge av feilprosjektering eller mangelfullt utført håndverksmessig arbeid er blitt redusert."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet sier seg enig i den generelle politiske hovedmålsettingen om at alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø.

Disse medlemmer mener det må tilrettelegges for en viss økning i takten på boligbyggingen gjennom å stimulere til en bedre og mer liberal arealdisponering. Folk må i utgangspunktet få bygge boliger der de selv ønsker. Vernehensynet til landbruksarealer og kystsonen er ofte sterkt overdrevet og innsnevrer unødvendig muligheten til en mer fleksibel tomtepolitikk.

Disse medlemmer mener det må føres en mer bevisst og aktiv boligpolitikk først og fremst med det siktemål å fremskaffe tilstrekkelig med tomtearealer til boligbygging. Dette er spesielt viktig i byer og andre sentrale områder med press i boligmarkedet. Kommunene bør ha et overordnet ansvar for at tilgangen på byggeklare tomter minst dekker behovet. Begrenset tilgang på tomtearealer bidrar til å presse opp tomteprisene og øke byggekostnadene unødvendig.

Disse medlemmer mener det er viktig å få bygget langt flere studentboliger, da dette i vesentlig grad kan bidra til å dempe presset i boligmarkedet i flere av de største byene.

Disse medlemmer vil understreke at det for Fremskrittspartiet er svært viktig å prioritere bygging av omsorgsboliger og sykehjemsplasser i tråd med intensjonene i eldrereformen.

Disse medlemmer er fornøyd med at Norge har et boligmarked som er preget av privat eierskap. Dette er det beste utgangspunkt for en god forvaltning av eiendomsmassen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at man de senere årene har hatt en sterk vekst i boligprisene, spesielt i byområder og særdeles i Oslo-området. Etter at boligprisene falt fra toppåret 1988 til 1993 har prisen steget og i pressområdene gått forbi prisnivået fra 1988. Nybyggingstakten har ikke fulgt prisøkningen, problemene knyttet til byråkratiseringen ved innføringen av ny plan- og bygningslov, renteuoen i 1998 og at lave bruktpriiser i forhold til nybygging er lønnsomme faktorer som har bidradd til dette. I en slik situasjon vil disse medlemmer peke på at det er de som står utenfor boligmarkedet ved ikke å ha etablert seg gjennom kjøp av bolig som er de som står svakest. Det ville derfor være naturlig at de generelle offentlige instrumenter i boligpolitikken konsentrerte seg om å hjelpe til med boligetablering. Disse medlemmer mener derfor Husbanken bør endres til å bli en første-hjemsbank etter de retningslinjer disse medlemmer trakk opp i Innst. S. nr. 100 (1998-1999) Om boligetablering for unge og vanskeligstilte.

Disse medlemmer viser for øvrig til at Høyre i sitt primære budsjettopplegg har prioritert å bygge studentboliger med en økt bevilgning på 125 mill. kroner, mens bevilgningen primært til bygging av utleieboliger er redusert.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til merknader i Innst. S. nr. 100 (1998-1999).

Stadig flere unge og folk med vanlige inntekter tvinges inn i en situasjon der de verken har råd til å leie eller eie, eller tvinges til å stifte gjeld langt utover det forsvarlige for å skaffe seg bolig. Myndighetene må gripe inn med aktive virkemidler som kan bedre situasjonen raskt, og hindre at stadig flere kommer i gjeldskrise eller blir uten bolig.

Etter at Regjeringen la fram St.meld. nr. 49 (1997-1998) Om boliger for unge og vanskeligstilte og Stortinget behandlet denne, er situasjonen blitt stadig vanskeligere.

Dette medlem vil vise til at andre nordiske land alle har en langt sterkere satsing på boligpolitikk enn Norge, og bruker til dels flere ganger så mye på både tilskudd og bostøtte. Leiemarkedet i Norge er minimalt i forhold til andre europeiske land. Bare 24 pst. av boligmassen er leieboliger og av disse er ca. 4 pst. sosiale utleieboliger; dvs. boliger som i en eller annen form er subsidiert og tildelt etter kriterier. Gjennomsnittet i EU var 18 pst. i 1996 (Kilde: Paul Balchin: "Housing Policy in Europe"). Norge mangler den biten av boligmassen i Norge som er viktigst for unge og de med dårlig råd. Med nok studentboliger og mange flere billige utleieboliger slapp folk med dårlig råd å havne i bunnløs gjeld. Prisene ellers ville gå ned og folk ville ha et valg.

Dette medlem viser til svarbrevet fra Kommunal- og regionaldepartementet til finanskomiteen, der departementet fastslår at det er helt nødvendig med et høyt nivå på boligbyggingen for at presstendenser ikke skal presse prisene opp og med det presse svake grupper ut av boligmarkedet. Det faktum at dette ikke har skjedd i Norge de siste åra, må få som konsekvens en forsert boligbygging.

Departementets og flertallets frykt for at en etablering av 3000 rimelige utleieboliger pr. år de nærmeste åra skal føre til en for stor utleiesektor i Norge, må ha sin grunn i manglende kunnskap om forskjellen på norsk leiemarked og andre lands leiemarked. Norge må bygge svært mange slike boliger i svært mange år, før vi når et nivå der vi kan sammenligne oss med andre land. Utleiesektoren i dag er for liten. Den må økes og den allmenntilgjengelige delen av den må bygges ut med offentlig medvirkning dersom boligene skal gjøres tilgjengelige for de som trenger det mest.

Dette medlem vil vise til at den norske politikken der alle skulle eie sin egen bolig har vært viktig og det gikk bra så lenge vi hadde regulerte priser, styrt rente og billige lån. Bare noen kommunale utleieboliger ble bygget, men alt for få, og mange av dem er nå solgt. Nå er den sosiale boligpolitikken nesten fjernet

og markedet styrer. Samtidig øker forskjellene mellom folk. Nå er folk igjen prisgitt private utleiere, og banken eier boligen og hver krone du kan skrape sammen i all overskuelig framtid.

Dette medlem viser til at det er reguleringsbestemmelsene av egnede tomter som må legges til rette for en blanding av mange typer boliger på ett areal slik at segregering unngås. Utleieboliger i seg sjøl fører ikke til segregering.

Dette medlem registrerer at det også kan være behov for økt bostøtte til enkelte grupper. Økning i bostøtte uten satsing på å etablere et tilstrekkelig antall allmenntilgjengelige boliger, vil kun føre til ytterligere prisøkninger i leiemarkedet og ingen varig løsning verken for samfunnet eller den enkelte.

Budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Arbeiderpartiet har tatt et lite skritt i riktig retning med økt bygging av studentboliger og en liten økning i tilskuddsposten, men satsingen står ikke i forhold til de alvorlige problemene mange mennesker nå har med å skaffe seg bolig eller til det faktum at boligbygging tar tid.

Denne situasjonen må endres. Både stat og kommuner må stille til rådighet billige tomter og ta ansvar for å kjøpe eller bygge rimelige boliger. Sosialistisk Venstreparti fremmer derfor forslag i sitt budsjettalternativ om økte tilskudd utover forlikets ramme med 750 mill. kroner. Dette gir rom for bygging eller kjøp av 3000 utleieboliger til halv pris. I tillegg blir det fremmet forslag om grunnlovsfesting av retten til bolig.

Regjeringens forslag til budsjett har ikke innfridd forventningene til et helt nødvendig boligpolitisk løft som ble lovet våren 1999. Å bygge boliger tar tid. Derfor er det viktig at dette arbeidet kan komme i gang så raskt som overhodet mulig.

Dette medlem vil vise til at funksjonshemmede har særlige problemer på boligmarkedet, fordi tilgjengelig boligmasser er liten. Små tilskuddsordninger er en brems for å kunne gjøre flere boliger tilgjengelige for alle.

Dette medlem vil vise til at departementet anslår at Oslo med samme fordelingsnøkkel som i dag ville få ca. 60 mill. kroner til byfornyelse og bokvalitet på post 71. Oslo har forutsatt en medfinansiering fra Husbanken på vel 93 mill. kroner. Dette medlem mener at Oslo nå bør få en forholdsmessig større del av denne bevilgningen enn i åra før og ønsker i tillegg at posten bør styrkes med 10 mill. kroner.

Dette medlem viser til sitt forslag i Dokument nr. 8:74 (1998-1999) om å øke tilskudd til bygging og kjøp av allmenntilgjengelige utleieboliger opp til minimum 3000 enheter med en tilskuddssats på opp til 50 pst. over en periode på 5 år. Forslaget ble nedstemt ved Stortingets behandling 30. november 1999.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

1. Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag om en statlig medgarantiordning for etableringslån.
2. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om hvordan statens tomtearealer og eiendomsmasse

kan brukes aktivt for å fremme økt satsing både på permanente og midlertidige boliger."

*2.2.26 Kap. 2412 Den norske stats husbank
(med unntak av post 90)*

Det foreslås bevilget krp331 000 000.

Regjeringen ønsker å styrke Husbankens rolle som det sentrale gjennomføringsorgan for statlig boligpolitikk. Husbanken har dessuten behov for økte ressurser pga. at banken er tilført nye oppgaver, samt at det over flere år har vært en dreining mot prioritering av de mer arbeidskrevende låne- og tilskuddsordningene. Lånerammen foreslås øket med 2 mrd. kroner til 11 mrd. kroner. Fra 2000 vil Husbanken få et særlig ansvar for saksfeltet byggeskikk etter at perioden for Statens byggeskikkutvalg utgår 31. desember 1999. Fastrentetilbudet i Husbanken vil fra 2000 bli endret hver måned. Fastrenten vil dermed raskere tilpasse seg utviklingen i det generelle rentenivået.

Komiteen viser til at Husbankens låneramme økes med 2 mrd. kroner til 11 mrd. kroner. Komiteen viser videre til flertallsvedtak og merknad gjort i Innst. S. nr. 100 (1998-1999) i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 49 (1998-1999) Om boligetablering for unge og vanskeligstilte, og St.meld. nr. 14 (1998-1999) Om Husbankens virksomhet, Innst. S. nr. 98 (1998-1999), og mener Stortinget der har vedtatt retningslinjer for boligpolitikken som nå må følges opp.

Komiteen viser også til at det der ble vedtatt at det skal nedsettes et offentlig utvalg for å se på fremtidig boligbygging.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, mener det har tatt for lang tid å få dette utvalget nedsatt, men viser til at statsråden har sagt at utvalget og mandat skal være på plass fra 1. januar 2000.

Komiteen viser til at Husbanken nå har opprettet to nye avdelingskontorer, avdeling Øst som har ansvar for fylkene Oslo, Akershus, Østfold, Hedmark og Oppland, samt avdeling Sør som har ansvaret for Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust- og Vest-Agder. Særlig viktig er det at Husbanken i sterkere grad kan prege boligbyggingen i Oslo. Komiteen viser for øvrig til sine merknader i Innst. S. nr. 100 (1998-1999) hvor komiteen mener Husbanken bør spille en større rolle i storbyene både i forhold til virkemidler for utbedring av boliger, bomiljøtiltak og byfornyelse, og å bygge nøkterne boliger i pressområdene. Komiteen ber derfor om at Regjeringen legger fram en plan om hvordan dette kan gjøres i forbindelse med revidert budsjett.

Komiteen understreker viktigheten av at flere boliger, og da særlig nybygg, gjøres tilgjengelig også for funksjonshemmede, og at det fortsatt arbeides for at flere boliger skal ha livslopsstandard.

Likeså mener komiteen det er viktig å sette fokus på bruk av teknologi for å oppnå funksjonell livslopsstandard, og viser til prosjektet "Bedre bokvalitet" som bl.a. Husbanken er engasjert i. Prosjektet har som målsetting å fremme utvikling av fremtidsrettede elektroniske boliginstallasjoner, og komiteen understreker at det er viktig å sette søkelyset på den delen av boligens funksjon. Det vil i neste omgang gi større fleksibilitet for enkel tilpasning for brukernes individuelle behov.

Komiteen vil videre understreke viktigheten av at prisutviklingen for omsorgsboliger og sykehjem følges nøye, fordi det er kommet signaler om at omsorgsboligene kostnader synes å bli svært høy enkelte steder. Komiteen har merket seg at det til våren skal legges frem en egen melding som foretar en gjennomgang av Handlingsplan for eldreomsorgen etter to år, og forventer at også prisutviklingen for disse boligene da blir viet oppmerksomhet.

Komiteen viser til omtale av Budsjett-innst. S. 11 (1999-2000). Komiteen foreslår i tråd med denne å redusere kap. 2412, post 70 med 40p000p000 kroner. Komiteen påpeker at tapsutviklingen i Husbanken har vært positiv og at eksisterende risikofond kan være tilstrekkelig også for 2000 dersom det føres en streng praksis knyttet til innkreving.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet viser til finansinnstillingen og Framstegspartiet sitt alternative statsbudsjettforslag der ein gjer framlegg om å redusere kap. 2412 post 1 med 50 mill. kroner, post 70 med 10 mill. kroner og post 72 med 20 mill. kroner. Disse medlemene meiner at Husbanken kan og bør igjennom en rasjonalisering og effektivitetsprosess som etter desse medlemene si mening vil gi store innsparingar.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at Statsbankenes lånerammer har hatt en avtakende betydning for finansiering av viktige samfunnsoppgaver. Spesielt har Husbankens viktige funksjon som finansieringskilde til sosial og miljøvennlig boligbygging vært kraftig svekket. Prisnivået på leie- og eieboliger er økt kraftig. Mange unge, nyutdannede og andre med små og vanlige inntekter kommer ikke inn på boligmarkedet eller får store gjeldsproblemer. Lånerammen i Husbanken har vært utsatt for kraftige kutt i 2. halvdel av 90-tallet. Fra 1991 til 1994 var lånerammen over 12 mrd. kroner. Når en tar hensyn til de økte byggekostnadene de siste åra, er økningen opp til 11 mrd. kroner i 2000 ennå langt unna nivået fra tidlig i 90-åra. En økning i lånerammen vil ikke koste staten penger i form av subsidier og det er derfor uforståelig at ikke lånerammene er blitt økt.

Dette medlem vil påpeke at lånerammen i Husbanken har vært sprengt de siste åra. På grunn av meget knappe rammer har mange omsorgsboligprosjekter blitt henvist til Kommunalbanken. Dette fører til

høgere renteutgifter, forsinkelser og komplikasjoner rundt kommunal garanti.

For å unngå at mangel på lånemidler skal forsinke eller hindre nødvendig og planlagt boligbygging mener dette medlem at inntil 60 pst. av rammen kan benyttes i første halvår 2000 og at lånerammen må vurderes økt i Revidert nasjonalbudsjett.

2.2.27 Kap. 580 Bostøtte

Det foreslås bevilget krp1 623 000 000.

Departementet vil justere satsene i bostøtteregulverket med sikte på å opprettholde bostøttenivået for husstandene som mottok økningen i minstepensjon i 1998. Ut fra ønsket om størst mulig likebehandling foreslås den såkalte overgangsordningen redusert i 2000. Dette innebærer at kompensasjonsgraden reduseres fra 60 pst. til 30 pst., og at det settes en nedre grense for utbetaling fra overgangsordningen på krp3p000 pr. år. Se forslag til romertallsvedtak.

Komiteen har merket seg de to prosjektene som er satt i gang i tilknytning til oppfølging og evaluering av bostøtteordningen. Det ene for å kartlegge hvordan bostøtten bidrar til at økonomisk vanskeligstilte kan etablere seg eller bli boende i ervervet bolig. Det andre skal vurdere sammenhengen mellom bostøtte og sosialhjelp. Komiteen imøteser resultatene fra disse evalueringene som grunnlag for forbedringer av ordningen.

Komiteen ser det som positivt at regelverket er harmonisert mellom barnefamilier og pensjonister ved at boutgiftstaket for barnefamilier er justert opp til samme nivå som for pensjonister.

Komiteen ser det som viktig at satsene i bostøtteregulverket justeres som følge av økningen i minstepensjonen på 12p000 kroner pr. år. Økningen i minstepensjon i 1998 vil få effekt i 2000. Justeringen skal opprettholde bostøttenivået for husstandene som mottok økningen i minstepensjon i 1998.

Komiteen er bekymret over at så mange eldre synes å bli avhengige av bostøtte når de flytter inn i omsorgsboliger på grunn av at husleiene synes å bli høye. Komiteen forventer at også bostøttens utvikling for denne gruppen blir belyst i Stortingsmeldingen til våren hvor "Handlingsplanen for eldreomsorg" skal belyses.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet har under sitt forslag til disponering av ramme 6 ført opp ei aukning på 45 mill. kroner under kap. 580 post 70.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, har merket seg de endringer som foreslås i overgangsordningen som følge av prinsippet om størst mulig likebehandling. Kompensasjonsgraden reduseres fra 60 til 30 pst. og det settes en nedre grense for utbetaling fra overgangsordningen på 3p000 kroner pr. år.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil vise til at Høyre og Fremskrittspartiet gikk imot samordningen av de to bostøtteordningene da dette ble behandlet av Stortinget i 1996. Disse medlemmer vil vise til at overgangsordningen ble etablert på bakgrunn av at flertallsvedtaket viste seg å ha meget store økonomiske konsekvenser for noen av de pensjonister som har lavest inntekter å leve av. Ordningen innebærer en nedtrapping som gir et lengre tidsrom for den enkelte til å tilpasse seg et lavere støttebeløp. Dette er grupper som i svært liten grad kan endre sine inntekter, men som eventuelt som konsekvens av reduksjonene må endre sin utgifter gjennom å finne rimeligere boligalternativ. Disse medlemmer er enige i at for dem som får under 3p000 kroner pr. år kan ekstrastøtten bortfalle. For dem med større utbetalinger i overgangsordningen gir en halvering av støtten svært store endringer som må tilpasses på kort tid. Disse medlemmer er for øvrig meget forbauset over Arbeiderpartiets kuvending i dette spørsmålet siden behandlingen av budsjettet for 1999, hvor de i sine merknader skriver:

"Det er derfor etter disse medlemmers (Arbeiderpartiets) vurdering riktig at en lovet overgangsordning blir videreført."

Disse medlemmer vil peke på at selv om Arbeiderpartiet i fjor kritiserte en 10ppst. poengreduksjon, gjennomfører de selv i år en 30ppst. poengreduksjon.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at regjeringspartiene, Fremskrittspartiet, og Høyre for inneværende år var enige om at overgangsordningen for bostøtte skulle trappes ned til 60 pst. For budsjettåret 2000 foreslås det en reduksjon til 30 pst. og at det settes en nedre grense for utbetaling på krp3p000.

Disse medlemmer viser for øvrig til budsjettforliket med regjeringspartiene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil vise til at regjeringspartiene og Arbeiderpartiet i sitt budsjettforlik går inn for å øke el-avgiften med 43 pst. Økningen kompenseres ikke gjennom andre skatte- og avgiftsreduksjoner for de grupper som ikke er lønsmottakere. Disse medlemmer viser til at Høyre gikk imot økningen av el-avgiften ved behandlingen av Budsjett-innst. nr. 1 (1999-2000), men konstaterer at et flertall har vedtatt en slik drastisk økning. Disse medlemmer mener

en naturlig konsekvens av en slik økning var at man skjermet de grupper som har svakest økonomi mot den økonomiske innstramming økningen faktisk medfører. Disse medlemmer viser til at statsråd Enoksen i brev til Høyres stortingsgruppe av 24. november opplyser at for gjennomsnittshusstanden innebærer økningen kr 500 pr. år. Til tross for dette er ikke sjablonen for dekning av utgifter til lys og varme i bostøtteordningen foreslått endret av Regjeringen. Dette betyr en de facto innstramming i økonomien til de blant de eldre som har minst å rutte med og samtidig strir med store boutgifter. Disse medlemmer mener en slik profil understreker at Regjeringens ønske om å utjevne forskjeller ikke dreier seg om å bedre den økonomiske situasjonen for de som har det vanskeligst, men er en unnskyldning for å øke skattleggingen for middels og høyere inntekter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i Høyres prinsipale budsjettforslag er lagt inn en økning på 15 mill. kroner for å dekke de økte bostøtteomkostningene knyttet til dette.

Disse medlemmer vil foreslå at sjablonen for lys og varme økes slik at det tas høyde for økningen i el-avgiften. Disse medlemmer vil foreslå at kap. 580 økes med 45 mill. kroner i forhold til Regjeringens fremlegg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen erstatte sjablonen for lys og varme i bostøtteordningen, med de faktiske utgifter til bostøttemottakeren. Regelendringen gjøres gjeldende fra 2001."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til budsjettforliket og at det der ble vedtatt å øke avgiften med 2,5 øre/kWh i forhold til 1999-nivået som er på 5,94 øre/kWh. Flertallet viser til følgende flertallsmerknad i Budsjett-innst. S. nr. 1 (1999-2000):

"Fleirtallet ber Regjeringa legge fram vurderingar av og forslag til eit topprissystem for strøm. I samband med auken i el-avgifta bør alternativ som kan betre fordelingsverknadene og fremme energiøkonomisering og bruk av nye fornybare energikjelder utgreiast. Ei slik utgreiing bør òg omfatte alternative tiltak i omsetningsleddet."

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil henstille til Regjeringen å følge utviklingen nøye når det gjelder eventuelle negative fordelingsmessige virkninger av økt el-avgift. I forbindelse med budsjettet for 2001 ber dette flertallet om at det blir gitt en vurdering av konsekvensene når det gjelder minstepensjonistene og dagens bostøtteordning.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at bostøtten på langt nær strekker til med dagens boligpriser både på eie- og leiemarkedet. Situasjonen kan bli akutt vanskeligere i de store byene. Boligmarkedet har hardnet til de siste åra, den sosiale boligpolitikken er nesten fjernet. I praksis kan det være vanskelig å finne en bolig som kommer inn under boutgiftstaket. For funksjonshemmede som ikke kan nytte seg av alle typer boliger, er dette særlig vanskelig.

Dette medlem viser til at Regjeringen ennå ikke er ferdig med en totalgjennomgang av bostøtteordningen og tatt stilling til om omfang og nivå treffer de personer som har størst behov i det tøffe boligmarkedet nå i slutten av 90-åra. Overgangsordningen for bortfall av botilskuddsordningen i SHD foreslås også endret uten at en har sett helheten og konsekvensene for de som mister til dels store støttebeløp.

Dette medlem ser at en videreføring av overgangsordningen kan virke urettferdig for personer som har kommet inn under bostøtteordningen etter omleggingen. Imidlertid er det også helt uklart om endringen medfører at enda flere får problemer på boligmarkedet.

I St.meld. nr. 50 (1998-1999) Utjammingsmeldinga tar Regjeringen til orde for å bedre bostøtten til enkelte grupper ved å heve boutgiftstaket. Spesielt nevnes unge uføre som bor i de største byene. Dette bør følges opp så fort som mulig.

2.2.28 Kap. 581 Bolig og bomiljøtiltak

Det foreslås bevilget kr 707 000 000.

Regjeringen viderefører bevilgningen på 50 mill. kroner til post 60 Handlingsprogram for Oslo Indre Øst. Fra og med 2000 vil bydelene fordele 49 pst. av samlet bevilgning.

135 mill. kroner er foreslått over post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, kan overføres. I tillegg foreslås en tilsagnsfullmakt på 54,2 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Over post 75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, kan overføres, foreslås en tilsagnsramme på 480,5 mill. kroner. I tillegg foreslås en tilsagnsfullmakt på 104,8 mill. kr. i 2000, jf. forslag til romertallsvedtak. Regjeringen vil følge utviklingen nøye når det gjelder bygging og etablering av utleieboliger og eventuelt vurdere bevilgning og tilsagnsramme i forbindelse med revidert budsjett 2000.

Post 60 Handlingsprogram for Oslo Indre Øst

Komiteen er enig i at staten skal følge opp sin avtale med Oslo kommune og bevilge 50 millioner til handlingsplanen for Oslo Indre Øst. Komiteen viser til at dette området fortsatt skærer lavest på levekårsindekser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, vil understreke at når det nå sees tendenser til at deler av dette området

får økt press og innflytting av mer ressurssterke beboere, så må fokuset i handlingsprogrammet være på de grupper som har levekårsproblemer og barn og unges oppvekstvilkår. Formålet er at de som bor der skal få det bedre, ikke at befolkningen skal byttes ut.

Flertallet viser til at Stortinget behandlet St.meld. nr. 49 (1998-1999) om boligetablering for unge og vanskeligstilte, jf. Innst. S. nr. 100 (1998-1999) tidligere i år.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet vil påpeke at formålet med bevilgningen er å bedre levekårene i de aktuelle områdene. Dette vil gjøre områdene mer attraktive og en viss befolkningsendring må kunne forventes. For eksempel er det rimelig å anta at flere barnefamilier vil bli boende.

Post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet

Komiteen støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til Sosialistisk Venstrepartis forslag i finansinnstillingen om å øke kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak post 71 med 10 mill. kroner.

Dette medlem viser til sine merknader under kap. 2.1.7.

Post 75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger

Komiteen viser til at budsjetteringsmetoden på dette kapitlet ble endret i fjor. I denne forbindelse uttalte et flertall i komiteen medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet bl.a. følgende:

"Selv om flertallet ser betenkelige sider ved en slik budsjetteringspraksis slutter vi oss til forslaget, men forutsetter at det i fremtidige budsjettframlegg klart fremgår hvor stor del av den foreslåtte bevilgningssum som må brukes til å dekke inn tidligere tilsagn".

Komiteen mener årets budsjettproposisjon ikke har fulgt opp denne merknaden og at det derfor har vært vanskelig utfra proposisjonen å vurdere hvilken aktivitet Regjeringen foreslår på de ulike poster. Komiteen konstaterer at departementet har betydelig forbedringspotensial og forutsetter at budsjettkapitlet til neste år gjøres lettere tilgjengelig med hensyn til faktisk foreslått aktivitetsnivå og hva som er bevilgning for å dekke opp tidligere gitte tilsagn.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti konstaterer at årets budsjetttopplegg ikke innebærer noen opptrapping av aktiviteten på dette området slik som det ble signalisert av Regjeringen og ytterligere forsterket av regjeringspartiene under stortingsbehandlingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og Regjeringen hvor post 75 ble styrket med 50 mill. kroner til flere utleieboliger.

Flertallet vil som følge av omprioritering innenfor rammeområde 6, foreslå kr66500000 av kap 581 post 75 omgjort til tilsagnsfullmakt. Det innebærer at bevilgningen i 2000 blir på 524,0 mill. kroner og at tilsagnsfullmakten i 2000 blir på 111,3 mill. kroner, jf. forslag til vedtak VI pkt. 2. Flertallet vil påpeke at dette ikke vil ha konsekvenser for boligbyggingen i 2000 da det tar relativt lang tid fra et utleieprosjekt får tilsagn i Husbanken til pengene faktisk utbetales.

Flertallet understreker imidlertid det Regjeringen skriver i budsjettet, nemlig at de vil følge utviklingen nøye når det gjelder bygging og etablering av utleieboliger og eventuelt vurdere bevilgning og tilsagnsrammer i forbindelse med revidert budsjett 2000.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at tilskuddsmidlene kan brukes både til kjøp av og bygging av boliger. Omgjøring fra bevilgning til tilsagnsfullmakt vil derfor være et reelt kutt som betyr færre boenheter til de som trenger det mest. Som bevilgning kan dette realiseres fra og med januar 2000. Som tilsagnsfullmakt vil dette først kunne realiseres i konkret botilbud i år 2001. Dette medlem kan derfor ikke støtte dette kuttet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti viser til Budsjett-innst. S. I (1999-2000) og foreslår i tråd med dette å øke bevilgningen under kap. 581 post 75 med 50 mill. kroner.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet er av den mening at offentlig engasjement i bustadbygging og tiltak innfor bumiljø først og fremst må være hjelp til dei menneska som ikkje ved eiga hjelp klarer å finansiere kjøp eller leige av husvære i det ordinære bustadmarknaden via dei tilgjengelege låne- og tilskotsordningane ein har.

Desse medlemene viser elles til sine merknader under kap. 580 i denne innstillinga og i Budsjett-innst. S. nr. 5 (1998-1999) for det som gjeld stønad til dei med permanente vanskar og til dei med mellombelse vanskar.

Desse medlemene viser til finansinnstillinga og Framstegspartiet sitt alternative statsbudsjettforslag der vi på denne bakgrunn foreslo å redusere kapitlet med 133 mill. kroner, fordelt på postane 71, 73, 75 og 78 med hhv. 35, 2, 80 og 16 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til sine prioriteringer i forbindelse med Innst. S. nr. 100 (1998-1999) om boligetablering for unge og vanskeligstilte, hvor disse medlemmer ønsker å avhjelpe

presset i utleiemarkedet for unge gjennom å bygge studentboliger. I Høyres alternative budsjettopplegg for år 2000 er det satt av 125 mill. kroner til økt studentboligbygging. Disse medlemmer hadde ført opp en reduksjon på 100 mill. kroner under kap. 581 post 75 i sitt prinsipale forslag til disponering av rammeområde 6.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til Sosialistisk Venstrepartis forslag i finansinnstillingen om å øke kap. 581 post 75 med 800 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, mener at det er en fordel at tilskuddene til utleieboliger blir en egen post.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at begrunnelsen for dette er at i en sosial boligbygging må myndighetene ha med seg store deler av boligbransjen som kan investere i rimelige boligtilbud, og da er det en stor fordel med forutsigbarhet og god oversikt over hva som reelt skal brukes til utleieboliger/lavinnskuddsboliger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, ber om at forsøkene med lavinnskuddsboliger videreføres og at en evaluering av denne type boliger legges fram for Stortinget i statsbudsjettet for 2001. Departementet må imidlertid kunne avveie prioriteringen av midlene slik at både utleieboliger og lavinnskuddsboliger kan vurderes ved bruken av midlene.

Flertallet viser også i denne sammenheng til flertallets syn om at det bør være en opptrappingsplan for bygging av flere utleieboliger. Flertallet ber derfor om at en slik plan konkretiseres i budsjettet for 2001. Flertallet ber også om at det i forbindelse med denne planen blir utredet minimumsgrenser for tilskudd. Dette med bakgrunn i at det i dag gis ulike tilskuddsstørrelser fra prosjekt til prosjekt når det gjelder utleieboliger. Flertallet mener det er ønskelig med forutsigbarhet for de som skal bygge utleieboliger, og mener det bør vurderes en minimumsgrense på f.eks. 30 pst. på utleieboliger og 20 pst. for lavinnskuddsboliger.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Statsbygg har lagt ut deler av området på det gamle Rikshospitalet, kalt Pilestredet Park, for salg til høystbydende. Prisene forventes å bli høye. For å sikre noen relativt rimelige utleieboliger blant alle de dyre boligene som for øvrig kommer til å bli bygget på området, mener disse medlemmer at Statsbygg må selge en av tomtene svært rimelig til en allmenntilgjengelig organisa-

sjon, der det skal oppføres utleieboliger finansiert gjennom Husbanken, og som klausuleres for ungdom og vanskeligstilte. Disse medlemmer viser til at dette vil være den eneste måten det er mulig å sikre at også slike grupper kan få anledning til å bo i dette attraktive strøket av Oslo.

2.2.29 Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Det foreslås bevilget kr 1 931 000 000.

Målet for Regjeringen er at investeringene i handlingsplanen for eldreomsorgen skal gjennomføres som forutsatt i St.meld. nr. 50 (1996-1997), dvs. innen 2001. Dette medfører at det i 2000 kan bli gitt tilsagn til 5 800 boenheter. I tillegg kan det gis tilsagn til 470 omsorgsboliger i forbindelse med opptrappingsplanen for psykisk helse 1999-2006.

Komiteen har merka seg at måltallet for 2000 er på 5 800 boenheter, og at Regjeringa meiner at tempo-planen for gjennomføringa av eldreplanen held.

Komiteen vil likevel peike på at høve til å nytte ytterlegare 2 år på gjennomføringa står ved lag.

Komiteen er uroa over at det synes som om bygging av sjukeheimplassar ikkje har same prioritet i kommunane som bygging av omsorgsbustader.

Komiteen vil be Regjeringa å følgje utviklinga nøye og kome attende til Stortinget ved eit egna høve dersom det skulle vise seg at planen for sjukeheimplass-utbygginga ikkje når målet som Stortinget sette i sitt vedtak om eldreplanen.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Kristeleg Folkeparti, Høgre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, stør elles Regjeringa sitt budsjettframlegg.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet viser til eige forslag til deling av ramma med grunngeving under pkt. 2.1.4, jf. tabell 1, der ein auka kapitlet med 800 mill. kroner.

Desse medlemene viser og til finansinnstillinga og Framstegspartiet sitt alternative statsbudsjettforslag der dette kapitlet vert auka med 250 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at den korte tidsbegrensningen for gjennomføringen av handlingsplan for eldreomsorgen er en viktig grunn til økt prispress. Sosialistisk Venstrepartis syn er at bevilgninger til dette formålet må kunne påregnes også etter tidsfristen som er satt og at kommunene må få mulighet til å bygge ut i forhold til behov noen år fram i tida.

Dette medlem vil vise til at en omdisponering av deler av tilskuddsmidlene på kap. 586 til utbedring av eksisterende boligmasse slik at den blir egnet som omsorgsbolig, kan være et forslag som tjener samme gruppe som en bygger nye omsorgsboliger til.

Dette medlem vil peke på at dette vil kunne være effektivt for å øke andelen boliger med livsløpsstandard i den ordinære boligmassen. I et tilsvarende brev fra Kommunal- og regionaldepartementet v/statsråden til Sosialistisk Venstreparti, vises det til at Regjeringen, i 2-årsgjennomgangen av handlingsplanen for eldreomsorgen, vil gi en vurdering av eksisterende og eventuelle nye virkemidler for utbedring og tilpassing av boliger til livsløpsstandard.

Dette medlem vil understreke at regelverket må være åpent for å kunne bruke en del av bevilgningen på denne posten til nevnte formål.

Programkategori 14.20 Bygningssaker

2.2.30 Kap. 587 Statens bygningstekniske etat

Det foreslås bevilget krp25 725 000.

Komiteen støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til at forskriftene til den nye plan- og bygningsloven innebærer en langt større søknadsdokumentasjon og lignende i forbindelse med søknader. Det stilles ikke krav til bruk av spesielle søknadsskjemaer, samtidig rapporteres det om at mange søknader blir sendt tilbake pga. marginale feil i søknaden. Norges byggstandardiseringsråd har utarbeidet blanketter som i dag kan kjøpes. Flertallet viser til at det ville være en betydelig forenkling hvis disse skjemaene kunne være tilgjengelig på Internett. Dette ville vært kostnadsbesparende både for det offentlige og for den enkelte bruker.

Komiteen mener departementet må arbeide videre med spørsmålet med sikte på å få lagt disse skjemaene ut på Internett. Komiteen mener ikke at departementet ved å sikre en slik distribusjonsform og la skjemaene bli gratis medfører krav til at slike skjema skal brukes eller endrer det faktum at loven ikke stiller krav til bruk av en slik standardisert blankett.

Programkategori 19.00 Arbeidsmarkedsetaten og programkategori 19.10 Arbeidsmarkedstiltak

2.2.31 Generelle merknader om programkategori

19.00 Arbeidsmarkedsetaten og programkategori

19.10 Arbeidsmarkedstiltak

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at antall uføretrygdete øker sterkt og i dag er over 260p000 personer uføretrygdete. De siste 10 årene har vi hatt en økning på 8p000 personer pr. år. Økningen det siste året utgjør 3 mrd. kroner på statsbudsjettet.

Disse medlemmer mener at det ikke er grunn til å si at vi har lykket med å få flere over fra trygd til arbeid eller redusert antall nye uføretrygdete. Disse medlemmer mener at for mange vil trygd være den eneste og den riktige løsningen, men for andre vil det

være en bedre løsning og gi et bedre liv, dersom de kunnes atføres til arbeid, eller kombinere arbeid og trygd.

Disse medlemmer mener at flere kunne vært i jobb dersom vi kunne legge til rette for mer fleksible arbeidsplasser, større satsing på omskolering, tiltak, videreutdanning og arbeidstrening.

Disse medlemmer peker på at behovet for arbeidskraft vil øke i årene som kommer. Spesielt innenfor pleie og omsorg og helse vil det være behov for mange flere arbeidstakere.

Disse medlemmer viser til at det nå er tendenser til økende arbeidsledighet, spesielt innenfor verfts- og offshoreindustrien. Fortsatt er det mange langtidsledige, og store grupper av innvandrere og flyktninger har problemer med å komme seg inn på arbeidsmarkedet. Det er derfor et økende behov for en aktiv arbeidsmarkedspolitik i tiden som kommer overfor disse gruppene.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen opprinnelig foreslo å bevilge midler til ca. 7p500 ordinære arbeidsmarkedstiltak for 2000. Disse medlemmer minner om at tiltakene er trappet ned fra å dekke om lag en tredel av gruppen ledige i 1993 til mindre enn en sjudel i 1.p halvår 1999.

Disse medlemmer mener det er positivt at budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene legger opp til en økning av antall ordinære arbeidsmarkedstiltak til 11p000 plasser i 2000. Disse medlemmer viser til budsjettavtalen og den avtale "Tiltaksplan for oppsagte og permitterte ved offshoreverftene og i leverandørindustrien". En slik tiltaksplan vil være viktig for å møte en negativ utvikling og ordresvikt i denne industrien. Tiltaksplanen vil kunne bidra til at verdifull kompetanse ikke går tapt og at permitterte og arbeidsledige får et omskoleringstilbud.

Disse medlemmer vil presisere at de tiltakene som settes i verk innenfor offshore- og leverandørindustrien må være målrettet og ikke generelle, dersom de skal fungere hensiktsmessig. Disse medlemmer vil påpeke viktigheten av å beholde kompetansen i de enkelte lokalsamfunn som rammes av ordredgang, permitteringer og arbeidsledighet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at arbeidsmarkedet i 2000 fortsatt vil være relativt stramt, med mangel på arbeidskraft i mange samfunnssektorer. Spesielt innenfor offentlig sektor vil mangelen på spesialisert arbeidskraft være stor. Dette gjelder både omsorg, helse og utdanningssektoren. Disse medlemmer viser til at det enten er iverksatt eller under utarbeidelse spesielle rekrutteringsprogram på disse sektorene. Langsiktige tiltak langt utover arbeidsmarkedspolitikken er nødvendig for å sikre rekrutteringen til disse yrkene. Samtidig er det nødvendig med tiltak som bidrar til å løse de kortsiktige problemene. Disse medlemmer vil peke på at Fremskrittspartiets og Høyres gjentatte kamp for endringer i sysselsettingsloven for å kunne skape mer fleksibilitet i deler av

arbeidsmarkedet nå synes å få gjennomslag ved at arbeidsutleie og privat arbeidsformidling nå generelt blir lovlig.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at i tillegg til dette vil det i det norske arbeidsmarkedet være nødvendig med økt tilflytting av arbeidskraft fra andre land innenfor mangelsektorene i årene som kommer. Disse medlemmer konstaterer at den norske praktiseringen av unntakene mot arbeidsinnvandring til Norge må liberaliseres ytterligere, og at dagens Regjering i motsetning til den tidligere Arbeiderparti-regjeringen nå følger opp anmodningene fra Høyre om en slik oppmykning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil vise til at uføretallene fortsatt øker, og at arbeidsledigheten blant yrkeshemmede ikke viser synlig bedring til tross for arbeidslinjen og det stramme arbeidsmarkedet. Dette tyder på at det på denne sektoren er behov for å finne frem til alternative organisasjonsmodeller og andre operatører i deler av arbeidet. Disse medlemmer mener derfor man bør vurdere å iverksette forsøk med å sette ut deler av dette arbeidet til andre når privat arbeidsformidling tillates.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet vil vise til finansinnstillinga og til Framstegspartiet sitt alternative forslag til statsbudsjett for år 2000.

Desse medlemmene vil hevde at dersom Framstegspartiet sin økonomiske politikk med store skatte- og avgiftsreduksjonar, samt endringar i lover og reglar som hindrar næringslivet i å utvikle seg, hadde blitt gjennomført, ville resultatet mellom anna blitt fleire arbeidsplassar og færre ledige. Desse medlemmene vil vidare peike på at mange tusen verksemder og fleire hundre tusen arbeidsplassar som skal vere med å ta over byrdene når oljeinntektene vil gå ned om få år, enno ikkje er skapt. Dette gjer det naudsynt å legge om næringslivs- og arbeidsmarknadspolitikken slik at kreativitet og nyskaping får betre kår enn i dag. Dersom ikkje dette skjer vil Noreg gå mot økonomisk tronge kår med svekkja velferdstilbod og stor arbeidsløyse. Desse medlemmene meiner derfor at politikken må dreiest over mot å gje verksemder og personar høve til å skape noko i staden for som no å legge mest mogleg hinder i vegen. Desse medlemmene ser det som eit viktig og rett steg at ein no opphevar monopolet til arbeidsmarknadsetaten andsynes det som gjeld arbeidsformidling og arbeidsutleie. Desse medlemmene vil òg hevde at med Framstegspartiet sin politikk, innføring av privat formidling og ein storstilt effektivitets- og rasjonaliseringsinnsats er det eit særst stort innsparingspotensiale innan arbeidsmarknadsetaten.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at utviklingen på arbeidsmarkedet de siste årene har vært positiv. Som følge av denne utviklingen er arbeidsmarkedstiltakene gradvis trappet ned siden 1993. Disse medlemmer vil påpeke at omfanget av tiltak overfor yrkeshemmede de senere årene har vært økt noe. Ledigheten er likevel fortsatt stor blant disse, det er derfor viktig at arbeidet med å integrere flest mulig av disse på det ordinære arbeidsmarkedet fortsetter. Samtidig som man bevarer og bygger ut de tilrettelagte arbeidsplassene.

Som følge av at det forventes en viss økning i arbeidsledigheten neste år støtter disse medlemmer at arbeidsmarkedstiltakene økes.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at menneskene er den viktigste nasjonalformuen. Framtidas velferd og levekår vil være helt avhengig av at vi klarer å ta i bruk alle menneskelige ressurser og gi alle mulighet til å realisere sine evner og talenter. Nasjonens formue forringes uten en planmessig satsing på skole, opplæring og forskning. Arbeidsmarkedspolitikken må være en del av denne satsinga og bygge på prinsippet om arbeid til alle. Fokus og innsats på å gi nødvendig opplæring må bli mye sterkere. I Utjæmningsmeldingen sier Regjeringen at de som havner i en fattigdomsfelle, oftest er mennesker med dårlig helse, liten utdanning og svak tilknytning til arbeidsmarkedet. I tillegg sier Regjeringen i budsjettframlegget til 2000 at analyser viser at deltakelse på arbeidsmarkedstiltak øker sannsynligheten for å komme i arbeid, både på kort og lang sikt. Regjeringens politikk med redusert innsats for å kvalifisere flere for arbeidslivet blir derfor uforståelig og uakseptabel. Budsjettforliket gjør situasjonen noe lettere, men fremdeles er antall tiltaksplasser for lite og regelverket for lite innstilt på opplæring og kvalifisering.

Dette medlem vil hevde at det er behov for en totalgjennomgang av arbeidsmarkedspolitikken sett i lys av de behov landet har for å få flere i arbeid og redusere utstøtingen fra arbeidslivet. Store endringer i arbeidsmarkedet både nasjonalt og internasjonal, økt bruk av utleie og privat arbeidsformidling og sterkere global påvirkning gjør at det kreves et sterkere politisk grep om virkemidlene i arbeidsmarkedspolitikken enn i dag. Dette gjelder generelt og overfor grupper som har spesielt høy ledighet. En ikke usannsynlig virkning av dette er en framtid med en velutdannet, og høytlønnet elite involvert i den globale økonomien på den ene siden og en stor rest bestående av lavt utdannede, lavtlønnede og trygdede på den andre siden.

Dette medlem mener satsingen på å kvalifisere arbeidsledige må økes og at dette kun kan skje dersom det er politisk vilje til det. En streng innvandringspolitikk har aldri vært en garanti for nok satsing på arbeidsmarkedstiltak og opplæring. En mer åpen innvan-

dringspolitikk er ønskelig og kan ikke brukes som unnskyldning for å ikke legge nok ressurser i tiltak og opplæring av ledige.

Dette medlem viser til sine merknader under avsnitt 2.2.2 Innvandring.

Dette medlem vil på denne bakgrunn komme tilbake med forslag om en stortingsmelding om arbeidsmarkedspolitikken inn i ett nytt årtusen.

2.2.32 Kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten

Det foreslås bevilget krp1 829 738 000.

Arbeidsmarkedsetaten hadde pr. 1. mars 1999 en bemanning tilsvarende 3p673 årsverk. Budsjettforslaget innebærer en reduksjon på 46 årsverk i forhold til budsjettet for 1999.

I forslag til romertallsfullmakt ber Arbeids- og administrasjonsdepartementet om fullmakt til å foreta nødvendige omdisponeringer dersom noen av de to gjenværende statlige AMO-sentrene (Alta og Lierskogen) etter forhandlinger overføres til andre.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Arbeidsmarkedsetatens rolle som utøver av arbeidsmarkedspolitikken spiller en viktig rolle både i velferds- og næringspolitikken, men også i distrikts- og regionalpolitikken. Arbeidsmarkedsetatens ressurser må sees i sammenheng med dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at etaten må bemannes i forhold til de oppgaver som skal løses. Å nedbemanne etaten ytterligere når ledigheten varsles økt, er uheldig og må sees i sammenheng med at Regjeringen også velger en passiv dagpengeøkning framfor økt vekt på tiltak og opplæring.

Disse medlemmer vil peke på at det snarere kan bli vanskeligere enn lettere for langtidsledige, innvandrere, yrkeshemmede eller personer med lite etterspurt kompetanse å komme seg inn i arbeid når etterspørselen etter arbeidskraft i stor grad rettes mot jobber som krever høy og spesiell kompetanse. Det er fremdeles alt for mange som er uten jobb eller er undersyssel-satte.

Spesielt er det viktig at A-etaten har kompetanse og ressurser til å bistå personer og grupper som har problemer med å komme inn i arbeidsmarkedet. Personer med lav utdanning eller funksjonshemming, yrkeshemmede og innvandrere er spesielt utsatt. Kompetansen på disse områdene må styrkes. Det kan være aktuelt å øremerke stillinger i A-etaten til å arbeide med disse gruppene og Regjeringen bør vurdere å opprette egne stillinger som kan øke kompetansen i hele organisasjonen på disse områdene.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til forslag om en stortingsmelding om arbeidsmarks- og sysselsettingspolitikk

for det 21. århundre, og finner det naturlig at dette tas opp i meldingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil også understreke at A-etaten må drive et aktivt arbeid og ha en positiv holdning til å inngå i servicekontorsamarbeid. Utbygging av virtuelle kontorer er interessant i denne sammenheng. Det er viktig at etatens tjenester blir mer synlig og lett tilgjengelig over hele landet.

Flertallet støtter Regjeringens forslag til bevilgninger på kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter (i Arbeidsmarkedsetaten).

Flertallet viser til Budsjett-innst. S. I (1999-2000) og vil i tråd med dette redusere kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold med 30 mill. kroner.

Flertallet viser til St.prp. nr. 1 (1999-2000) hvor kap. 1590 post 45 er foreslått til 240 mill. kroner og at hoveddelen av bevilgningsforslaget under denne posten er til Arbeidsmarkedsetatens investering i nytt økonomi- og saksbehandlingssystem (SIAMO). Flertallet viser til at en reduksjon på 30 mill. kroner vil innebære at deler av kostnadene ved SIAMO skyves til en senere budsjettermin.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil understreke viktigheten av at Arbeidsmarkedsetaten prioriterer ressursene og kompetansen inn mot grupper som har problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet.

I en situasjon hvor arbeidsmarkedsetatens ressurser er romsligere pga. lavere arbeidsledighet må ressursene prioriteres til tiltak som konsentreres om yrkeshemmede og grupper med stort innslag av langtidsledige. Dette må prioriteres fremfor nye tiltak rettet mot arbeidslivet generelt.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sitt alternative budsjett med en økning i bevilgningen til Arbeidsmarkedsetaten med 10 mill. kroner. En styrking som muliggjør en økning med 1p000 tiltaksplasser for yrkeshemmede.

2.2.33 Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak

Det foreslås bevilget krp1 014 281 000.

Budsjettforslaget gir rom for et gjennomsnittlig tiltaksnivå på om lag 7p500 plasser. Stønadsatsene under enkelte tiltak vil bli justert fra 1.pjanuar 2000.

Forslag til tiltaksnivå og bevilgning under dette kapitlet medfører et behov for tilsagnsfullmakt på i alt krp355p087p000 for å sikre gjennomføringen av tiltaksaktiviteten i 2000, samt i begynnelsen av 2001.

Komiteen viser til sine generelle merknader om arbeidsmarkedstiltak foran.

Komiteen vil vise til at personer med lese- og skriveproblemer trenger tiltak og opplæring som er tilpasset til og egnet til å avhjelpe problemene. Dette har vært et forsømt område både i ordinær opplæring og i arbeidsmarkedsopplæringen og har medført at mange verken har fått nødvendig opplæring eller arbeid. Personer med slike problemer vil finnes både blant ordinære arbeidssøkere og blant yrkeshemmede.

Komiteen vil vise til det finnes opplæringstilbud til denne gruppen, men at de ikke alltid blir gjort tilgjengelige for de som kan ha nytte av dem. I svar fra arbeids- og administrasjonsminister Laila Dævøy av 21. juni 1999 angående bruk av Ped-Log i Bergen, vises det til at ut fra gjeldende lov og regelverk ser ut til at arbeidsmarkedsetaten ikke kan bruke Ped-Logs tilbud som attføringstiltak med unntak av når det skjer som AMO-kurs. Departementet har derfor bedt Arbeidsdirektoratet om en vurdering av om reglene er egnet til å kunne bruke aktuelle utdannings-/opplæringstilbydere for personer under yrkesrettet attføring med lese- og skrivevansker. Komiteen vil understreke viktigheten av at arbeidsmarkedsmyndighetene sørger for at denne gruppen får tilgang på tilpasset og hensiktsmessig opplæring og at regelverket ikke må hindre at hensiktsmessige tilbud gis som en del av et attføringsopplegg.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Budsjett-innst. S. I (1999-2000). Flertallet foreslår i tråd med dette å øke kap. 1591 post 71 med 357 000 000 kroner. Dette innebærer 3 500 tiltaksplasser utover Regjeringens forslag som skal rettes mot tiltak overfor oppsagte/permitterte ved offshoreverft og i leverandørindustrien.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, går inn for å øke bevilgningene til arbeidsmarkedstiltak med 357 mill. kroner for neste år. Dette flertallet viser til budsjettavtalen hvor det heter at "arbeidsmarkedstiltakene økes til 11 000 plasser i budsjettet for år 2000", og videre at "av dette bør det være rom for inntil 3 000 i egne tiltakspakker overfor offshoreverftene og leverandørindustrien". Dette flertallet ønsker at flere mennesker skal kunne få muligheten til å gå fra passiv kontantmottak til aktive tiltak og jobbkvalifisering.

Dette flertallet viser til den kraftige reduksjonen i investeringene i petroleumssektoren som vil medføre en betydelig lavere aktivitet for offshoreverftene og i leverandørindustrien, samt underleverandørindustrien til neste år. Selv om aktivitetsnivået forventes å stige i år 2001 vil en sannsynligvis ikke komme tilbake til toppnivået fra 1998. Dette flertallet ber derfor Regjeringen sette inn opplæringstiltak med sikte på omstilling i bedriftene som rammes, blant annet for

å ivareta nøkkelkompetanse som er innrettet mot framtidige behov.

Dette flertallet ber Regjeringen legge opp til at ledige og permitterte får tilbud om formidling til ledig arbeid, og om nødvendig kvalifiseringstiltak i forhold til det øvrige arbeidsliv. Den praktiske planleggingen og gjennomføringen av opplæringen må skje i regi av arbeidsmarkedsetaten og utdanningsmyndigheten i samarbeid med de mest berørte bedrifter, kommuner og partene i arbeidslivet.

Dette flertallet mener et tiltaksplan må inneholde følgende:

1. Formidling av ledige jobber skal være et sentralt virkemiddel også overfor arbeidsledige i verkstedindustrien.
2. Arbeidsmarkedsetaten og utdanningsmyndighetene må i nært samarbeid med partene i arbeidslivet og de mest berørte bedrifter og kommuner utarbeide konkrete tiltakspakker som kan bidra til å holde på og videreutvikle nøkkelkompetanse i utsatte næringer, og som er tilpasset det langsiktige sysselsettingsbehovet. Tiltaksplanen må omfatte både oppsagte og permitterte arbeidstakere fra næringene, også permitterte må kunne tilbys arbeidsmarkedstiltak. Det må gis spillerom lokalt for A-etaten sammen med bedriftene og de tillitsvalgte.
3. Regjeringen bes vurdere dispensasjon fra lov om lønnsplikt i konkrete enkelttilfeller innenfor tiltaksplanene der permitterte deltar i kompetansegivende kurs arrangert av Arbeidsmarkedsetaten/Utdanningsmyndighetene og der dette kan være avgjørende for å beholde viktig nøkkelkompetanse når bedriften har snarlig utsikt til nye oppdrag. Permitterte som skal kunne få tiltaksmidler må være unntakene mer enn regelen.
4. Arbeidsmarkedstiltakene økes til 11 000 plasser i budsjettet for år 2000. Av dette bør det være rom for inntil 3 000 i egne tiltakspakker overfor offshoreverftene og leverandørindustrien. Dette bør organiseres innenfor rammen av Arbeidsmarkedsopplæring og Bedriftsintern opplæring. Regjeringen bes i den forbindelse vurdere om det er nødvendig å foreta mindre endringer i regelverket for å kunne gi oppsagte og permitterte fra næringene tilbud som gir formell kompetanse og har paralleller i ordinær utdanning også på høyere nivå.
5. Der det er aktuelt å ta nytt fagbrev for å kvalifisere for ledige jobber i andre bransjer, må partene i arbeidslivet sammen med utdanningsmyndighetene raskt komme fram til passende kryssløp/avkortingsregler der dette ikke er på plass i dag.
6. I nært samarbeid mellom Arbeidsmarkedsetaten og utdanningsmyndighetene må det innenfor tiltaksplanen i visse tilfeller kunne gis tilbud om utdanning på høyere nivå. Tilbudet kan organiseres som et eget tilpasset opplegg gjennom høyskolene og universitetene og utvikles som et

- pilotprosjekt for etterutdanningsreformen, med utgangspunkt i den enkeltes realkompetanse.
7. Desentralisert utdanning økes med 20 mill. kroner. Desentralisert utdanning krever andre undervisningsformer med bl.a. økt satsing på digitale læremidler og fjernundervisning via TV og Internett. En økning på 20 mill. kroner i tilskuddet skal gis de høyskolene som oppretter desentraliserte studieplasser for å dekke inn merutgifter dette representerer. Disse midlene må også kunne nyttes til desentraliserte tilbud overfor oppsagte og permitterte arbeidere som omfattes av tiltaksplanen.
 8. Fellesutgiftene for universiteter økes med 100 mill. kroner. Den økte innsatsen skal mellom annet brukes til å sikre omstilling ved institusjonene. Bl.a. gjelder dette utvikling av nye IKT-baserte undervisningstilbud og tilrettelegging av etter- og videreutdanning. Dette vil også styrke universitetenes mulighet til å tilby tilpassede opplegg overfor oppsagte og permitterte arbeidere som omfattes av tiltaksplanen.
 9. Tiltaksnivået for andre halvår vil bli nærmere vurdert i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2000, i lys av utviklingen på arbeidsmarkedet. Regjeringen bes følge utviklingen i utsatte næringer nøye, og vurdere behovet for tiltak løpende.

Dette flertallet mener de ekstra tiltaksmidlene skal brukes til oppsagte og permitterte i bedrifter som må si opp eller permittere ansatte uansett hvor i landet de ligger.

Dette flertallet mener at det er viktig å fortsatt ivareta lærlings situasjonen framover selv om bedriftene er inne i en vanskelig situasjon.

Dette flertallet ber Regjeringen medvirke til at de bedriftene som kommer inn under de ekstratiltakene som settes i gang også må bidra med vesentlige økonomiske ressurser.

Dette flertallet viser til at krisen i offshore- og verftsindustrien fører til mange permitteringer, blant annet av sveisere. Denne yrkesgruppa vil miste sertifikatet sitt hvis de ikke holder det ved like. Disse bør få muligheten til å opprettholde sine godkjenninger (sertifikater) under permisjonstiden. Dette vil gjøre det lettere for dem å finne tilsvarende arbeid når aktiviteten igjen tar seg opp.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet viser til sine generelle merknader og til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 5 (1998-1999).

Desse medlemene viser elles til Framstegspartiet sitt alternative statsbudsjettforslag i finansinnstillinga, der ein gjer framlegg om å redusere kapitlet med 70 mill. kroner fordelt på postane 21, 70 og 71 med hhv. 4, 30 og 36 mill. kroner, med den grunngeving at når sysselsettinga er høg og det er stramt på arbeidsmarknaden bør løyvingane til arbeidsmarknadstiltak gå ned.

Desse medlemene har i sitt forslag til disponering av rammeområde 6 ført opp ein tilsvarende reduksjon.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til det stramme arbeidsmarkedet og det lave antallet langtidsledige. I sitt prinsipale forslag til budsjett fant disse medlemmer på denne bakgrunn grunnlag for å kunne redusere bevilgningen til kap. 1591 med 153 mill. kroner. I forhold til Regjeringens forslag representerer det en reduksjon i antallet tiltaksplasser fra 7p500 til 6p000.

Desse medlemmer vil understreke viktigheten av at tiltakene skal være mest mulig målrettet og tilføre de arbeidsledige kompetanse som arbeidsmarkedet etterspør.

Desse medlemmer konstaterer at vi i dag har et arbeidskraftbehov som er vanskelig å dekke. Flere bedrifter og bransjer har til dels store problemer med å skaffe så vel faglært som ufaglært arbeidskraft. Tiltaksnivået må ikke være så høyt og innrettet på en slik måte at det virker mot sin hensikt og sementerer arbeidsledighet. I et arbeidsmarked der det er mangel på arbeidskraft vil et for høyt nivå på arbeidsmarkeds tiltakene kombinert med en omfattende dagpengeordning bidra til en arbeidsledighet som er høyere enn nødvendig. Regjeringens forslag til tiltaksnivå kan derfor reduseres.

Desse medlemmer vil fremholde at tiltaksplasser for ungdom i alderen 16-19 år, langtidsledige og fremmedspråklige bør prioriteres.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til sitt alternative budsjettforslag med en økning på ordinære tiltaksplasser tilsvarende forliket mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene.

2.2.34 Kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede

Det foreslås bevilget krp2 479 136 000.

Budsjettforslaget gir rom for et gjennomsnittlig tiltaksnivå på om lag 20p100 plasser. Stønadsatsene under enkelte tiltak vil bli justert fra 1.pjanuar 2000.

Pga. regnskapsmessig etterslep er det behov for en tilsagnsfullmakt på i alt 692 mill. kroner til tiltaksplasser som gjennomføres i 2000, men som kommer til utbetaling i 2001. Og det er behov for en tilsagnsfullmakt på 298 mill. kroner for å kunne starte tilsagnsgiving for budsjettåret 2001 i 4. kvartal 2000.

Komiteen har merket seg at evalueringsmidlene for de spesielle arbeidsmarkedstiltakene for yrkeshemmede er slått sammen med evalueringsmidlene for arbeidsmarkedstiltakene. Komiteen ser det som positivt å få en større samordning og helhetlig vurdering av arbeidsmarkeds politikken, men vil likevel understreke viktigheten av å evaluere, forbedre og forenkle tiltakene overfor yrkeshemmede.

Komiteen har merket seg at departementet arbeider med forslag om et forsøk med lønns subsidium av lengre varighet. Tiltaket retter seg mot personer som har variabel arbeidsevne og som har gjennomført attføringsløp uten å komme i arbeid. Det vises til tidligere vedtak om gode og fleksible arbeidstilbud for mennesker med psykiske lidelser, komiteen imøteser dermed resultatene fra et slikt forsøk.

Komiteen har festet seg ved at det er behov for utbygging av tiltaksplasser rettet mot yrkeshemmede med stort bistandsbehov, men at det er usikkert i forhold til omfanget som er nødvendig. Komiteen ser det som viktig at behovet for utbygging avklares raskt slik at de som har stort bistandsbehov ikke blir skadelidende. Komiteen har videre merket seg at det er avsatt midler til å øke antall plasser innenfor både arbeidssamvirketiltak, Arbeid med bistand og Arbeidsforberedende trening. Komiteen ser disse tiltakene som svært viktige som ledd å gi yrkeshemmede med stort bistandsbehov en meningsfylt tilværelse.

Komiteen mener at i forbindelse med psykiatireformen vil det kreves mange flere ASVO- og AMB-plasser, og Regjeringen må komme tilbake til dette på en egnet måte.

Komiteen viser til at ASVO- og AMB-bedrifter har kompetanse og erfaring med tiltak for å rehabilitere mennesker som har vært syke eller som har en redusert mulighet på arbeidsmarkedet. Komiteen mener derfor at disse bedriftene bør være med som aktører i utvikling av tiltak for mennesker med psykiske lidelser gjennom særskilt tilpasning og arbeid i disse etablerte bedriftene. Her må også kommunene spille en viktig rolle.

Komiteen viser til at det er avsatt noen midler som en del av opptrappingsplanen i budsjettet til Arbeids- og administrasjonsdepartementet til neste år. Tilskuddet gis til arbeidsgiver som økonomisk kompensasjon for tidvis redusert arbeidsevne.

Komiteen viser til at antallet uføre og unge uføre er stigende samt at antallet arbeidssøkende yrkeshemmede har økt fra 98 til 99. Ifølge opplysninger fra departementet øker også antallet personer med sykepenger og under medisinsk rehabilitering, noe som vil kunne gi ytterligere økt tilgang av personer til yrkesrettet attføring de nærmeste årene. Komiteen forutsetter derfor at departementet kommer tilbake til Stortinget med en plan for økt satsing på kvalifisering og attføring med varierte tiltak og mer fleksible løsninger for å imøtekomme den enkelte yrkeshemmedes behov. Komiteen viser til at et eget utvalg - Sandmanutvalget - har fått som oppgave å gjennomgå disse utviklingstrekkene og foreslå aktuelle tiltak. Komiteen ber departementet komme tilbake til Stortinget med saken på en egnet måte. Komiteen er kjent med at AMB-tiltaket nok en gang skal evalueres. Komiteen har for sin del merket seg at AMB-tiltaket har gitt gode attføringsresultater og forventer at departementet etter sluttført evaluering gir tiltaket handlingsrom og ro til å utvikle seg i henhold til resultatene av evalueringen.

Komiteen er kjent med at støttesatsene til AMB-tiltaket over mange år ikke har vært i takt med den reelle kostnadsutviklingen. Komiteen er bekymret for at dette vil føre til at de svakeste vil skyves ut fordi kravet til egen inntjening stadig er økende. Komiteen er kjent med at tiltaket Arbeid med Bistand har betalingssetter som ikke gir kostnadsdekning. Komiteen anbefaler derfor at satsene økes slik at det gir en reell kostnadsdekning.

Komiteen forutsetter at omdisponeringer, tilsagnsfullmakter og endringer i tiltaksstrukturen ikke gjennomføres slik at det rammer yrkeshemmede eller medfører reduksjoner i bedriftenes tiltaksplasser. Omstillinger skal gjennomføres på en planmessig måte i samarbeid med berørte organisasjoner og på grunnlag av premisser som er kjent for bedriftene på forhånd.

Komiteen er kjent med at kvotebestemmelsen på 50 pst. mellom fase 2 og 3 i arbeidsmarkedsbedriftene har ført til uheldige attføringspolitiske og menneskelige konsekvenser bl.a. oppsigelser i fase 3. Komiteen stiller spørsmål om behovet for denne bestemmelsen og ber departementet vurdere opphevelsen av bestemmelsen, subsidiært at kvoten vurderes som et gjennomsnitt for hele landet.

Komiteen er enig med departementet om behovet for nært samarbeid fra A-etatens side med andre statlige, kommunale og fylkeskommunale etater og partene i arbeidslivet. Komiteen ser også viktigheten av et nært samarbeid med organisasjonene som representerer tiltaksarrangørene, med særlig vekt på Arbeidsmarkedsbedriftenes Landsforening (AMB) og Arbeidssamvirkenes Landsforening (ASVL). Forenkling av tiltaksstrukturen må også utvikles i samarbeid med andre offentlige etater, partene i arbeidslivet, organisasjonene for tiltaksarrangører (ASVL og AMB), samt funksjonshemmedes organisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener at arbeidsmarkedsbedriftenes tilbud bør være godt egnet til kvalifisering av langtidsledige, innvandrere, ungdom som faller utenfor i Reform 94 og andre grupper som har vist seg å få problemer i det åpne arbeidsmarkedet. Disse medlemmer ber departementet i forbindelse med oppfølgingen av evalueringen av bedriftene i større grad å åpne for at slike grupper kan gis et tilbud innenfor AMB-systemet.

Disse medlemmer vil peke på at funksjonshemmede er en gruppe med stor arbeidsledighet. Oppgangen på arbeidsmarkedet har ikke ført til lavere ledighet for funksjonshemmede. I statsbudsjettet for 2000 viser Regjeringen at ledighetstallene for funksjonshemmede øker, og at antall uføretrygdede øker.

Disse medlemmer vil videre peke på at det i handlingsplanen for funksjonshemmede St.meld. nr. 8 (1998-1999), er referert fra Innst. S. nr. 114 (1997-1998) fra sosialkomiteen og fra Innst. O. nr. 27 (1997-1998) fra kommunalkomiteen, der det blir bedt om en

utredning der det bl.a. tas inn et forbud mot diskriminering av funksjonshemming i arbeidsmiljøloven §55A, og om §13 i loven også bør endres. Departementets vurdering har ikke ført til forslag om lovendringer, på tross av økende problemer for funksjonshemmede på arbeidsmarkedet.

Disse medlemmer viser til at selv om antall funksjonshemmede i attføringstiltak er økende, savner disse medlemmer en oversikt over i hvor stor grad tilbudet møter behovene og en oversikt over hvor mange som kommer i og forblir i arbeid etter gjennomført attføring.

Regjeringen har også i Handlingsplan for funksjonshemmede lovet å øke sin fokusering på å rekruttere funksjonshemmede i offentlig virksomhet, uten at dette ser ut til å ha gitt resultater.

Disse medlemmer mener at Regjeringen må legge fram en samlet oversikt over innsatsen i handlingsplanen og spesielt dokumentere hvordan rekrutteringsarbeidet i offentlig virksomhet skal forseres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at arbeidsmarkedstiltakene først og fremst skal være rettet mot yrkeshemmede. Grupper som har problemer i arbeidsmarkedet, men som ikke er yrkeshemmede, skal ikke tas inn til fortrensel for faktisk yrkeshemmede.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter Regjeringens bevilgningsforslag.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett der Framstegspartiet legg inn ein auke på 160 mill. kroner fordelt på postane 70, 71, 72 og 73 med hhv. 20, 30, 100 og 10 mill. kroner, for å integrere fleire yrkeshemma i ordinært arbeid og opprette fleire skjerma arbeidsplassar – med prioritet på ASVO-verksemder. Desse medlemene viser til at dei svakaste yrkeshemma har eit særleg behov for varig støtta og skjerma sysselsetting for å kunne leve eit verdig og meningsfullt liv. Enkelte yrkeshemma har behov for opplæring innanfor skjerma verksemd som kvalifisering for ordinært arbeid.

Desse medlemene viser vidare til Framstegspartiet sitt forslag til deling av ramma og grunngeving under pkt. 2.1.4, jf. tabell 1, der ein aukar dette kapitlet med 248,5 mill. kroner til tiltak for yrkeshemma.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at Sosialistisk Venstreparti, i sitt alternative statsbudsjett, la inn en økning på 1000 tiltaksplasser for yrkeshemmede.

3. RAMMEOMRÅDE 7 FOLKETRYGDEN

Oversikt over budsjettkapitler og poster¹⁾ i rammeområde 7

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
2540		Stønad under arbeidsløyse til fiskere og fangstmenn	48 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	48 000 000
2541		Dagpenger.	6 600 000 000
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	6 600 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 5704)	280 000 000
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	280 000 000
2543		Ytelser til yrkesrettet attføring	4 667 000 000
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	3 632 000 000
	71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 035 000 000
		Sum utgifter rammeområde 7	11 595 000 000
Inntekter i hele kroner			
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 2542)	50 000 000
	2	Dividende	50 000 000
		Sum inntekter rammeområde 7	50 000 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
		Netto rammeområde 7	11 545 000 000

¹⁾ 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet

3.1 Hovedprioriteringer for rammeområde 7

Komiteen har ved Stortingets vedtak av 19. oktober 1999 fått tildelt kapitler under rammeområde 7 Folketrygden, jf. Innst. S. nr. 1 (1999-2000). Ved Stortingets vedtak av 26. november 1999 er netto utgiftsramme for rammeområde 7 fastsatt til kr111545000000, jf. Budsjett-innst. S. I (1999-2000).

Komiteen fremmer felles forslag til bevilgning under rammeområde 7. Komiteens bevilgningsforslag samsvarer med Regjeringens forslag.

3.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 7

Hva angår de kapitler som ikke er omtalt her, har komiteen ingen merknader og slutter seg til Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (1999-2000).

3.2.1 Kap. 2541 Dagpenger

Det foreslås bevilget kr6 600 000 000.

I første halvår 1999 var antall dagpengemottakere 57600. Det er knyttet betydelig usikkerhet til dagpengebehovet i 2000, men det er i budsjettanslaget lagt til grunn en forventning om en viss økning i antall dagpengemottakere.

Komiteen vil vise til at Regjeringa i proposisjonen seier at det er stor usikkerheit andsynes talet på dagpengemottakarar i 2000.

Komiteen viser og til at Regjeringa trur talet på arbeidslause vert høgare i 2000 enn 1999, derfor gjer framlegg om ein auke i overslagsløyvinga på 1,4 mrd. kroner.

Komiteen har ikkje ytterlegare merknader og støt Regjeringa sitt forslag til løyving.

Komiteens medlem fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil vise til at dagens regelverk medfører at arbeidsledige kan miste retten til dagpenger hvis en søker utdanning av en viss varighet eller at utdanningen legges til dagtid.

Disse medlemmer ber om at Regjeringen foretar en gjennomgang av forskriftene og kommer tilbake til Stortinget med eventuelle forslag til endringer på en egnet måte.

Disse medlemmer viser til at bevilgningen under dette kapitlet er en overslagsbevilgning, og at det derfor kan bli behov for justeringer i løpet av budsjettåret.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet vil vise til finansinnstillinga og Framstegspartiet sitt alternative budsjettforslag der vi reduserer kapitlet med 500 mill. kroner. Dette har sin grunn i at med Framstegspartiet sin politikk vert det mindre arbeidsløyse og behovet for dagpenger derfor mindre. Desse medlemene viser i denne samanheng til sine merknader under rammeområde 6 programkategori 19.10.

3.2.2 Kap. 2543 Ytelser til yrkesrettet attføring

Det foreslås bevilget kr4 667 000 000.

Post 70 Attføringspenger er stønad til livsopphold som ytes til personer som fyller vilkårene for å få attføring etter folketrygdlovens kap. 11. Post 71 Attføringsstønad er ytelser til dekning av bestemte utgifter som knytter seg til godkjent attføringstiltak.

I 1. halvår 1999 mottok 30700 attføringspenger. I 2000 forventes en viss økning i antall mottakere av attføringspenger.

Målet med yrkesrettet attføring er å gjøre helsemessig utsatte arbeidssøkere og arbeidstakere i stand til å få arbeid på ordinære vilkår. Attføringen baseres på opplæring, arbeidstrening og rådgiving. Personer som mottar støtte over dette budsjettkapitlet kan også delta på ordinære arbeidsmarkedstiltak (kap. 1591) og spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede (kap. 1592).

Komiteen viser til at Ot.prp. nr. 48 (1998-1999) som ligger til behandling i Stortinget og som var forutsatt avgitt i år er utsatt til våren og skal sees i sammenheng med behandlingen av Utjamningsmeldingen. Dette ble gjort fordi Regjeringen i budsjettet for 2000 legger til grunn at endringene først ville tre i kraft fra 1. januar 2001.

Komiteen har merket seg at antall personer som mottok attføringspenger over arbeidsmarkedsetatens budsjett har økt fra 30000 personer i 1998 til 30700 i 1. halvår 1999. Komiteen er bekymret for denne økningen.

Komiteen viser til at bevilgningen over dette kapitlet er en overslagsbevilgning, og at det derfor kan bli behov for justeringer i løpet av budsjettåret.

Komiteen slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

4. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag under rammeområde 6

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

I

På statsbudsjettet for 2000 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)		
	1	Driftsutgifter.....	136 949 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	21 712 000	
	22	KOSTRA-rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene	14 700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 500 000	
502		Valguttgifter		
	1	Driftsutgifter.....	4 274 000	
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)		
	1	Driftsutgifter.....	166 260 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.	611 000 000	
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)		
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 591 700 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak	11 000 000	
	70	Analyse av ressursbruk	1 600 000	
	71	Kunnskapsutvikling	21 500 000	
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	690 000 000	
	74	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	900 000	
522		Senter mot etnisk diskriminering		
	1	Driftsutgifter	5 090 000	
523		Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	3 000 000	
526		Nasjonale minoriteter		
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	2 500 000	
530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)		
	1	Driftsutgifter	230 900 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700 000	
531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)		
	1	Driftsutgifter	54 700 000	
	21	Oppdrag	6 100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 400 000	
532		Produktregisteret (jf. kap. 3532)		
	1	Driftsutgifter	10 300 000	
533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 3533)		
	1	Driftsutgifter	60 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	750 000	
	70	Tilskudd til Norsk Brannvern Forening	500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
534	1	Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m. Driftsutgifter	9 200 000	
535	1	Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535) Driftsutgifter	24 900 000	
536		Arbeidsmiljøtiltak		
	21	Forsknings- og utredningsoppdrag m.m., <i>kan overføres</i>	7 500 000	
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	5 100 000	
	70	Tilskudd til forskning og informasjon	3 800 000	
537	1	Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537) Driftsutgifter	51 100 000	
538	70	Tilskudd til Norsk Elektroteknisk Komité Grunnbevilgning	2 600 000	
540	50	Sametinget (jf. kap. 3540) Sametinget	50 734 000	
541	70	Tilskudd til samiske formål Tilskudd til samiske formål	1 886 000	
551	51	Regional næringsutvikling i fylker og kommuner Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51</i>	39 000 000	
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling		
	53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	44 000 000	
	54	Program for vannforsyning, fond	28 000 000	
	55	SIVA, fond	16 000 000	
	56	Omstilling og nyskaping, fond	42 000 000	
580	70	Bostøtte Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	1 623 000 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	60	Handlingsprogram for Oslo indre øst	50 000 000	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i>	135 000 000	
	73	Tilskudd til opplysning, informasjon m.m.	5 500 000	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	530 500 000	
	78	Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, <i>kan overføres</i>	36 000 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser		
	60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i>	2 147 800 000	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	583 200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
587	1	Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587) Driftsutgifter	25 725 000	
1590	1	Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590) Driftsutgifter	1 338 153 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 402 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	210 183 000	
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)		
	21	Evaluering, utviklingstiltak m.v., <i>kan overføres</i>	19 864 000	
	60	Sysselsetting i offentlig virksomhet, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 292 000	
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 71</i>	120 334 000	
	71	Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70</i>	820 088 000	
	72	Opplæringstiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	4 367 000	
	73	Jobbskapingsprosjekter, <i>kan overføres</i>	12 336 000	
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede		
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	232 220 000	
	71	Integrering i ordinært arbeidsliv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og kap. 1591 post 71</i>	696 546 000	
	72	Skjermede tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 729 291 000	
	73	Skjermede tiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	69 619 000	
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)		
	1	Driftsutgifter	214 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	72	Rentestøtte	73 000 000	
		Totale utgifter		<u>14 667 675 000</u>
Inntekter				
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)		
	2	Gebyr nødvisum	84 000	
	4	Diverse inntekter	533 000 000	
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)		
	1	Tilbakevending for flyktninger	62 000 000	
3530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 530)		
	1	Arbeidervern	2 000 000	
	2	Bibliotektenester	15 000	
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	3 700 000	
	5	Tvangsmulkt	800 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	10 200 000	
3531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531)		
	1	Inntekter av laboratorievirksomhet	1 200 000	
	2	Informasjon, kurs og tjenesteyting	1 100 000	
	3	Oppdrag	6 200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 533)		
	2	Gebyrer	37 900 000	
	3	Sertifiseringsinntekter	4 500 000	
3535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535)		
	1	Tilfeldige inntekter	300 000	
	3	Oppdragsforskning	15 700 000	
3537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 537)		
	1	Gebyr m.v. for tilsyn med elektriske anlegg	45 000 000	
3587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587)		
	4	Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett	9 485 000	
4590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 1590)		
	4	Salgsinntekter m.m.	323 000	
	80	Innfordret misbruk av dagpenger	38 000 000	
	81	Innfordret misbruk av attføringsytelser	4 000 000	
4591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591)		
	2	Opplæringstjenester	1 612 000	
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	1	Gebyrer	28 964 000	
	4	Tilkjente saksomkostninger	103 000	
	9	Salg av datatjenester	1 542 000	
	10	Husleie, tjenesteboliger	62 000	
5326		SIVA (jf. kap. 2426)		
	71	Låneprovisjon	3 000 000	
5613		Renter fra SIVA		
	80	Renter	50 490 000	
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	80	Renter	4 829 000 000	
		Totale inntekter		<u>5 690 280 000</u>

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 530 Arbeidstilsynet post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3530 Arbeidstilsynet post 1 Arbeidervern, post 6 Refusjoner og post 7 Byggesaksbehandling, gebyrer.
2. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 1 Inntekter av laboratorievirksomhet og post 2 Informasjon, kurs og tjenesteyting.
3. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 21 Oppdrag mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 3 Opp-

drag.

4. kap. 533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3533 post 6 Refusjoner.
5. kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3535 Arbeidsforskningsinstituttet post 1 Tilfeldige inntekter og post 3 Oppdragsforskning.

III

Omdisponeringsfullmakt forsøk regionale utviklingsprogram

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i forbindelse med forsøket med videreutvikling av regionale utviklingsprogram i Hedmark og

Oppland fylkeskommune får adgang til å omdisponere mellom følgende bevilgninger:

1. kap. 550 Lokal næringsutvikling post 61 Kommunale næringsfond.
2. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 51 Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, *kan nyttes under kap. 2425 post 51.*
3. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 55 Etablererstipend, fond.
4. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 58 Regionale samordningstiltak, fond.
5. kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene post 51 Distriktsutviklingstilskudd, fond, *kan nyttes under kap. 551 post 51.*

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn om tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet for inntil 54,2 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581 post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet.
2. Gi tilsagn om Boligitilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger for inntil 104,8 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581 post 75 Boligitilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger.
3. Gi tilsagn om oppstartingsstilskudd til bygging og utbedring av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for inntil 1 212,9 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 586, post 60 Oppstartingsstilskudd.

V

Bostøtte

Stortinget samtykker i at Regjeringen endrer overgangsordningen, som ble vedtatt av Stortinget 19. juni 1997 som følge av samordningen mellom botilskuddsordningen fra Sosial- og helsedepartementet og bostøtten fra Kommunal- og arbeidsdepartementet, slik at kompensasjonsgraden blir 60 pst. og minsteutbetalingen blir på 3 000 kroner pr. år i 2000.

VI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn for inntil 355,087 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1591 post 60, 70 og 71.
2. Gi tilsagn for inntil 990 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1592 post 70, 71 og 72.

Fullmakten skal nyttes for å sikre gjennomføringen av tiltaksaktiviteten i 2000, samt tiltaksaktivitet i begynnelsen av 2001 jf. omtale under kap. 1591 og kap. 1592.

VII

Omdisponering ved overtakelse av AMO-senter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet omdisponerer nødvendige midler fra kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten post 01 Driftsutgifter til kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak post 71 Opp-læringstiltak dersom noen av de to gjenværende AMO-sentrene overføres til andre.

VIII

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet kan ettergi rente- og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

Forslag fra Høyre:*Forslag 2*

I

På statsbudsjettet for 2000 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)		
	1	Driftsutgifter	136 949 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	21 712 000	
	22	KOSTRA-rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene	14 700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 500 000	
502		Valgutgifter		
	1	Driftsutgifter	4 274 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)		
	1	Driftsutgifter	216 260 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	761 000 000	
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)		
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 591 700 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak	11 000 000	
	70	Analyse av ressursbruk	1 600 000	
	71	Kunnskapsutvikling	21 500 000	
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	72 000 000	
	73	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	22 000 000	
	74	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	900 000	
522		Senter mot etnisk diskriminering		
	1	Driftsutgifter	5 090 000	
523		Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	3 000 000	
526		Nasjonale minoriteter		
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	2 500 000	
530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)		
	1	Driftsutgifter	230 900 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700 000	
531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)		
	1	Driftsutgifter	54 700 000	
	21	Oppdrag	6 100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 400 000	
532		Produktregisteret (jf. kap. 3532)		
	1	Driftsutgifter	10 300 000	
533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 3533)		
	1	Driftsutgifter	60 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	750 000	
	70	Tilskudd til Norsk Brannvern Forening	500 000	
534		Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.		
	1	Driftsutgifter	9 200 000	
535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535)		
	1	Driftsutgifter	24 900 000	
536		Arbeidsmiljøtiltak		
	21	Forsknings- og utredningsoppdrag m.m., <i>kan overføres</i>	7 500 000	
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	5 100 000	
	70	Tilskudd til forskning og informasjon	3 800 000	
537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537)		
	1	Driftsutgifter	51 100 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
538	70	Tilskudd til Norsk Elektroteknisk Komité Grunnbevilgning	2 600 000	
540	50	Sametinget (jf. kap. 3540) Sametinget	100 734 000	
541	70	Tilskudd til samiske formål Tilskudd til samiske formål	1 886 000	
550	60	Lokal næringsutvikling Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres</i>	26 000 000	
	61	Kommunale næringsfond	55 540 000	
551	51	Regional næringsutvikling i fylker og kommuner Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51</i>	239 000 000	
	55	Etablererstipend, fond	108 000 000	
	57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond.....	60 000 000	
	58	Regionale samordningstiltak, fond	66 000 000	
552	53	Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling Programmer for kompetanseutvikling, fond	94 000 000	
	54	Program for vannforsyning, fond.	68 000 000	
	55	SIVA, fond	36 000 000	
	56	Omstilling og nyskaping, fond	92 000 000	
	57	Næringshager, fond	31 000 000	
580	70	Bostøtte Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	1 668 000 000	
581	60	Bolig- og bomiljøtiltak Handlingsprogram for Oslo indre øst	50 000 000	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i>	135 000 000	
	73	Tilskudd til opplysning, informasjon m.m.	5 500 000	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	530 500 000	
	78	Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, <i>kan overføres</i>	36 000 000	
586	60	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 497 800 000	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	433 200 000	
587	1	Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587) Driftsutgifter	25 725 000	
1590	1	Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590) Driftsutgifter	1 588 153 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 402 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	210 183 000	
1591	21	Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591) Evaluering, utviklingstiltak m.v., <i>kan overføres</i>	19 864 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	60	Sysselsetting i offentlig virksomhet, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 292 000	
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 71</i>	120 334 000	
	71	Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70.</i>	1 213 088 000	
	72	Opplæringstiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	4 367 000	
	73	Jobbskappingsprosjekter, <i>kan overføres</i>	12 336 000	
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede		
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	212 220 000	
	71	Integrering i ordinært arbeidsliv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og kap. 1591 post 71</i>	646 546 000	
	72	Skjermede tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 579 291 000	
	73	Skjermede tiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	41 079 000	
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)		
	1	Driftsutgifter	214 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	72	Rentestøtte	73 000 000	
		Totale utgifter		<u>14 667 675 000</u>
Inntekter				
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)		
	2	Gebyr nødvisum	84 000	
	4	Diverse inntekter	533 000 000	
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)		
	1	Tilbakevending for flyktninger	62 000 000	
3530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 530)		
	1	Arbeidervern	2 000 000	
	2	Bibliotek tjenester	15 000	
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	3 700 000	
	5	Tvangsmulkt	800 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	10 200 000	
3531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531)		
	1	Inntekter av laboratorievirksomhet	1 200 000	
	2	Informasjon, kurs og tjenesteyting	1 100 000	
	3	Oppdrag	6 200 000	
3533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 533)		
	2	Gebyrer	37 900 000	
	3	Sertifiseringsinntekter	4 500 000	
3535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535)		
	1	Tilfeldige inntekter	300 000	
	3	Oppdragsforskning	15 700 000	
3537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 537)		
	1	Gebyr m.v. for tilsyn med elektriske anlegg	45 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587)		
	4	Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett	9 485 000	
4590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 1590)		
	4	Salgsinntekter m.m.	323 000	
	80	Innfordret misbruk av dagpenger	38 000 000	
	81	Innfordret misbruk av attføringsytelser	4 000 000	
4591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591)		
	2	Opplæringstjenester	1 612 000	
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	1	Gebyrer	28 964 000	
	4	Tilkjente saksomkostninger	103 000	
	9	Salg av datatjenester	1 542 000	
	10	Husleie, tjenesteboliger	62 000	
5326		SIVA (jf. kap. 2426)		
	71	Låneprovisjon	3 000 000	
5613		Renter fra SIVA		
	80	Renter	50 490 000	
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	80	Renter	4 829 000 000	
		Totale inntekter		5 690 280 000

II

Fullmakt om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2000. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i budsjettet for 2000, samtykker Stortinget i at Kommunal- og regionaldepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 520 post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 530 Arbeidstilsynet post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 530 Arbeidstilsynet post 1 Arbeidervern, post 6 Refusjoner og post 7 Byggesaksbehandling, gebyrer.
2. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 1 Inntekter av laboratorievirksomhet og post 2 Informasjon, kurs og tjenesteyting.
3. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 21 Opp-

drag mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 3 Oppdrag.

4. kap. 533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3533 post 6 Refusjoner.
5. kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3535 Arbeidsforskningsinstituttet post 1 Tilfeldige inntekter og post 3 Oppdragsforskning.

IV

Unntak fra bevilgningsreglementet

Stortinget samtykker i at Sametinget gis unntak fra §4 i Bevilgningsreglementet.

V

Omdisponeringsfullmakt forsøk regionale utviklingsprogram

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i forbindelse med forsøket med videreutvikling av regionale utviklingsprogram i Hedmark og Oppland fylkeskommune får adgang til å omdisponere mellom følgende bevilgninger:

1. kap. 550 Lokal næringsutvikling post 61 Kommunale næringsfond.
2. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 51 Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, kan nyttes under kap. 2425 post 51.

3. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 55 Etablererstipend, fond.
4. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 58 Regionale samordningstiltak, fond.
5. kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene post 51 Distriktsutviklingstilskudd, fond, *kan nyttes under kap. 551 post 51.*

VI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn om tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet for inntil 54,2ϐmill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581 post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet.
2. Gi tilsagn om Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger for inntil 104,8 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581 post 75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger.
3. Gi tilsagn om oppstartingstilskudd til bygging og utbedring av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for inntil 1ϐ212,9ϐmill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 586, post 60 Oppstartingstilskudd.

VII

Bostøtte

Stortinget samtykker i at Regjeringen endrer overgangsordningen, som ble vedtatt av Stortinget 19.ϐjuni 1997 som følge av samordningen mellom botilskuddsordningen fra Sosial- og helsedepartementet og bostøtten fra Kommunal- og arbeidsdepartementet, slik at

kompensasjonsgraden blir 60 pst. og minsteutbetalingen blir på 3ϐ000 kroner pr. år i 2000.

VIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn for inntil 432,087 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1591 post 60, 70 og 71.
2. Gi tilsagn for inntil 990 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1592 post 70, 71 og 72.

Fullmakten skal nyttes for å sikre gjennomføringen av tiltaksaktiviteten i 2000, samt tiltaksaktivitet i begynnelsen av 2001 jf. omtale under kap. 1591 og kap. 1592.

IX

Omdisponering ved overtakelse av AMO-senter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet omdisponerer nødvendige midler fra kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten post 01 Driftsutgifter til kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak post 71 Opp-læringstiltak dersom noen av de to gjenværende AMO-sentrene overføres til andre.

X

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet kan ettergi rente- og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 3*

I

På statsbudsjettet for 2000 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)		
	1	Driftsutgifter	136 949 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	21 712 000	
	22	KOSTRA-rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene	14 700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 500 000	
502		Valgutgifter		
	1	Driftsutgifter	4 274 000	
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)		
	1	Driftsutgifter	216 260 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	761 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)		
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 591 700 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak	11 000 000	
	70	Analyse av ressursbruk	1 600 000	
	71	Kunnskapsutvikling	21 500 000	
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	72 000 000	
	73	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	18 000 000	
	74	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	900 000	
522		Senter mot etnisk diskriminering		
	1	Driftsutgifter	5 090 000	
523		Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	3 000 000	
526		Nasjonale minoriteter		
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	2 500 000	
530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)		
	1	Driftsutgifter	230 900 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700 000	
531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)		
	1	Driftsutgifter	54 700 000	
	21	Oppdrag	6 100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 400 000	
532		Produktregisteret (jf. kap. 3532)		
	1	Driftsutgifter	10 300 000	
533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 3533)		
	1	Driftsutgifter	60 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	750 000	
	70	Tilskudd til Norsk Brannvern Forening	500 000	
534		Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.		
	1	Driftsutgifter	9 200 000	
535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535)		
	1	Driftsutgifter	24 900 000	
536		Arbeidsmiljøtiltak		
	21	Forsknings- og utredningsoppdrag m.m., <i>kan overføres</i>	7 500 000	
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	5 100 000	
	70	Tilskudd til forskning og informasjon	3 800 000	
537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537)		
	1	Driftsutgifter	51 100 000	
538		Tilskudd til Norsk Elektroteknisk Komité		
	70	Grunnbevilgning	2 600 000	
540		Sametinget (jf. kap. 3540)		
	50	Sametinget	100 734 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
541		Tilskudd til samiske formål		
	70	Tilskudd til samiske formål	1 886 000	
550		Lokal næringsutvikling		
	60	Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres</i>	26 000 000	
	61	Kommunale næringsfond	127 540 000	
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner		
	51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51</i>	239 000 000	
	55	Etablererstipend, fond	108 000 000	
	57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond	60 000 000	
	58	Regionale samordningstiltak, fond	66 000 000	
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling		
	53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	94 000 000	
	54	Program for vannforsyning, fond	45 000 000	
	55	SIVA, fond	36 000 000	
	56	Omstilling og nyskaping, fond	92 000 000	
	57	Næringshager, fond	31 000 000	
580		Bostøtte		
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	1 623 000 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	60	Handlingsprogram for Oslo indre øst	50 000 000	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i>	135 000 000	
	73	Tilskudd til opplysning, informasjon m.m.	5 500 000	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	530 500 000	
	78	Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, <i>kan overføres</i>	36 000 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser		
	60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 497 800 000	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	433 200 000	
587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587)		
	1	Driftsutgifter	25 725 000	
1590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)		
	1	Driftsutgifter	1 588 153 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 402 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	210 183 000	
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)		
	21	Evaluerings-, utviklingstiltak m.v., <i>kan overføres</i>	19 864 000	
	60	Sysselsetting i offentlig virksomhet, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 292 000	
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 71</i>	120 334 000	
	71	Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70</i>	1 213 088 000	
	72	Opplæringstiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	4 367 000	
	73	Jobbskapingsprosjekter, <i>kan overføres</i>	12 336 000	
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	212 220 000	
	71	Integrering i ordinært arbeidsliv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og kap. 1591 post 71</i>	646 546 000	
	72	Skjermede tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	1 579 291 000	
	73	Skjermede tiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	41 079 000	
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)		
	1	Driftsutgifter	214 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	72	Rentestøtte	73 000 000	
		Totale utgifter		<u>14 667 675 000</u>
Inntekter				
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)		
	2	Gebyr nødvisum	84 000	
	4	Diverse inntekter	533 000 000	
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)		
	1	Tilbakevending for flyktninger	62 000 000	
3530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 530)		
	1	Arbeidervern	2 000 000	
	2	Bibliotek tjenester	15 000	
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	3 700 000	
	5	Tvangsmulkt	800 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	10 200 000	
3531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531)		
	1	Inntekter av laboratorievirksomhet	1 200 000	
	2	Informasjon, kurs og tjenesteyting	1 100 000	
	3	Oppdrag	6 200 000	
3533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 533)		
	2	Gebyrer	37 900 000	
	3	Sertifiseringsinntekter	4 500 000	
3535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535)		
	1	Tilfeldige inntekter	300 000	
	3	Oppdragsforskning	15 700 000	
3537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 537)		
	1	Gebyr m.v. for tilsyn med elektriske anlegg	45 000 000	
3587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587)		
	4	Gebyrer, godkjenningssystem for foretak for ansvarsrett	9 485 000	
4590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 1590)		
	4	Salgsinntekter m.m.	323 000	
	80	Innfordret misbruk av dagpenger	38 000 000	
	81	Innfordret misbruk av attføringsytelser	4 000 000	
4591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591)		
	2	Opplæringstjenester	1 612 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	1	Gebyrer	28 964 000	
	4	Tilkjente saksomkostninger	103 000	
	9	Salg av datatjenester	1 542 000	
	10	Husleie, tjenesteboliger	62 000	
5326		SIVA (jf. kap. 2426)		
	71	Låneprovisjon	3 000 000	
5613		Renter fra SIVA		
	80	Renter	50 490 000	
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	80	Renter	4 829 000 000	
		Totale inntekter		<u>5 690 280 000</u>

II

Fullmakt om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2000. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i budsjettet for 2000, samtykker Stortinget i at Kommunal- og regionaldepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 520 post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 530 Arbeidstilsynet post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3530 Arbeidstilsynet post 1 Arbeidervern, post 6 Refusjoner og post 7 Byggesaksbehandling, gebyrer.
2. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 1 Inntekter av laboratorievirksomhet og post 2 Informasjon, kurs og tjenesteyting.
3. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 21 Oppdrag mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 3 Oppdrag.
4. kap. 533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3533 post 6 Refusjoner.
5. kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3535 Arbeidsforskningsinstituttet post 1 Tilfeldige inntekter og post 3 Oppdragsforskning.

IV

Unntak fra bevilgningsreglementet

Stortinget samtykker i at Sametinget gis unntak fra §4 i Bevilgningsreglementet.

V

Omdisponeringsfullmakt forsøk regionale utviklingsprogram

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i forbindelse med forsøket med videreutvikling av regionale utviklingsprogram i Hedmark og Oppland fylkeskommune får adgang til å omdisponere mellom følgende bevilgninger:

1. kap. 550 Lokal næringsutvikling post 61 Kommunale næringsfond.
2. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 51 Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, *kan nyttes under kap. 2425 post 51.*
3. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 55 Etablererstipend, fond.
4. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 58 Regionale samordningstiltak, fond.
5. kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene post 51 Distriktsutviklingstilskudd, fond, *kan nyttes under kap. 551 post 51.*

VI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn om tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet for inntil 54,2 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581 post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet.
2. Gi tilsagn om Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger for inntil 104,8 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581 post 75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger.
3. Gi tilsagn om oppstartingsstilskudd til bygging og utbedring av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for inntil 1 212,9 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 586, post 60 Oppstartingsstilskudd.

VII

Bostøtte

Stortinget samtykker i at Regjeringen endrer overgangsordningen, som ble vedtatt av Stortinget 19. juni 1997 som følge av samordningen mellom botilskuddsordningen fra Sosial- og helsedepartementet og bostøtten fra Kommunal- og arbeidsdepartementet, slik at kompensasjonsgraden blir 30 pst. og minsteutbetalingen blir på 30000 kroner pr. år i 2000.

VIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn for inntil 432,087 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1591 post 60, 70 og 71.
2. Gi tilsagn for inntil 990 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1592 post 70, 71 og 72.

Fullmakten skal nyttes for å sikre gjennomføringen av tiltaksaktiviteten i 2000, samt tiltaksaktivitet i begynnelsen av 2001 jf. omtale under kap. 1591 og kap. 1592.

IX

Omdisponering ved overtakelse av AMO-senter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet omdisponerer nødvendige midler fra kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten post 01 Driftsutgifter til kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak post 71 Opp-læringstiltak dersom noen av de to gjenværende AMO-sentrene overføres til andre.

X

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet kan ettergi rente- og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

Rammeuavhengige forslag*Forslag 4*

Stortinget ber Regjeringen foreta en evaluering av om hovedintensjonene i den nye plan- og bygningsloven synes å være innfridd. Evalueringen skal utføres i løpet av neste år og skal etterprøve om antall skader, feil og mangler som en følge av feilprosjektering eller mangelfullt utført håndverksmessig arbeid er blitt redusert.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen erstatte sjablonen for lys og varme i bostøtteordningen, med de faktiske utgifter til bostøtemottakeren. Regelendringen gjøres gjeldende fra 2001.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 6*

Stortinget ber Regjeringa tildele midlar på kap. 521 post 73 Støtte til landsdekkjande organisasjonar, kun til medlemsbaserte organisasjonar.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 7*

Stortinget ber Regjeringen innføre en statlig toppfinansiering for særlig ressurskrevende brukere av kommunale tjenester.

Ordningen skal forutsette en fastsatt kommunal egenandel og en statlig fullfinansiering av behov utover dette.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen utrede en ordning med parat-kommuner som en beredskapsordning for opprettelse av akuttmottak av flyktninger.

Forslag 9

Praksisen med å bruke u-hjelpmidler til å finansiere opphold for flyktninger må opphøre, og fases ut i løpet av perioden 2000-2003.

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag om at hoveddelen av de distriktspolitiske virkemidlene legges inn i bevilgningsrammer som i sin helhet disponeres av kommuner og fylkeskommuner etter vedtatte planer og lokale behov.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til strategi for å kunne opprettholde den geografiske differensieringen av arbeidsgiveravgiften og dagens støttenivå etter 2003.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen snarest å klargjøre de langsiktige virkningene EFTA-dommen vil få for den differensierte arbeidsgiveravgiften og norsk distriktspolitikk.

Forslag 13

1. Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag om en statlig medgarantiordning for etableringslån.
2. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om hvordan statens tomtearealer og eiendomsmasse kan brukes aktivt for å fremme økt satsing både på permanente og midlertidige boliger.

5. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og til det som er sagt foran, og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A. Rammeområde 6

I

På statsbudsjettet for 2000 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)		
	1	Driftsutgifter	136 949 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	21 712 000	
	22	KOSTRA-rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene	14 700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 500 000	
502		Valgutgifter		
	1	Driftsutgifter	4 274 000	
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)		
	1	Driftsutgifter	216 260 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	761 000 000	
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)		
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 591 700 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak	11 000 000	
	70	Analyse av ressursbruk	1 600 000	
	71	Kunnskapsutvikling	21 500 000	
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	72 000 000	
	73	Tilskudd til innvanderorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	22 000 000	
	74	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	900 000	
522		Senter mot etnisk diskriminering		
	1	Driftsutgifter	5 090 000	
523		Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	3 000 000	
526		Nasjonale minoriteter		
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	2 500 000	
530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)		
	1	Driftsutgifter	232 900 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700 000	
531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)		
	1	Driftsutgifter	54 700 000	
	21	Oppdrag	6 100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 400 000	
532		Produktregisteret (jf. kap. 3532)		
	1	Driftsutgifter	10 300 000	
533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 3533)		
	1	Driftsutgifter	60 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	750 000	
	70	Tilskudd til Norsk Brannvern Forening	500 000	
534		Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	1	Driftsutgifter	<u>9 200 000</u>	
535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535)		
	1	Driftsutgifter	<u>24 900 000</u>	
536		Arbeidsmiljøtiltak		
	21	Forsknings- og utredningsoppdrag m.m., <i>kan overføres</i>	<u>7 500 000</u>	
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	<u>5 100 000</u>	
	70	Tilskudd til forskning og informasjon	<u>3 800 000</u>	
537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537)		
	1	Driftsutgifter	<u>51 100 000</u>	
538		Tilskudd til Norsk Elektroteknisk Komité		
	70	Grunnbevilgning	<u>2 600 000</u>	
540		Sametinget (jf. kap. 3540)		
	50	Sametinget	<u>101 234 000</u>	
541		Tilskudd til samiske formål		
	70	Tilskudd til samiske formål	<u>1 886 000</u>	
550		Lokal næringsutvikling		
	60	Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres</i>	<u>26 000 000</u>	
	61	Kommunale næringsfond	<u>127 540 000</u>	
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner		
	51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51</i>	<u>239 000 000</u>	
	55	Etablererstipend, fond	<u>108 000 000</u>	
	57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond	<u>60 000 000</u>	
	58	Regionale samordningstiltak, fond	<u>66 000 000</u>	
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling		
	53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	<u>94 000 000</u>	
	54	Program for vannforsyning, fond	<u>45 000 000</u>	
	55	SIVA, fond	<u>36 000 000</u>	
	56	Omstilling og nyskaping, fond	<u>92 000 000</u>	
	57	Næringshager, fond	<u>31 000 000</u>	
580		Bostøtte		
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>1 623 000 000</u>	
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	60	Handlingsprogram for Oslo indre øst	<u>50 000 000</u>	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i>	<u>135 000 000</u>	
	73	Tilskudd til opplysning, informasjon m.m.	<u>5 500 000</u>	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	<u>524 000 000</u>	
	78	Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, <i>kan overføres</i>	<u>36 000 000</u>	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser		
	60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i>	<u>1 497 800 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	<u>433 200 000</u>	
587	1	Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587) Driftsutgifter	<u>25 725 000</u>	
1590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)		
	1	Driftsutgifter	<u>1 588 153 000</u>	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>1 402 000</u>	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>210 183 000</u>	
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)		
	21	Evaluering, utviklingstiltak m.v., <i>kan overføres</i>	<u>19 864 000</u>	
	60	Sysselsetting i offentlig virksomhet, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	<u>1 292 000</u>	
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 71</i>	<u>120 334 000</u>	
	71	Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70</i>	<u>1 213 088 000</u>	
	72	Opplæringstiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	<u>4 367 000</u>	
	73	Jobbskapingprosjekter, <i>kan overføres</i>	<u>12 336 000</u>	
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede		
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	<u>212 220 000</u>	
	71	Integrering i ordinært arbeidsliv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og kap. 1591 post 71</i>	<u>646 546 000</u>	
	72	Skjermede tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	<u>1 579 291 000</u>	
	73	Skjermede tiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71</i>	<u>41 079 000</u>	
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)		
	1	Driftsutgifter	<u>214 000 000</u>	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>4 000 000</u>	
	72	Rentestøtte	<u>73 000 000</u>	
		Totale utgifter		<u>14 667 675 000</u>
Inntekter				
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)		
	2	Gebyr nødvisum	<u>84 000</u>	
	4	Diverse inntekter	<u>533 000 000</u>	
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)		
	1	Tilbakevending for flyktninger	<u>62 000 000</u>	
3530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 530)		
	1	Arbeidervern	<u>2 000 000</u>	
	2	Bibliotek tjenester	<u>15 000</u>	
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	<u>3 700 000</u>	
	5	Tvangsmulkt	<u>800 000</u>	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	<u>10 200 000</u>	
3531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531)		
	1	Inntekter av laboratorievirksomhet	<u>1 200 000</u>	
	2	Informasjon, kurs og tjenesteyting	<u>1 100 000</u>	
	3	Oppdrag	<u>6 200 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 533)		
	2	Gebyrer	37 900 000	
	3	Sertifiseringsinntekter	4 500 000	
3535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535)		
	1	Tilfeldige inntekter	300 000	
	3	Oppdragsforskning	15 700 000	
3537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 537)		
	1	Gebyr m.v. for tilsyn med elektriske anlegg	45 000 000	
3587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587)		
	4	Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett	9 485 000	
4590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 1590)		
	4	Salgsinntekter m.m.	323 000	
	80	Innfordret misbruk av dagpenger	38 000 000	
	81	Innfordret misbruk av attføringsytelser	4 000 000	
4591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591)		
	2	Opplæringstjenester	1 612 000	
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	1	Gebyrer	28 964 000	
	4	Tilkjente saksomkostninger	103 000	
	9	Salg av datatjenester	1 542 000	
	10	Husleie, tjenesteboliger	62 000	
5326		SIVA (jf. kap. 2426)		
	71	Låneprovisjon	3 000 000	
5613		Renter fra SIVA		
	80	Renter	50 490 000	
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	80	Renter	4 829 000 000	
		Totale inntekter		5 690 280 000

II

*Fullmakt om midlertidig innkvartering av
asylsøkere og flyktninger*

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2000. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i budsjettet for 2000, samtykker Stortinget i at Kommunal- og regionaldepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 520 post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 530 Arbeidstilsynet post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3530 Arbeidstilsynet post 1 Arbeidervern, post 6 Refusjoner og post 7 Byggesaksbehandling, gebyrer.
2. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 1 Inntekter av laboratorievirksomhet og post 2 Informasjon, kurs og tjenesteyting.
3. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 21 Oppdrag mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt post 3 Oppdrag.
4. kap. 533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3533 post 6 Refusjoner.
5. kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3535 Arbeidsforskningsinstituttet post 1

Tilfeldige inntekter og post 3 Oppdragsforskning.

IV

Unntak fra bevilgningsreglementet

Stortinget samtykker i at Sametinget gis unntak fra §4 i Bevilgningsreglementet.

V

Omdisponeringsfullmakt forsøk regionale utviklingsprogram

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i forbindelse med forsøket med videreutvikling av regionale utviklingsprogram i Hedmark og Oppland fylkeskommune får adgang til å omdisponere mellom følgende bevilgninger:

1. kap. 550 Lokal næringsutvikling post 61 Kommunale næringsfond.
2. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 51 Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, *kan nyttes under kap. 2425 post 51.*
3. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 55 Etablererstipend, fond.
4. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner post 58 Regionale samordningstiltak, fond.
5. kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene post 51 Distriktsutviklingstilskudd, fond, *kan nyttes under kap. 551 post 51.*

VI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn om tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet for inntil 54,2 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581 post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet.
2. Gi tilsagn om Boligitilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger for inntil 111,3 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 581 post 75 Boligitilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger.
3. Gi tilsagn om oppstartingsstilskudd til bygging og utbedring av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for inntil 1 212,9 mill. kroner i tillegg til det som blir bevilget på kap. 586, post 60 Oppstartingsstilskudd.

VII

Bostøtte

Stortinget samtykker i at Regjeringen endrer overgangsordningen, som ble vedtatt av Stortinget 19. juni 1997 som følge av samordningen mellom botilskuddsordningen fra Sosial- og helsedepartementet og bostøtten fra Kommunal- og arbeidsdepartementet, slik at kompensasjonsgraden blir 30 pst. og minsteutbetalingen blir på 3 000 kroner pr. år i 2000.

VIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2000 kan:

1. Gi tilsagn for inntil 432,087 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1591 post 60, 70 og 71.
2. Gi tilsagn for inntil 990 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1592 post 70, 71 og 72.

Fullmakten skal nyttes for å sikre gjennomføringen av tiltaksaktiviteten i 2000, samt tiltaksaktivitet i begynnelsen av år 2001 jf. omtale under kap. 1591 og kap. 1592.

IX

Omdisponering ved overtakelse av AMO-senter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet omdisponerer nødvendige midler fra kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten post 1 Driftsutgifter til kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak post 71 Oppføringstiltak dersom noen av de to gjenværende AMO-sentrene overføres til andre.

X

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet kan ettergi rente- og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

Rammeuavhengige vedtak

XI

Stortinget ber Regjeringen i kommuneøkonomiproposisjonen for 2001 om å gjennomgå retningslinjene for den fylkesvise tildelingen av skjønnsmidler til kommunene og fremme forslag som tar hensyn til nye utviklingstrekk og spesielle utslag som lavt nivå på korrigeret inntekt, særskilte utgifter som ikke fanges opp av kostnadsnøkkelsen og en vanskelig finansiell situasjon.

XII

Stortinget ber Regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av kompensasjonsordningen for særlig ressurskrevende brukere, med sikte på at den skal bli mest mulig treffsikker og forutsigbar.

Stortinget ber også om at Regjeringen utreder en statlig toppfinansieringsordning og kommer tilbake til Stortinget med dette i kommuneøkonomiproposisjonen våren 2000.

XIII

Stortinget ber Regjeringen legge fram for Stortinget en gjennomgang og evaluering av inntektssystemet for kommunesektoren. Det må bl.a. legges vekt på å belyse hvilke økonomiske virkninger det har hatt for kommunene at deler av Rattsutvalgets forslag er gjennomført, i forhold til det som var forutsatt i 1997.

Denne gjennomgangen bør legges fram i løpet av våren 2000.

XIV

Stortinget ber Regjeringen legge fram for Stortinget en gjennomgang og evaluering av asyl-, innvandrings- og integreringspolitikken.

Evalueringen må inneholde avdekking av flaskehalsen i:

- saksbehandlingen av søknader
- bosetting i kommuner.

Gjennomgangen må omfatte kompensasjonsordningene som eksisterer for:

- asylmottak
- bosetting i kommuner
- norskopplæring for voksne
- enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger.

XV

Stortinget ber Regjeringen om nærmere å undersøke og redegjøre for kreftfaren for ansatte i bygg- og anleggssektoren og i silisiumkarbid-industrien i forbindelse med den store grad av eksponering av støv disse arbeidstakere utsettes for. Regjeringen bes komme med forslag for å minske kreftrisikoen for de som arbeider innenfor virksomheter i de nevnte bransjer.

B. Rammeområde 7

På statsbudsjettet for 2000 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2540		Stønad under arbeidsløse til fiskere og fangstmenn		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	48 000 000	
2541		Dagpenger		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	6 600 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 5704)		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	280 000 000	
2543		Ytelser til yrkesrettet attføring		
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	3 632 000 000	
	71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 035 000 000	
		Totale utgifter		<u>11 595 000 000</u>
Inntekter				
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 2542)		
	2	Dividende	50 000 000	
		Totale inntekter		<u>50 000 000</u>

Oslo, i kommunalkomiteen, den 30. november 1999

Sylvia Brustad
leder

Karin Andersen
ordf. for kap. 532, 1590, 2426, 4590,
5326 og 5613

Torbjørn Andersen
ordf. for kap. 533, 537, 3533
og 3537

Aud Gaundal
ordf. for kap. 535, 2412, 3535,
5312 og 5615

Olaf Gjedrem
ordf. for kap. 580

Sverre J. Hoddevik
ordf. for kap. 502, 534, 1591
og 4591

Leif Lund
ordf. for kap. 500

Bjørnar Olsen
ordf. for kap. 540, 541, 550, 551
og 552

Lodve Solholm
ordf. for kap. 586, 2541, 2542
og 5704

Jon Tørset
ordf. for kap. 521, 522, 523,
526, 531, 536, 538, 587, 2540,
3521, 3531 og 3587

Ivar Østberg
ordf. for kap. 520, 1592 og 3520

Signe Øye
ordf. for kap. 530, 2543 og 3530

Erna Solberg
sekretær og ordf. for kap. 581

Vedlegg

Sammenligning av budsjettall, kapitler. rammeområde 6

Fremskrittspartiets, Høyres og Sosialistisk Venstrepartis prinsipale forslag til disponering av rammeområde 6 (innvandring, regional utvikling, bolig og arbeid), samt forslag fra Regjeringen. Bare kapitler med avvik fra Regjeringens forslag er med. Tall i tusen kroner

Kap.	Formål	St.prp. nr. 1	FrP	H	SV
	Kommunal- og regionaldepartementet				
500	(jf. kap. 3500)	178 861	169 861	173 861	178 861
520	Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)	1 027 260	777 260	977 260	977 260
	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
521	(jf. kap. 3521)	1 777 700	1 447 700	1 716 700	1 716 700
522	Senter mot etnisk diskriminering	5 090	0	5 090	5 090
	Kontaktutvalget mellom innvandrere og				
523	myndighetene	3 000	0	3 000	3 000
526	Nasjonale minoriteter	2 500	0	2 500	2 500
530	Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)	234 600	204 600	199 600	234 600
531	Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)	63 200	63 200	58 200	63 200
535	Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535)	24 900	18 900	19 900	24 900
536	Arbeidsmiljøtiltak	16 400	14 400	15 400	16 400
537	Produkt- og Elektrisitetsstilsynet (jf. kap. 3537)	51 100	51 100	46 100	51 100
540	Sametinget (jf. kap. 3540)	100 734	50 734	90 734	100 734
541	Tilskudd til samiske formål	1 886	886	1 886	1 886
550	Lokal næringsutvikling	153 540	0	0	153 540
551	Regional næringsutvikling i fylker og kommuner	508 000	39 000	178 000	508 000
	Nasjonale programmer og tiltak for regional				
552	utvikling	321 000	130 000	270 000	321 000
580	Bostøtte	1 623 000	1 553 000	1 638 000	1 623 000
581	Bolig- og bomiljøtiltak	707 000	574 000	607 000	1 517 000
586	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	1 931 000	2 181 000	1 931 000	1 931 000
1590	Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)	1 829 738	1 329 738	1 729 738	1 844 738
1591	Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)	1 014 281	944 281	861 281	1 395 281
	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkes-				
1592	hemmede	2 479 136	2 639 136	2 479 136	2 619 136
	Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og				
2412	5615)	331 000	251 000	281 000	331 000
	Sum utgifter	14 499 675	12 554 545	13 400 135	15 734 675
3520	Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)	569 084	669 084	533 084	533 084
	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
3521	(jf. kap. 521)	62 000	112 000	62 000	62 000
3531	Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531)	8 500	11 500	8 500	8 500
3535	Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535)	16 000	20 000	16 000	16 000

Kap. Formål	St.prp. nr. 1	FrP	H	SV
Sum inntekter	5 726 280	5 883 280	5 690 280	5 690 280
Sum netto	8 773 395	6 671 265	7 709 855	10 044 395
Avvik fra vedtatt rammesum	-204 000	-2 306 130	-1 267 540	1 067 000